

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

कार्यान्वयन अहवाल
२०२३-२०२४

आरोग्य विभाग

(रुग्णालये, प्रसुतिगृहे, दवाखाने आणि चिकित्सालये)

(खाते प्रमुख यांनी सादर केल्याप्रमाणे)

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

कार्यान्वयन अहवाल

२०२३-२०२४

आरोग्य विभाग

(रुग्णालये, प्रसुतिगृहे, दवाखाने आणि चिकित्सालये)

(खाते प्रमुख यांनी सादर केल्याप्रमाणे)

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
कार्यान्वयन अहवाल २०२३-२०२४

आरोग्य विभाग
(रुग्णालये, प्रसुतिगृहे, दवाखाने आणि चिकित्सालये)
अनुक्रमणिका

अ.क्र.	विभागाचे नाव	पृष्ठ क्र.
१.	राजे एडवर्ड स्मारक रुग्णालय	०१-०९
२.	लोकमान्य टिळक महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय	१०-१७
३.	बा. य. ल. नायर धर्मादाय रुग्णालय	१८-२८
४.	सेठ ए.जे.बी.महानगरपालिका कान, नाक, घसा रुग्णालय	२९-३१
५.	मुरली देवरा महानगरपालिका नेत्र रुग्णालय,	३२-३४
६.	के.बी.भाभा रुग्णालय, कुर्ला (पश्चिम)	३५-४१
७.	के.बी.भाभा रुग्णालय, बांद्रा (पश्चिम)	४२-४५
८.	सेठ व्ही.सी.गांधी व एम.ए.व्होरा म.न.पा.सर्वसाधारण रुग्णालय, राजावाडी (घाटकोपर)	४६-४९
९.	श्री. हरिलाल भगवती महानगरपालिका रुग्णालय, बोरीवली (पश्चिम)	५०-५२
१०.	श्रीमती म.तु.अगरवाल महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय, मुलुंड (पश्चिम)	५३-५८
११.	डॉ.रु.न.कूपर रुग्णालय, जुहू विलेपार्ले (पश्चिम)	५९-६४
१२.	श्रीमती डी.एम.मेहता महापालिका सर्वसाधारण रुग्णालय (मा रुग्णालय) चेंबूर	६५-६९
१३.	वि.नं.देसाई महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय, सांताक्रुझ (पूर्व)	७०-७४
१४.	म.वा.देसाई महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय, मालाड (पूर्व)	७५-७९
१५.	स्वा.वि.दा.सावरकर महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय, मुलुंड (पूर्व)	८०-८३
१६.	संत मुक्ताबाई महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय, बर्वे नगर, घाटकोपर (पश्चिम)	८४-८७
१७.	स.का.पाटील महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय, मालाड (पूर्व)	८८-९१
१८.	भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर सर्वसाधारण रुग्णालय, कांदिवली (प.)	९२-९४
१९.	पंडित मदनमोहन मालवीय शताब्दी महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय, गोवंडी	९५-९९
२०.	क्रां.म.ज्यो.फुले रुग्णालय, कन्नमवार नगर, विक्रोळी (पूर्व)	१००-१०४
२१.	सिध्दार्थ महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय, गोरेगांव (पश्चिम)	१०५-१०९
२२.	हिंदूहृदयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे ट्रॉमा केअर मनपा रुग्णालय, जोगेश्वरी (पूर्व)	११०-११४
२३.	क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले रुग्णालय, कस्तुरबा क्रॉस रोड नं. २ बोरीवली (पूर्व)	११५-११७
२४.	कस्तुरबा रुग्णालय	११८-१२१
२५.	क्षयरोग रुग्णालय समूह	१२२-१३५
२६.	अँक्वर्थ महानगरपालिका कुष्ठरोग रुग्णालय	१३६-१४०
२७.	नायर रुग्णालय दंत महाविद्यालय	१४१-१४३
२८.	पर्यावरण प्रदूषण संशोधन केंद्र, परेल	१४४-१४८

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

कार्यानुरूप अहवाल : २०२३-२०२४

रुग्णालयाचे नाव : राजे एडवर्ड स्मारक रुग्णालय

१. प्रस्तावना :

या रुग्णालयाची व वैद्यकीय महाविद्यालयाची मुख्य कार्ये खालील प्रमाणे आहेत.

- १) रुग्णालयात उपचारादाखल भरती केलेल्या बाह्य रुग्णांना वैद्यकीय सेवा देणे.
- २) गंभीर स्वरूपाचे आजार व जखमी असलेल्या रुग्णांना अतिदक्षता विभागाद्वारे अत्यावश्यक सेवा पुरविणे.
- ३) गो. सु. वैद्यकीय महाविद्यालयातील शिकाऊ व पदविकाधारक विद्यार्थी व परिचारिकांना शैक्षणिक सुविधा पुरविणे.
- ४) संशोधनाकरीता आवश्यक सुविधा पुरविणे.
- ५) आपत्कालीन नियंत्रण कक्षाद्वारे वैद्यकीय सेवा, उपचार व सर्व प्रकारच्या चाचण्या उपलब्ध करून देणे.
- ६) रा.ए.स्मारक रुग्णालयातर्फे या वर्षात रुग्णांच्या सेवेसाठी बौद्धिक आरोग्य सेवेची हेल्पलाईन सुरू केलेली आहे. त्याचा रुग्णांना जास्तीत जास्त फायदा होत आहे. त्याचप्रमाणे स्त्री रुग्णांना तपासणीसाठी ब्रेस्ट क्लिनिक नव्याने सुरू केले असून त्याद्वारे येथे मेमोग्राफी चिकित्सादेखील आवश्यक असल्यास केली जाते.
- ७) स्वाइन फ्लू व डेंग्यू इत्यादीच्या उपचारासाठी येणाऱ्या रुग्णांसाठी स्वतंत्र अतिदक्षता कक्ष करण्यात आला असून तेथे डॉक्टरांच्या देखरेखेखाली उत्तम औषधे व वैद्यकीय सेवा पुरविल्या जातात.

रा.ए.स्मारक रुग्णालयाने नुकताच आपत्कालीन कक्ष विभाग दिनांक ०१.११.२०१४ पासून सुरू केला. या ठिकाणी एकंदर ७२ खाटांसह अद्ययावत सोयी सुविधा रुग्णांना पुरविण्यात येत आहेत. तसेच सध्या मुंबईत शहरात पसरलेल्या डेंग्यू, मलेरिया आजारांचा समर्थपणे रुग्णालयाने मुकाबला केला असून, त्यादृष्टीने रुग्णालयातर्फे विविध स्तरांवर स्वच्छता अभियान मोहिम हाती घेण्यात आली व यासाठी स्वच्छता समिती स्थापण्यात आली आहे. याबाबत समिती सातत्याने स्वच्छतेचा आढावा घेत असते. तसेच रुग्णालयामार्फत मुंबईकर जनतेचे बौद्धिक आरोग्य जपण्यासाठी हितगुज या अंतर्गत मुंबईतील सर्व रेल्वे स्टेशन्स रेल्वे गाड्यांमध्ये पोस्टर्स व बॅनर्स लावून जनजागृती करण्याचे उद्दिष्ट गाठण्यासाठी रुग्णालय प्रशासनातर्फे मोहिम हाती घेण्यात येणार आहे. अपंग रुग्णांवर यशस्वी उपचार करून त्यांना जनमानसात पुन्हा उभे राहण्यास रा.ए.स्मा. रुग्णालय सतत कार्यतत्पर असते.

जुन्या आजारांकरीता (Chronic Disease) रा.ए.स्मारक रुग्णालयात उपशामक औषध विभाग (Palliative Medicine) सुरू करण्यात आलेला आहे. सदर विभागात जुनाट आजार व्याधीग्रस्त रुग्णांवर उपचार करून रुग्णांचे जीवन सुकर व्हावे याकरीता प्रयत्न केले जातात.

दि. २१.०९.२०२१ पासून अद्ययावत मज्जातंतु शास्त्रीय विभाग (Neurology Department) सुरु करण्यात आलेला आहे. सदर विभागात विस्मृती चिकित्सालय (Memory Clinic) नव्याने सुरु करण्यात आलेले आहे. यामध्ये स्मृतीभ्रंश – विस्मृतीचा (Memory Loss) आजार यांवर उपचार, औषध व निदान इत्यादी उपचार केले जातात. तसेच, जुनाट फीट येणा-या रूग्णांवर देखरेख करण्याकरीता व्हिडीओ इड्जी उपकरण (Video EEG Machine) नव्याने घेण्यात आले आहे.

दि. २९.०९.२०२२ पासून अद्ययावत यंत्रणांनी आणि उपकरणांनी सुसज्ज असे औषध अतिदक्षता विभाग (M. I. C. U.) विभाग सुरु करण्यात आलेला आहे. सदर विभागामध्ये ३२ अत्याधुनिक स्वयंचलित खाटा (Bed) असून अतिविशेष उपचार घेणाऱ्या रूग्णांना उपचाराकरीता सामावून घेण्याची क्षमता आहे.

तसेच, रा.ए.स्मारक रुग्णालयात १२ बेडचे अद्ययावत असे बधिरकरणशास्त्र अतिदक्षता विभाग (A. I. C. U.) विभाग सुरु करण्यात आलेला आहे. सदर विभागात रूग्णावर शस्त्रक्रिया झाल्यानंतर विशेष रूग्णावर उपचार केले जाणार आहे.

अस्थिव्यंग विभागाकरीता विशेष घेणा-या रूग्णांकरीता ८ अत्याधुनिक स्वयंचलित खाटा (Bed) चे लॅमिनर एअरफलो विभाग सुरु करण्यात आलेला आहे. तसेच अति विशेष उपचार घेणा-या रूग्णांकरीता हाय डिपेंडेंसी विभाग सुरु करण्यात आलेला आहे. त्याचप्रमाणे अदयावत यंत्रणांनी आणि उपकरणांनी सुसज्ज असे मोड्युलर ऑप्शन थियटर ची उभारणी करण्यात आलेली आहे व त्यामध्ये ३ अदयावत शस्त्रक्रिया विभाग सुरु करण्यात आलेला आहे. ज्यामध्ये विशेष गुडघ्याचे ऑपरेशन, पाठीच्या कण्याची शस्त्रक्रिया व खेळांडुकरीता विशेष औषध उपचार पद्धती यांचा समावेश आहे. एमसीएच अस्थिव्यंग सुघटन शास्त्राकरीता उत्कृष्ट असा विशेष विभाग सुरु करण्यात आलेला आहे.

रा.ए.स्मारक रुग्णालयात ऊती पेशी पेढी (Tissue Bank) सुरु करण्यात आली आहे. त्यामध्ये भाजलेल्या रूग्णांवर, ज्यांची त्वचा अपघात किंवा आघातामुळे बाधित झाली आहे त्यांना त्वचादानाची गरज पडते. अशा बाधित व्यक्तींची नैसर्गिक त्वचा परत येईपर्यंत किंवा त्यांची स्वतःची त्वचा प्रक्रियेसाठी वापरता येईपर्यंत त्वचा बँकेतील त्वचा जखम झाकण्यास मदत करते.

४५ खाटांचे व्यसनमुक्ती (Deadiction) विभाग सुरु करण्यात आला असून सदर विभागात प्रवेशाकरीता आणि बाहेर जाण्याकरीता प्रवेशद्वाराची विशेष निर्मिती करण्यात आलेली आहे.

रा.ए.स्मारक रुग्णालयामार्फत कोरोना नियंत्रणात आणण्याकरिता व कोविड रुग्ण लवकर बरे होण्याच्या दृष्टीने सर्वोत्तमरी वैद्यकीय सेवा सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आल्या.

सेठ गो.सु.वैद्यकीय महाविद्यालय आणि रा.ए.स्मा.रुग्णालयात आता 'वैद्यकीय शिक्षण' हा नवीन विभाग सुरु करण्यात आला असून त्यामार्फत मेडीकल कौन्सिल ऑफ इंडिया यांची मान्यता असलेले विविध 'फॅकल्टी डेव्हलपमेंट' कोर्सेस चालविले जातात. एका नॅशनल मॅगझिनने अलिकडेच केलेल्या सर्वेक्षणात सेठ गो.सु.वैद्यकीय महाविद्यालय आणि रा.ए.स्मा.रुग्णालयास भारताच्या पश्चिम विभागातून 'सर्वोत्कृष्ट' असा दर्जा देण्यात आलेला असून ही महापालिकेकरिता अभिमानास्पद बाब आहे.

सेठ गो.सु.वैद्यकीय महाविद्यालय व रा.ए.स्मा. रुग्णालय या पुरातन वास्तू असून सन १९२६ सालात प्रसिध्द ब्रिटीश वास्तुशास्त्रज्ञ जॉर्ज विटेट यांनी उभारली.

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	सामान्य प्रशासन आणि पर्यवेक्षण	२,८०,८८,६८	२,६८,७३,९३	२,८१,७८,९०
२.	वैद्यकीय विभाग	१०,२०,७०	९,१०,११	११,१०,८५
३.	शल्यचिकित्सा विभाग	१०,२५,४४	९,१४,९१	११,१५,५९
४.	स्त्रीरोग चिकित्सा बाह्यरुग्ण विभाग	८,८६,८७	७,७६,३४	९,७७,०२
५.	बालरोग चिकित्सा	७,५९,६९	६,४८,३३	८,४९,८४
६.	नवजात अर्भक विभाग	५,२५,२७	४,१४,७१	६,१५,४२
७.	क्ष-किरण विभाग	८,१०,१४	६,९९,३४	९,००,२९
८.	विकृती विज्ञान शास्त्र	९,३२,९५	८,२१,४४	१०,२३,१०
९.	अपघात विभाग	८,१४,५८	७,०३,३५	९,०४,७३
१०.	अस्थिव्यंगोपचार विभाग	८,६०,१७	७,४६,३५	९,५०,३२
११.	कान, नाक, घसा चिकित्सा	८,६६,९३	७,५५,३१	९,५७,०८
१२.	नेत्र चिकित्सा विभाग	७,४०,२३	६,२८,४१	८,३०,३८
१३.	त्वचारोग विभाग	७,३५,५३	६,२४,२१	८,२५,६८
१४.	जठरांत्र चिकित्सा विभाग	६,५२,५९	५,३५,४१	७,४२,७४
१५.	मज्जातंतू शास्त्र	६,६४,३०	५,५२,७३	७,५४,४५
१६.	मूत्ररोग विभाग	७,६९,३२	६,५७,२३	८,५९,४७
१७.	रक्तपेढी विभाग	७,७७,२६	६,६४,७६	८,६७,४१
१८.	मनोविकृती विभाग	७,१३,०१	६,०१,४१	८,०३,१६
१९.	जीवरसायन शास्त्र विभाग	६,३९,६५	५,२८,७१	७,२९,८०
२०.	फार्मसी विभाग	६,०९,१४	४,९८,३३	६,९९,२९
२१.	दंतरोग चिकित्सा विभाग	६,०९,४६	४,९८,४७	६,९९,६१

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
२२.	मज्जातंतू शल्यशास्त्र विभाग	६,३८,०१	५,२७,४१	७,२८,१६
२३.	सुघटन शास्त्र विभाग	६,१०,४३	४,९९,९१	७,००,५८
२४.	विकृतीशास्त्र विभाग	८,०४,५६	६,९४,०१	८,९४,७१
२५.	उररोग विभाग	७,६८,५१	६,५७,९१	८,५८,६६
२६.	रुधीर विज्ञान विभाग	७,१४,६३	६,०३,०३	८,०४,७८
२७.	अंतस्त्राव विभाग	७,०६,४०	५,९५,८३	७,९६,५५
२८.	कृत्रिम मूत्रपिंड रोपण विभाग	७,४०,९७	६,३०,३७	८,३१,१२
२९.	अपस्मार चिकित्सा	५,७०,७२	४,५९,३६	६,६०,८७
३०.	उररोग चिकित्सा	७,१७,३८	६,०६,८१	८,०७,५३
३१.	आर्थोस्टीक चिकित्सा	५,४१,७२	४,३०,६६	६,३१,८७
३२.	व्यवसायोपचार विभाग	५,५६,८९	४,४५,३८	६,४७,०४
३३.	भौतिकोपचार विभाग	६,०३,०४	४,९१,५३	६,९३,१९
३४.	व्हस्कुलर विभाग	५,३८,९१	४,२७,४०	६,२९,०६
३५.	औषध चाचणी विभाग	५,७६,८३	४,६५,३२	६,६६,९८
३६.	श्वान दंश विभाग	५,७६,२७	४,६५,६६	६,६६,४२
३७.	लैंगिक चिकित्सा विभाग	५,२५,०२	४,१४,५०	६,१५,१७
३८.	आयुर्वेदिक	५,११,६७	४,००,१६	६,०१,८२
३९.	होमिओपॅथिक	५,२२,७०	४,११,१९	६,१२,८५
४०.	सीटी स्कॅन	९,३४,०३	८,२२,५२	१०,२४,१८
४१.	प्रतिबंधक सामाजिक औषध शास्त्र विभाग	५,३७,७४	४,२६,२३	६,२७,८९
४२.	स्तन चिकित्सा विभाग कोरोना व्हायरस नियंत्रित करण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना	४,९५,२३	३,८४,६२	५,८५,३८
	एकूण	---	१,७६,८३	---
		५,६६,९३,५७	५,१०,९०,४३	६,०४,७९,९४

३. कार्यान्वयन / उपक्रमानुसार कार्यभार गोषवारा : (परिमाणाच्या गणनेत)

अनु क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय	प्रत्यक्ष	अर्थसंकल्पीय
			अंदाज	आकडे	अंदाज
			२०२२-२०२३	२०२२-२०२३	२०२३-२०२४
१अ	सामान्य प्रशासन आणि पर्यवेक्षण		प्रशासकीय आणि आस्थापनेचे कामकाज		
१ब	वैद्यकीय बाह्यरुग्ण विभाग	रुग्णसंख्या	१८५००	१८६३१	१९४३१
	वैद्यकीय बाह्यरुग्ण विभाग – (दोन)	- " -	---	---	---
२	शल्यचिकित्सा बाह्यरुग्ण विभाग	- " -	३५४८०	३३९७३	३४४७३
	शल्यचिकित्सा बाह्यरुग्ण विभाग (दुपारी)	- " -	४२००	२९६५	३४६५
३	नेत्र चिकित्सा बाह्यरुग्ण विभाग	- " -	२१४००	२४६७६	२५६७३
४	स्त्रीरोग चिकित्सा बाह्यरुग्ण विभाग	- " -	११५००	११४७३	११७००
५	दंतचिकित्सा विभाग	- " -	६५००	८७०६	९०००
६	त्वचारोग चिकित्सा विभाग	- " -	५०४६०	४६९७३	४७५००
७	कान, नाक, घसा बाह्यरुग्ण विभाग	- " -	२१४४०	२६४४६	२७०००
८	अस्थिव्यंग चिकित्सा केंद्र	- " -	५५३००	५६७४८	५७५३०
९	मनोविकृती चिकित्सा विभाग	- " -	५५५०	७०९७	७३००
१०	मज्जातंतू शल्य चिकित्सा विभाग	- " -	६८२०	४०७८	४५००
११	मज्जातंतू चिकित्सा	- " -	४६८०	७७९०	८५००
१२	बालरोग चिकित्सा	- " -	१४१००	१२५६२	१३१००
१३	प्रसुतिशास्त्र विभाग	- " -	७१५०	७६८०	८०००
१४	मधुमेह चिकित्सा विभाग	- " -	६६००	५८६८	६२००
१५	सुघटन शल्य चिकित्सा	- " -	२५००	२४९५	२६००
१६	उरशल्य व हृदयवाहिनी चिकित्सालय	- " -	१६८०	२०५८	२३००
१७	बाल शल्य चिकित्सा	- " -	२१००	२०२३	२१००
१८	जठरांत्र चिकित्सा	- " -	६४८८	७४०९	७९००
१९	हृदय व उरशल्य चिकित्सा	- " -	१०२१५	१३३३८	१४५००
२०	आंतरस्त्राव चिकित्सा	- " -	४६२५	४४१२	४८५०

अनु क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय	प्रत्यक्ष	अर्थसंकल्पीय
			अंदाज	आकडे	अंदाज
			२०२२-२०२३	२०२२-२०२३	२०२३-२०२४
२१	क्षय व श्वसन विषयक रोग चिकित्सा	- " -	६३५४	६५२१	७०००
२२	अपस्मार चिकित्सा	- " -	१८६३	२३९०	२५००
२३	मूत्ररोग शल्यचिकित्सा	- " -	४५६०	४७२७	५१००
२४	संधीवात शल्य चिकित्सा	- " -	१८२८	२७१८	३५००
२५	रुधिर विज्ञान शास्त्र	- " -	३२८७	४७८२	५१००
२६	अपघात विभाग	- " -	१८८८६५	१६५७७१	१७५६५४
२७	श्वानदंश विभाग	- " -	१३१६	१२५८	१३५०
२८	व्यवसायोपचार चिकित्सा	- " -	९०८७	११०७०	११५००
२९	भौतिकोपचार शास्त्र चिकित्सा	- " -	१२४००	१३६६५	१५६६५
३०	लैंगिक चिकित्सा विभाग	- " -	११५	८	--
३१	बालजठरांत्र चिकित्सा	- " -	१५०	१२१	१७५
३२	मूतखडा शल्य चिकित्सा	- " -	३६४८	२९९०	३५००
३३	बाल संधीवात चिकित्सा	- " -	२८	---	--
३४	बाल मेद शास्त्र चिकीत्सा	- " -	५४	१३	५०
३५	वंध्यत्व चिकित्सा	- " -	५४०	१७०	२५०
३६	जरा चिकित्सा	- " -	४६	४७	७५
३७	तारुण्य आणि वाढ चिकित्सा	- " -	२५६८	२१८१	२३७४
३८	मुत्रपिंड विकार चिकित्सा	- " -	४५५६	३६३३	४०००
३९	शालेय बालकांची चिकित्सा	- " -	६००	१०८	१५०
४०	नवजात बालक चिकित्सा	- " -	७००	३२०	५००
४१	सदृढ बालक चिकित्सा	- " -	३४००	२०९३	२२००
४२	बाल मूत्ररोग चिकित्सा	- " -	---	--	--
४३	मणक्यांची चिकित्सा	- " -	---	---	--
४४	औषधशास्त्र व आयुर्वेद चिकित्सा	- " -	१२५०	४८३	६००

अनु क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय	प्रत्यक्ष	अर्थसंकल्पीय
			अंदाज	आकडे	अंदाज
			२०२२-२०२३	२०२२-२०२३	२०२३-२०२४
४५	व्यसनमुक्ती चिकित्सा	- " -	१९२५	१२३४	१५४०
४६	जठरांत्र शल्य चिकित्सा	- " -	२३७०	१८९२	२०००
४७	उच्च रक्तदाब चिकित्सा	- " -	१९८७	५७०	१०००
४८	कर्करोग (गुल्म/ट्युमर) चिकित्सा	- " -	---	--	---
४९	बाल उररोग चिकित्सा	- " -	२१०	१५०	२००
५०	सर्वसाधारण बाह्य रुग्ण विभाग	- " -	६०४८७	५४९३१	५६०००
५१	एक्स-रे	- " -	१०१०	४२	१००
५२	जॉईंट रिप्लेसमेंट	- " -	---	--	--
५३	चिकित्सालयीन औषधशास्त्र	- " -	६४०	५२९	७२५
५४	विषाणूशास्त्र चिकित्सा	- " -	४८६	५२९	७५०
५५	डोकेदुखी चिकित्सा	- " -	---	--	--
५६	होमिओपॅथिक	- " -	४८०	८२५	१२००
५७	संसर्गजन्य आजार	- " -	५६५	२६	७५
५८	बाल अपस्मार चिकित्सा	- " -	२१०	२४४	३५०
५९	स्तन सुश्रुमा चिकित्सा	- " -	१४८०	८८२	११००
६०	ज्वर बाह्य रुग्ण विभाग	- " -	६०८५७	१८५२६	२०५००
६१	बर्थ डीफेक्ट क्लिनिक	- " -	६८५	१	२५

4. कर्मचारीविषयक गोषवारा (आकडयांमध्ये)

अ) कर्मचारीविषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमांनुसार – २०२३-२०२४

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	प्रशासकीय	वैद्यकीय	परिचारिका	तांत्रिक	कामगार	एकूण
१अ.	सामान्य प्रशासन आणि पर्यवेक्षण	१७८	--	४१४	--	२२९	८२१
१ब.	वैद्यकीय विभाग	२	७७	१११	--	१९५	३८५
२.	शल्यचिकित्सा विभाग	२	६२	११५	--	५९५	७७४
३.	स्त्रीरोग आणि प्रसुतिशास्त्र	२	१२२	१०१	१७	१७९	४२१
४.	बालरोग शास्त्र	१	७०	३३	--	१८	१२२
५.	नवजात अर्भक विभाग	१	२९	२८	--	१२	७०
६.	क्ष-किरण विभाग	२	६५	२७	७५	३३	२०२
७.	विकृती विज्ञान शास्त्र	१७	७०	--	९०	२८	२०५
८.	अपघात विभाग	--	--	११	--	१९	३०
९.	अस्थिव्यंगोपचार विभाग	२	४०	११०	१०	१६७	३२९
१०.	कान, नाक, घसा चिकित्सा	१	२२	३०	१०	२८	९१
११.	नेत्र चिकित्सा विभाग	२	३२	३८	१०	३२	११४
१२.	त्वचारोग विभाग	१	२३	३२	९	१४	७९
१३.	जठरांत्र चिकित्सा विभाग	--	११	१४	१०	३०	६५
१४.	मज्जातंतू शास्त्र	२	१२	१८	८	८	४८
१५.	मूत्ररोग विभाग	१	१२	२२	८	२१	६४
१६.	रक्तपेढी विभाग	५	--	२	२९	१५	५१
१७.	मनोविकृती विभाग	१	२३	२७	७	२४	८२
१८.	जीवसायन शास्त्र विभाग	२	२०	--	८	१५	४५
१९.	फार्मसी विभाग	--	--	--	४७	१५	६२
२०.	दंतरोग चिकित्सा विभाग	--	७	१	--	७	१५

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	प्रशासकीय	वैद्यकीय	परिचारिका	तांत्रिक	कामगार	एकूण
२१.	मज्जातंतू शल्यशास्त्र विभाग	४	१३	२६	--	४३	८६
२२.	सुघटन शास्त्र विभाग	१	१४	४२	१	३४	९२
२३.	हेमेटोलॉजी विभाग	१	३	१०	५	१७	३६
२४.	अंतस्त्राव विभाग	२	१८	१५	५	७	४७
२५.	कृत्रिम मूत्रपिंड रोपण विभाग	३	१०	३२	१७	२८	९०
२६.	उरशल्यशास्त्र विभाग	३	१५	४८	१६	४९	१३१
२७.	उररोग चिकित्सा विभाग	४	२०	१५	२	४	४५
२८.	संधिवात चिकित्सा	--	--	३	--	--	३
२९.	व्यवसायोपचार विभाग	--	--	१	--	९	१०
३०.	भौतिकोपचार विभाग	१	--	१	८	३	१३
३१.	औषध चाचणी विभाग	--	--	१	३	१२	१६
३२.	श्वान दंश विभाग	--	२	२	३	--	७
३३.	लैंगिक चिकित्सा विभाग	--	--	२	--	--	२
३४.	आयुर्वेदिक विभाग	--	१	२	४	३	१०
३५.	होमिओपॅथिक	--	--	२	--	--	२
३६.	फार्मकोलॉजी विभाग	३	४०	--	१३	९	६५
३७.	बालरोग शल्यचिकित्सा विभाग	१	१५	३८	--	३६	९०
३८.	अॅनस्थेशिया विभाग	२	१००	--	३	३	१०८
३९.	उररोग विभाग	५	२५	३१	--	५४	११५
४०.	प्रतिबंधक सामाजिक औषध शास्त्र विभाग	२	--	--	-	२	४
	एकूण	२५४	९७३	१४०५	४१८	१९९७	५०४७

सही/-

अधिष्ठाता

राजे एडवर्ड स्मारक रुग्णालय

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

कार्यान्वयन अहवाल : २०२३-२०२४

रुग्णालयाचे नाव : लोकमान्य टिळक महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय

१. प्रस्तावना :

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेतील लोकमान्य टिळक महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय हे चार प्रमुख रुग्णालयांपैकी एक असून सर्व सोयीसुविधा व अत्याधुनिक उपकरणांनी सुसज्ज असे १९०० खाटा असलेले रुग्णालय आहे. रुग्णालयामध्ये एकूण ३७ विभाग असून त्यापैकी ११ अतिदक्षता विभाग आहेत. सदर रुग्णालयामध्ये अपघात विभाग हा महत्वाचा विभाग असून या विभागामध्ये महामार्गावर होणा-या अपघातातील अनेक रुग्ण दाखल होतात.

सदर रुग्णालयामध्ये अपघाती रुग्णांवर तात्काळ उपचार करण्यासाठी अद्ययावत अशी फिरती रुग्णवाहिका (ट्रॉमा अॅम्ब्युलन्स) आहे. दरवर्षी साधारणपणे ७५००० पेक्षा जास्त अतिगंभीर दुखापत व अपघातग्रस्त झालेल्या रुग्णांवर उपचार केले जातात. सदर रुग्णालयामध्ये एमआयसीयु, आरआयसीयु, एनआयसीयु, सीव्हीटीएस, एकेडी, न्युरो सर्जरी, प्लॅस्टीक सर्जरी, ब्लड बँक, स्कीन बँक, कॅथलॅब व सीटी स्कॅन इत्यादी महत्वाचे विभाग आहेत. रुग्णालयासोबतच वैद्यकीय महाविद्यालय असल्याने वैद्यकीय महाविद्यालयात एम.बी.बी.एस. अभ्यासक्रम, वैद्यकीय पदव्युत्तर व अतिविशेष चालविले जातात. वैद्यकीय शिक्षण दिलेल्या डॉक्टरांकडून व चिकित्सकांकडून रुग्णालयात येणाऱ्या बाह्य व आंतर रुग्णांना २४ तास वैद्यकीय सेवा दिली जाते.

या रुग्णालयाची व वैद्यकीय महाविद्यालयाची मुख्य कार्ये खालीलप्रमाणे आहेत :-

- १) रुग्णालयात उपचारादाखल दाखल केलेल्या आणि बाह्य रुग्णांना वैद्यकीय सेवा आणि सुविधा उपलब्ध करून देणे.
- २) गंभीररित्या आजारी व जखमी असलेल्या रुग्णांना अतिदक्षता विभागाद्वारे आधुनिक पध्दतीच्या वैद्यकीय सुविधा पुरविणे.

- ३) लोकमान्य टिळक रुग्णालय महानगरपालिका महाविद्यालयातील पदवी व पदव्युत्तर विद्यार्थी आणि परिचारिका यांना शैक्षणिक सुविधा पुरविणे.
- ४) लोटिमस रुग्णालयाच्या विशेषोपचार विभागात विविध पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाच्या अतिरिक्त जागा निर्माण करण्यात आल्या आहेत. निवासी वैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या संख्येत वाढ केल्यामुळे रुग्णांना विशेषोपचार (Speciality) व अतिविशेषोपचार (Super Speciality) वैद्यकीय सेवा देणे शक्य होईल.
- ५) संशोधनाकरिता आवश्यक सुविधा पुरविणे.
- ६) आपत्कालीन वैद्यकीय सुविधा केंद्राद्वारे (E.M.S.) एकाच छत्राखाली सर्व वैद्यकीय सुविधा, उपचार व चाचण्या पुरविणे.

रुग्णालयामध्ये सर्व प्रकारच्या चाचण्या व उपचार केले जातात. गेल्या वर्षी सदर रुग्णालयामध्ये वर्षभरात सुमारे २४,३४,६६९ बाह्य रुग्णांनी उपचार घेतले, तर सुमारे ८,२८,०६९ आंतररुग्णांनी उपचार घेतले.

आपत्कालीन प्रसंगी रुग्णांना एक्स-रे, सी. टी. स्कॅन व इतर अनुषंगिक तपासण्यांसाठी रुग्णालयात ठिकठिकाणी फिरावे लागू नये, या हेतूने आपत्कालीन रुग्णाला एकाच छत्राखाली सर्व वैद्यकीय सुविधा, तपासण्या व उपचार व्हावे, या दृष्टीने आपत्कालीन वैद्यकीय सुविधा केंद्र (Emergency Medical Service Centre) कार्यान्वित असून या सुविधा केंद्राचा सर्व थरातील रुग्णांना लाभ होत आहे.

रुग्णालयातील विद्यालय इमारतीत ५०० आसन क्षमता असलेल्या सभागृहात सामाजिक व सांस्कृतिक संदेश देणारे कार्यक्रम तसेच बृहन्मुंबई महानगरपालिका कार्यालयाकडून नवीन धोरणाबाबत व्याख्याने, मार्गदर्शन व प्रशिक्षण राबविले जातात तसेच निवडणुकीच्या प्रशिक्षणासाठी सभागृह वापरले जाते.

या रुग्णालयामध्ये एड्स या रोगाच्या रुग्णावर मोफत उपचार केंद्र (A.R.T. Centre) सुरु करण्यात आले आहे. तसेच लहान मुलांतील एड्स या रोगाच्या उपचारासाठी (Paeditric centre of excellence), स्वमग्नतेवरील उपचार केंद्र (Autism Intervention Centre), लहान मुलांमधील रक्ताच्या कर्क रोगावरील उपचार केंद्र (Peadaitric Heamatolcolgy) National Nutritional Rehabilitation and Training Centre कार्यान्वित आहे. बोरीवली, मागठाणे येथे 'कॉम्प्रिहेन्सिव थॅलेसेमिया केअर सेंटर आणि बोन मॅरो ट्रान्सप्लान्टेशन केंद्र' हे लोकमान्य टिळक महापालिका सर्वसाधारण रुग्णालय अंतर्गत उभारण्यात आले आहे.

या रुग्णालयामध्ये एम.आर.आय (M.R.I.) या अत्याधुनिक तपासणी पध्दतीची सुविधा उपलब्ध असून आणखी एक एम.आर.आय. मशिन (Tesla M.R.I. Machine) खरेदी करण्यात आली आहे. तसेच 1 सी.टी.स्कॅन मशिन असून नवीन सी.टी.स्कॅन मशिन खरेदी करण्यात येत आहे.

सायन रुग्णालयात नवीन डी.एस.ए. (Digital Subtraction Angiography) मशीन तसेच १६० स्लाईस सी.टी. मशीन स्थापित करण्यात आल्या आहेत. तसेच नवीन स्टेट ऑफ आर्ट एम.आर.आय.मशीन (70 cm.gantry) आधुनिक तंत्रज्ञानाद्वारे आधारित प्रशिक्षणासाठी सायन रुग्णालयात स्त्री रोग विभागात सिमुलेशन लॅबची (Simulation Lab) स्थापना करण्यात आलेली आहे. नागरी आरोग्य केंद्र धारावी येथे पीपीव्ही तत्त्वावर महानगरपालिका दरोन सिटी स्कॅन व सोनोग्राफी MRI चाचण्या उपलब्ध करून देण्यात आल्या आहेत.

सायन रुग्णालयात, दर्जेदार सुविधेसह १९०० रुग्णशय्या उपलब्ध करण्याच्या दृष्टीने विविध टप्प्यांची पुनर्विकासाची योजना मंजूर करण्यात आलेली आहे. प्रस्तावित टप्पा १ अंतर्गत नर्सिंग कॉलेज आणि निवासी वैद्यकीय अधिकारी व कर्मचारी निवासस्थान, महानगरपालिका उपयोगिता तसेच पदवीपूर्व विद्यार्थ्यांसाठी वसतीगृह अशा तीन इमारतींच्या पुनर्विकासाची कामे समाविष्ट आहेत.

वैद्यकीय महाविद्यालयात या शैक्षणिक वर्षापासून पदवीधर M.B.B.S. अभ्यासक्रमाकरिता विद्यार्थ्यांची क्षमता २०० करण्यात आली. तसेच वैद्यकीय महाविद्यालयात शैक्षणिक वर्षापासून पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रमाकरिता विद्यार्थ्यांची क्षमता २१७ करण्यात आली आहे. तसेच बंधपत्रित डॉक्टरांच्या संख्येत वाढ करण्यात आली आहे.

गेल्या २ वर्षापासून रुग्णालयातील इमारतीत HIC (रुग्णालय पायाभूत सुविधा) विभागामार्फत टप्प्याटप्प्याने दुरुस्ती करण्यात येत आहे. रुग्णालयातील विभाग स्थलांतरीत व हस्तांतरीत करण्याच्या कामासाठी यांत्रिकी व विद्युत सेवा पुनर्स्थापन करणे आणि स्थानांतरीत करण्यात येणाऱ्या सध्याच्या विभागामध्ये सौम्य बदल करण्याकरिता यांत्रिकी व विद्युत सेवा सामुग्री उपभोक्ता विभागाच्या मागणीनुसार वेळोवेळी पुरविण्यासाठी रुग्णालयामध्ये मोठी उपकरणे खरेदी करण्यात येणार आहेत.

मार्च २०२० मध्यात मुंबईमध्ये कोरोना विषाणूचा वाढता प्रादुर्भाव लक्षात घेता सर्वोतोपरी उपाययोजना करण्यात आल्या. कोविड १९ जागतिक महामारीच्या पार्श्वभूमीवर लोकमान्य टिळक महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालयात कोरोनाबाधित रुग्णांकरिता एकूण १४ विभाग राखीव ठेवण्यात आले. त्यामध्ये ४४५ सर्वसाधारण खाटांचे १३ कक्ष व ३० खाटांचा एक कक्ष अतिदक्षता विभाग म्हणून सुरू करण्यात आला.

मनपाच्या धोरणानुसार रुग्णालयात व रुग्णालयातील आवारात निर्माण होणाऱ्या सुक्या व ओल्या कचऱ्याची स्वतंत्रपणे विल्हेवाट लावण्यात येते. ओला कचऱ्यापासून खत निर्माती प्रकल्प सुरू करण्यात आला आहे.

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय	प्रत्यक्ष	अर्थसंकल्पीय
		अंदाज	आकडे	अंदाज
		२०२२-२०२३	२०२२-२०२३	२०२३-२०२४
१.	सामान्य प्रशासन आणि पर्यवेक्षण	२,६२,८०,७८	२,५६,४९,०१	२,६४,६९,४४
२.	वैद्यक शास्त्र	१६,५०,४२	१३,०८,४०	१७,४९,८०
३.	शल्य चिकित्सा विभाग	१५,२७,३०	१२,२९,३३	१६,२६,६८
४.	प्रसुती आणि स्त्री रोग चिकित्सा विभाग	१३,६४,३६	११,१०,७१	१४,६३,७४
५.	बालरोग विभाग	१०,११,६९	७,५८,८२	११,११,०७
६.	क्ष-किरण विभाग	११,३९,२७	८,९७,१७	१२,३८,६५
७.	अपघात विभाग	७,८१,५४	५,६१,१२	८,८०,९२
८.	अस्थिव्यंग चिकित्सा विभाग	९,१८,१७	६,९९,५१	१०,१७,५५
९.	कान, नाक, घसा विभाग	६,४५,३३	४,२६,६७	७,४४,७१
१०.	नेत्र चिकित्सा विभाग	७,२०,४७	७,००,५५	८,१९,८५
११.	त्वचा रोग विभाग	५६,९७	२,८८,३१	१,५६,३५
१२.	रक्तपेढी विभाग	१३,२९,३८	११,१०,७२	१४,२८,७६
१३.	मनोरुग्ण विभाग	४,६७,४३	२,४८,७७	५,६६,८१
१४.	औषध विभाग	५,४६,५०	३,२७,८४	६,४५,८८
१५.	अतिदक्षता विभाग	७,३६,२९	५,१७,६३	८,३५,६७
१६.	व्यवसायोपचार आणि भौतिकोपचार केंद्र	७,४४,१९	५,२५,५३	८,४३,५७
१७.	दंत चिकित्सा विभाग	४,६७,४३	२,४८,७७	५,६६,८१
१८.	हृदयरोग विभाग	७,७९,७८	५,६१,१२	८,७९,१६
१९.	दवाखाना विभाग	८,९८,३९	६,७९,७३	९,९७,७७
२०.	महानगरपालिका कर्मचारी रुग्णांसाठी दिलेली औषधे व इंजेक्शने	१७,२७,७७	१५,०६,११	१८,२७,१५

(रुपये हजारत)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज		प्रत्यक्ष आकडे	
		२०२२-२०२३	२०२३-२०२४	२०२२-२०२३	२०२३-२०२४
२१.	रुग्णवाहिका सेवा	३,८८,३४		२,३८,२४	४,८७,७२
२२.	प्रयोग शाळा सेवा	७,४०,२४		५,२१,५८	८,३९,६२
२३.	सामाजिक सेवा	५,८६,०४		३,६७,३८	६,८५,४२
२४.	परिचारीका शाळा	३,६८,५७		२,१८,४४	४,६७,९५
२५.	बधिरीकरण विभाग	१२,३०,५३		१०,११,८७	१३,२९,९१
२६.	शल्यक्रिया विभाग	११,३५,६३		९,१६,९७	२,३५,०१
२७.	सशुल्क (पेईंग) विभाग	५,०६,९६		२,८८,३०	६,०६,३४
२८.	बालशल्य चिकित्सा विभाग	५,४६,५०		३,२७,८४	६,४५,८८
	- कोरोना व्हायरस नियंत्रित करण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना	--		१,३७,३२	---
	एकूण	४,९२,९६,२७		४,३३,८३,७६	५,११,६८,१९

३. कार्यानुरूप / उपक्रमानुसार कार्यभार गोषवारा : (परिमाणाच्या गणनेत)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज		प्रत्यक्ष आकडे		अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		२०२२-२०२३	२०२३-२०२४	२०२२-२०२३	२०२३-२०२४	२०२३-२०२४	२०२३-२०२४
		बाह्यरुग्ण	आंतररुग्ण	बाह्यरुग्ण	आंतररुग्ण	बाह्यरुग्ण	आंतररुग्ण
१.	सामान्य प्रशासन आणि पर्यवेक्षण	सर्वसाधारण पर्यवेक्षण आणि आस्थापना कामे					
२.	वैद्यक शास्त्र विभाग	८६२००	३७३००	७९७००	३१४००	८५२००	३५५००
३.	शल्य चिकित्सा विभाग	७५७००	३५४००	७०४००	२९७००	७७३००	३३६००
४.	प्रसुती आणि स्त्री रोग चिकित्सा विभाग	५८९००	३३१००	५३२००	२६३००	६०१००	३०४००
५.	बालरोग विभाग	५०६००	२०८००	४४३००	१५५००	५१५००	१८९००
६.	क्ष-किरण विभाग	---	३५५२००	--	३४२८००	---	३५६२००
७.	अपघात विभाग	५६८००	---	४५१००	---	५२४००	---
८.	अस्थिव्यंग चिकित्सा विभाग	६०६००	१६७५०	५३९००	११९००	६०७००	१६३००
९.	कान, नाक, घसा विभाग	४०५००	१४९००	३१३००	९८००	३५८००	१२४००
१०.	नेत्र चिकित्सा विभाग	३८७००	१४३००	२९६००	१०३००	३४९००	१२५००

अनु.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३		प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३		अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४	
		बाह्यरुग्ण	आंतररुग्ण	बाह्यरुग्ण	आंतररुग्ण	बाह्यरुग्ण	आंतररुग्ण
११.	त्वचा रोग विभाग	४१४००	२४५००	३२७००	१९८००	३९२००	२३१००
१२.	रक्तपेढी विभाग	---	३१८००	---	१७९००	---	२२३००
१३.	मनोरुग्ण विभाग	२७१००	१०२००	१८८००	६२००	२३४००	९४००
१४.	औषध विभाग	२८५००	---	१९२००	---	२६६००	---
१५.	अतिदक्षता विभाग	---	४१७००	---	३२६००	---	३८५००
१६.	व्यवसायोपचार आणि भौतिकोपचार केंद्र	१५०५००	१२०८००	१३२९००	१०३७००	१४६८००	११६८००
१७.	दंत चिकित्सा विभाग	५०६००	२७१००	४१९००	१८४००	४६९००	२१६००
१८.	हृदयरोग विभाग	१९७००	१३२००	११५००	७८००	१५७००	११२००
१९.	दवाखाना विभाग	१४५८३००	---	१४३६३००	---	१४६१४००	---
२०.	महानगरपालिका कर्मचारी रुग्णांस दिलेली औषधे व इंजक्शने	२९२१००	७०३००	१९८२००	६०४००	२९५६००	६५२००
२१.	सामाजिक सेवा विभाग	८४२००	---	५९१००	---	८३५००	---
२२.	परिचारीका शाळा	२६९	२६९	२६९	२६९	२६९	२६९
२३.	बधिरीकरण विभाग	---	७६५००	---	६२८००	---	७२४००
२४.	शल्यक्रिया विभाग	८१६५०	४४१००	६६९००	२५००	७५१००	४३००
२५.	सशुल्क विभाग / पेईंग विभाग	---	१५६००	---	१०२००	---	१३५००
२६.	बालशल्य चिकित्सा विभाग	१६८००	१३७००	९४००	७८००	१४६००	११२००

४. कर्मचारीविषयक गोषवारा (आकडयांमध्ये)

अ) कर्मचारीविषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमांनुसार - २०२३-२०२४

अ. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	प्रवर्गानुसार कर्मचारी (आकडयांमध्ये)				एकूण
		प्रशासकीय	वैद्यकीय	परिचारीका	कामगार व तांत्रिक	
१.	सामान्य प्रशासन व पर्यवेक्षण	२७२	--	६	५४९	८२७
२.	वैद्यकशास्त्र	१०	१०९	११४	१६५	३९८
३.	शल्यचिकित्सा विभाग	७	१२३	११७	१६०	४०७
४.	प्रसुती आणि स्त्री रोग विभाग	७	८५	६८	१३२	२९२
५.	बालरोग विभाग	३	१११	७०	११५	२९९
६.	रेडिओलॉजी विभाग (क्ष-किरण विभाग)	८	९१	१५	६८	१८२
७.	अपघात विभाग	२	३९	२८	८५	१५४
८.	अस्थिव्यंग चिकित्सा विभाग	२	६८	३४	११८	२२२
९.	कान, नाक, घसा विभाग	१	१८	१४	४३	७६
१०.	नेत्रचिकित्सा विभाग	१	२८	१५	३०	७४
११.	त्वचारोग विभाग	१	२५	६	११	४३
१२.	रक्तपेढी विभाग	९	७३	५	११४	२०१
१३.	मनोरुग्ण विभाग	२	२५	८	१८	५३
१४.	औषध विभाग	३	३३	--	२९	६५
१५.	अतिदक्षता विभाग	२	५१	१०७	९०	२५०
१६.	भौतिकोपचार व व्यवसायोपचार विभाग	२५	२५	१	३१	८२
१७.	दंतचिकित्सा विभाग	२	७	५	५	१९
१८.	हृदयरोग विभाग	४	४६	२१	५५	१२६
१९.	दवाखाना विभाग	३२	--	--	४८	८०
२०.	महापालिका कर्मचारी रुग्णांसाठी दिलेली औषधे व इंजेक्शने	--	१५	११	--	२६

अ. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	प्रवर्गानुसार कर्मचारी (आकड्यांमध्ये)				एकूण
		प्रशासकीय	वैद्यकीय	परिचारीका	कामगार व तांत्रिक	
२१.	रुग्णवाहिका व अपघात सेवा विभाग	१	५	२५	२४	५५
२२.	प्रयोगशाळा विभाग	४	५४	--	५५	११३
२३.	सामाजिक सेवा	७	३९	१६	१४	७६
२४.	परिचारीका शाळा	१	--	१८७	१३	२०१
२५.	बध्दरीकरण विभाग	३	९३	१	२६	१२३
२६.	शल्यक्रिया विभाग	--	--	९६	१८६	२८२
२७.	सशुल्क (पेईंग) विभाग	--	--	४	५०	५४
२८.	बालशल्य चिकित्सा विभाग	१	१४	१२	११	३८
	एकूण	४१०	११७७	९८६	२२४५	४८१८

सही/-

अधिष्ठाता

लोकमान्य टिळक मनपा सर्वसाधारण रुग्णालय, शीव

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

कार्यान्वयन अहवाल : २०२३-२०२४

रुग्णालयाचे नाव : बाई यमुनाबाई ल. नायर धर्मादाय रुग्णालय

१. प्रस्तावना :

सन १९२१ मध्ये राष्ट्रपित्याच्या हाकेला प्रतिसाद म्हणून ४ विद्यार्थ्यांनी नवीन राष्ट्रीय संस्था सुरु करण्याच्या उद्देशाने ब्रिटीश सरकार चालवित असलेले ग्रॅंट वैद्यकीय महाविद्यालय सोडले आणि टोपीवाला राष्ट्रीय वैद्यकीय महाविद्यालय उदयास आले. प्रारंभी, ही एक वैद्यकीय शाळा होती व तिची नोंदणी कॉलेज ऑफ फिजिशियन्स व सर्जन्स यांचेकडून परवानाधारक पाठ्यक्रमासाठी करण्यात आली होती. सन १९४६ मध्ये संस्थेच्या रौप्य महोत्सवी वर्षात, बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने सदर महाविद्यालय ताब्यात घेतले व ते पदवी पाठ्यक्रमासाठी मुंबई विद्यापीठास संलग्न करण्यात आले. सदर महाविद्यालयास टोपीवाला देसाई कुटुंब आणि सुविख्यात लोकहितैशी दाते डॉ. आनंदराव ल. नायर यांच्याकडून सढळ हस्ते देणगी मिळाल्यामुळे, त्यास टोपीवाला राष्ट्रीय वैद्यकीय महाविद्यालय व बाई यमुनाबाई ल. नायर धर्मादाय रुग्णालय अशी नावे देण्यात आली. आज या जोडसंस्था देशातील अग्रगण्य वैद्यकीय संस्थांपैकी एक आहेत.

या रुग्णालयात वैद्यकीय, शल्यक्रिया, हृदयरोग व नवजात अर्भके या सर्व रुग्णांसाठी सुसज्ज असे अतिदक्षता विभाग आहेत. तर मुलांसाठी स्वतंत्र अतिदक्षता विभाग आहे. अपघात विभागाच्या बाजूलाच आघात उपचार कक्ष (ट्रॉमा वार्ड) कार्यान्वित आहे. अन्न व औषध प्रशासनाची मान्यता असलेली रुग्णालयाची स्वतःची रक्तपेढी व रक्त घटक उपचार केंद्र (कंपोनेंट थेरपी युनिट) असून सदर रक्तपेढी फेडरेशन ऑफ ब्लड बँकची सदस्य आहे आणि प्रस्तुत केंद्रात अष्टोप्रहर सेवा उपलब्ध केली जाते.

या रुग्णालयात होल बॉडी सी.टी.स्कॅनर, एम.आर.आय, कार्डीअँक कॅथेअरायझेशन यंत्रणा आणि स्पेक्ट कॅमेरा इत्यादी यंत्रसामुग्री असून, या रुग्णालयात अशा प्रकारचा स्पेक्ट कॅमेरा प्रथमच बसविला आहे आणि या कॅमेऱ्याच्या साहाय्याने वैद्यकशास्त्राच्या विविध क्षेत्रातील अनेक रोगांचे अचूक निदान करता येते.

कस्तुरबा रुग्णालयाच्या आवारात असलेल्या, नायर रुग्णालयाच्या स्वतंत्र हायपरबेरीक ऑक्सिजन थेरपी चेंबर्स हे मुंबईतील अशा प्रकारचे दुसरे केंद्र आहे. मुंबईतील पहिल्या क्रमांकाचे स्वतंत्र हायपरबेरीक ऑक्सिजन थेरपी चेंबर्स, वडाळा येथील पोर्ट ट्रस्ट रुग्णालय येथे आहे. स्त्री रोग व प्रसूतिशास्त्र विभागातर्फे रुग्णांच्या कल्याणासाठी अहवाल सालापासून जननी – सुरक्षा - योजना (जेएसवाय) अंमलात आणलेली आहे.

बालरोग शस्त्रक्रिया विभागाने प्रकृष्ट दक्षता विभागासाठी एचएफओव्ही (हाय फ्रिक्वेन्सी ओसॅलॅटरी वेटिलेटर) खरेदी करण्यास आलेली असून कॉन्जिनेटल डायफ्रॅगॅमॅटिक हर्निया पिडीत रुग्णांना औषधोपचार करण्यासाठी त्याचा मोठ्या प्रमाणात उपयोग होत आहे. आपला विभाग नवीन इमारतीत स्थलांतरित केलेला असून गंभीर रुग्णांना त्वरित औषधोपचार मिळावेत म्हणून सदर विभागात EMS विभाग ६ रुग्णशय्यांनी कार्यान्वित केलेला आहे. तसेच अपघात विभागात स्वतंत्रपणे शस्त्रक्रियागार कार्यान्वित करण्यात आलेले आहेत.

मुत्रशल्यचिकित्सा विभागाने अहवाल सालात ८० वॉट लिसा (एल आय एस ए) लेझर यंत्र खरेदी केले असून त्याच्या साहाय्याने होलेप (होलमिन इनेझर एन व्होलीएशन ऑफ प्रोस्टेट) आणि आर आय आर एस (रेस्ट्रोग्रेड इन्ट्रा रिनल सर्जिरी) केले जातात. तसेच न्यूमॅट्रीक अल्ट्रासोनिक पध्दतीने युरिनरी स्टोन फोडण्याचे ई एम एस लिथेक्लास्ट मास्टर यंत्रामुळे अल्ट्रासोनिक लाटांनी आणि हवेच्या दाबाने मूत्रपिंडातील खड्यांची पावडर करून बाहेर काढली जाते. लहान वयातील मुलांना मुतखडा रोगमुक्त करण्यासाठी पेडीयाट्रीक नेफ्रीस्कोफ ऑफ ११ एफ अशी यंत्र या विभागाने खरेदी केलेली आहेत.

मज्जातंतूशास्त्र विभागाने ४४ चॅनल निकोलेट व्हायासिस व्हिडीओ ईईजी यंत्र खरेदी केलेले असून त्यात मोठ्या प्रमाणात ईईजी अभिलेख जतन करून ठेवण्याची सुविधा आहे. दिनांक १६ जानेवारी २००९ पासून या रुग्णालयात यात नवीन एम.आर.आय. ही सेवा कार्यान्वित करण्यात आली आहे. जुलै २०११ पासून या रुग्णालयात नवीन अद्ययावत सी.टी. स्कॅन यंत्र कार्यान्वित झालेले असून त्यामुळे रुग्णांना त्वरित व उत्कृष्ट सेवेचा लाभ मिळत आहे. कर्करोग (ओपीडी) बाह्य रुग्ण विभाग मार्च २०१३ पासून सुरू करण्यात आला. कर्करोग रुग्णांना रुग्णालयात रेडीएशन दिले जात आहे त्याचप्रमाणे केमोथेरेपी देण्यास ऑनकोलॉजी बाह्यरुग्ण विभाग सुरू करण्यात आला आहे. रुग्णांना सेवेचा लाभ मिळत आहे.

नवीन रुग्णालय विषयक माहिती व्यवस्थापन प्रणाली :-

१. बा.य.ल.नायर रुग्णालयामधील वैद्यकीय अभिलेख विभागांतर्गत नोंदणी क्र.४ येथे आरोग्य विषयक माहिती सप्रेषन कार्यप्रणाली वापर दिनांक २१.०६.२०१८ पासून करत आहे.
२. आरोग्य विषयक माहिती सप्रेषन कार्यप्रणालीच्या प्रकल्पावर रुग्णाची नोंदणी संपूर्णपणे अवलंबून आहे.
३. प्रत्येक दिवसाची रुग्णांची एकूण मोजणी – समरी
४. नोंदणी सहाय्यकामार्फत नोंदणी खिडकीवर येणाऱ्या रुग्णाची प्रात्यक्षित माहिती सदर कार्यप्रणालीमध्ये भरण्यासाठी विचारणा करण्यात येते. (यासाठी रुग्णाच्या आधार कार्डची आवश्यकता असते.)
५. एकदा सदर माहिती कार्यप्रणालीमध्ये नोंदणी सहाय्यक मार्फत संग्रहीत झाल्यावर कार्यप्रणालीमध्ये अद्वितीय आरोग्य ओखकर्ता क्रमांक तयार होतो.

- ६) त्यामध्ये पहिले तीन क्रमांक म्हणजे रुग्णालयाचा संकेत क्रमांक आणि पुढील सर्व अनुक्रमांक आहेत. रुग्णांना बाह्यरुग्ण केस पेपरच्या नोंदणीसाठी रु. १०/- भरावे लागतात. सदर बाह्यरुग्ण केस पेपर १५ दिवस वैध असतो.
- ७) प्रत्येक रुग्णाच्या नोंदणीसाठी ३.०-४० सेंकद इतका एकूण वेळ लागतो.
- ८) प्रत्येक रुग्णाला एक आरोग्य पत्रिका (यू एच आयडी) सुध्दा देण्यात येत. सदर आरोग्य कार्ड पत्रिका (यूएचआयडी) प्रत्येकवेळी रुग्णालयात येताना रुग्णाने आणणे आवश्यक.
- ९) आरोग्य विषयक माहिती सप्रेषन कार्यपणाली कार्यवाही रुग्णांना रुग्णालयात दाखल करून पीडीएफ फाईल संगणकाद्वारे कार्यपणालीत सप्रेषन होऊन रुग्णांचे आरोग्य विकार निदानात्मक उपचारासंबंधीचे संगणकामध्ये जतन करून कार्यवाही करण्यात आली आहे.

बा.य.ल.नायर धर्मा. रुग्णालयामार्फत कोरोना नियंत्रणात आणण्याकरिता व कोविड रुग्ण लवकर बरे होण्याच्या दृष्टीने सर्वोत्तोपरी वैद्यकीय सेवा सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आल्या

बा.य.ल.नायर धर्मा. रुग्णालयास सन २०२१ मध्ये १०० वर्षे पुर्ण झाली. त्यानिमित्त रुग्णालयात शतक महोत्सव साजरा करण्यात आला. शतक महोत्सवामध्ये डॉक्टर ते कर्मचारी यांनी मोठ्या प्रमाणात सहभाग घेतला. बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत चालविल्या जाणाऱ्या महाविद्यालय व रुग्णालयामध्ये १०० वर्षांचे मानचिन्ह मिळविणारे बा.य.ल. नायर धर्मा. रुग्णालय हे पहिलेच रुग्णालय आहे. ही निश्चितच अभिमानाची बाब आहे.

या रुग्णालयाचे मुख्य कार्य :-

बाह्य व आंतर रुग्णांना उपचाराची वैद्यकीय सेवा पुरविणे.

अ) रुग्णालयातील खाटांची संख्या	-	१६२३
ब) सन (एप्रिल - २०२२ ते मार्च - २०२३) सालात भरती झालेल्या रुग्णांची संख्या	-	४७४९१
क) बाह्यरुग्ण रुग्णालयात येणाऱ्या रुग्णांची संख्या (एप्रिल - २०२२ ते मार्च - २०२३)- जुने	-	४२०८१५
		<u>नवीन - २५५८७०</u>
		एकूण - ६७६६८५

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	सर्वसाधारण प्रशासन व अधीक्षक	२,९४,५५,७७	२,४२,७७,१७	३,०४,११,०८
२.	वैद्यकीयशास्त्र विभाग	५,९५,६३	५,९६,६५	५,९५,६३
३.	शल्य चिकित्सा विभाग	४,५५,००	४,६५,००	४,५५,००
४.	स्त्रीरोग आणि प्रसुती शास्त्र विभाग	२,७५,००	२,४५,००	२,७५,००
५.	बालरोग चिकित्सा विभाग	२,५०,००	२,४५,००	२,५०,००
६.	मुदतपूर्व अर्भक विभाग	स्त्री विभाग आणि प्रसुतिशास्त्र विभागात अंतर्भूत आहे		
७.	किरणोत्सर्ग विभाग	३,००,००	२,९०,००	३,००,००
८.	विकृतीशास्त्र व सूक्ष्मजंतू विभाग	३,००,००	२,७०,००	३,००,००
९.	अपघात विभाग	वैद्यकीयशास्त्र विभागात दाखविण्यात आलेले आहे		
१०.	अस्थिव्यंग विभाग	२,३५,००	२,३४,००	२,३५,००
११.	कान, नाक, घसा विभाग	१,७०,००	१,५०,००	१,७०,००
१२.	नेत्रदान विभाग	२,०५,००	२०४००	२,०५,००
१३.	त्वचा व गुप्तरोग विभाग	१,४५,००	१,४४,००	१,४५,००
१४.	रक्तपेढी विभाग	१,८५,००	१,८५,००	१,८५,००
१५.	मज्जातंतू विभाग	१,६०,००	१,७०,००	१,६०,००
१६.	मुत्रपिंडोपचार शल्य चिकित्सक विभाग	शल्यचिकित्सा विभागात दाखविण्यात आलेले आहे		
१७.	औषध निर्मिता विभाग	१,४०,००	१४,३०	१,४०,००
१८.	श्रवण शास्त्र वाक विकृती चिकित्सा विभाग	टो.रा.वैद्यकीय महाविद्यालयामध्ये स्थलांतरीत केलेले आहे.		
१९.	मानसोपचार विभाग	१,४७,५०	१,४७,००	१,४७,५०
२०.	जीवरसायन शास्त्र विभाग	वैद्यकीय विभागात दाखविण्यात आलेले आहे		
२१.	भौतिकोपचार विभाग	६५,००	६४,००	६५,००

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
२२.	व्यवसायोपचार विभाग	६४,००	६३,००	६४,००
२३.	जाठरयांत्रिक विभाग	७२,००	७०,००	७२,००
२४.	क्षयरोग व श्वसनविकार विभाग	९८,००	९६,००	९८,००
२५.	मज्जातंतू शल्य चिकित्सा विभाग	५६,००	५५,००	५६,००
२६.	सुघटन शल्य चिकित्सा विभाग	६६,००	६५,००	६६,००
२७.	हृदय संबंधात (औषध)	९७,००	७५,००	९७,००
२८.	वक्ष शल्यक्रिया विभाग	शल्य चिकित्सा विभागात अंतर्भूत आहे		
२९.	बालरोग शल्य विभाग	६४,००	६३,००	६४,००
३०.	कृत्रिम यकृत रोपण विभाग	७२,००	७१,००	७२,००
३१.	मधुमेह चिकित्सा	९८,००	९६,००	९८,००
३२.	मूत्र अपाती शास्त्र विभाग	५६,००	५७,१२	५६,००
३३.	परिचारिका शाळा	६६,००	६५,१२	६६,००
३४.	बधिरीकरण विभाग	९७,००	९६,००	९७,००
३५.	अतिदक्षता विभाग	६४,००	६५,००	६४,००
३६.	कामाठीपुरा अध्यापन केंद्र	वैद्यकीयशास्त्र विभागात अंतर्भूत आहे		
३७.	सी.टी.स्कॅन केंद्र	१,७०,००	१,७८,००	१,७०,००
३८.	कर्करोग निदान केंद्र	१,७५,००	१,६५,७०	१,७५,००
३९.	न्यायवैद्यकीय कक्ष विभाग	१,५६,००	१,४५,००	१,५६,००
४०.	विकिरण उपचार केंद्र	५५,००	५६,००	५५,००
४१.	शरीर रचना शास्त्र	५५,००	५४,००	५५,००
४२.	शरीरक्रिया शास्त्र	३२,५०	३१,२०	३२,५०
४३.	रोग प्रतिबंधक आणि सामाजिक शास्त्र विभाग	६५,००	६४,००	६५,००

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
४४.	मूत्रपिंडोपचार विभाग	७३,००	७२,००	७३,००
४५.	नर्सिंग गृह	२,५०,००	२,४०,००	२,५०,००
४६.	कॅथ लॅब	२,७०,००	२,६०,००	२,७०,००
४७.	औषधशास्त्र विभाग	२,६०,००	२,५०,००	२,६०,००
४८.	हृदयरोगशास्त्र विभाग	२,९५,००	२,९४,००	२,९५,००
४९.	रुधिराभिसरण शास्त्र विभाग	२,३५,००	२,३४,००	२,३५,००
५०.	आंतरसर्ग विभाग	१,९८,००	१,९४,००	१,९८,००
५१.	क्ष-किरण विभाग	१,९७,००	१,९५,००	१,९७,००
५२.	मुत्रशल्य चिकित्सा विभाग	१,६४,००	१,६३,००	१,६४,००
५३.	कोरोना व्हायरस नियंत्रित करण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना	---	५,००,८४	---
	एकूण	३,६७,०४,४०	३,१७,३५,१०	३,७६,५९,७१

३. कार्यानुसृत / उपक्रमानुसार कार्यभार गोषवारा (परिमाणाच्या गणनेत)

अ. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२४
१.	सर्वसाधारण प्रशासन व अधीक्षक	सर्वसाधारण प्रशासन आणि आस्थापना यांची कामे			
२.	वैद्यकीयशास्त्र विभाग	रुग्णांची संख्या	५९०००	७२५९२	७२९००
३.	शल्य चिकित्सा विभाग	---	४००००	५२१७६	५३०००
४.	स्त्री रोग आणि प्रसुति शास्त्र विभाग	---	२३०००	३३५०१	३३८००
५.	बालरोग चिकित्सा विभाग	---	१४०००	२४४७४	२४६००
६.	मुदतपूर्व अर्भक विभाग	स्त्री विभाग आणि प्रसुतीशास्त्र विभागात अंतर्भूत आहे.			
७.	किरणोत्सर्ग विभाग	क्ष-किरण प्लेट	--	---	---
८.	विकृतीशास्त्र व सूक्ष्मजंतू विभाग	रुग्णांची संख्या	४२०००००	४६०००००	४६०००००

अ. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२४
९.	अपघात विभाग		वैद्यकशास्त्र विभागात दाखविण्यात आलेले आहे.		
१०.	अस्थिव्यंग विभाग	रुग्णांची संख्या	४००००	५३०८६	५३२००
११.	कान, नाक, घसा विभाग	-"-	३००००	४२९०२	४३०००
१२.	नेत्रदान विभाग	-"-	३२०००	४३१८२	४३३००
१३.	त्वचा व गुप्तरोग विभाग	-"-	३२०००	५१९५३	५२५००
१४.	मज्जातंतू विभाग	-"-	११०००	१५७२८	१५८००
१५.	मुत्रपिंडोपचार शल्यचिकित्सक विभाग	}	शल्यचिकित्सा विभागात दाखविण्यात आलेले आहे टो.रा.वैद्यकीय महाविद्यालयामध्ये स्थलांतरीत केलेले आहे.		
१६.	औषध निर्मिती विभाग				
१७.	श्रवण शास्त्र वाक विकृती चिकित्सा विभाग				
१८.	मानसोपचार विभाग	रुग्णांची संख्या	३०५७४	३३४९	३५००
१९.	जीवरसायन शास्त्र विभाग		वैद्यकीय विभागात दाखविण्यात आलेले आहे.		
२०.	भौतिकोपचार विभाग	-"-	६२००	१३६९८	१३८००
२१.	व्यवसायोपचार विभाग	-"-	३०००	१९९४३	२००००
२२.	जाठरयांत्रि विभाग	-"-	१३०००	१८३८६	१८६००
२३.	क्षयरोग व श्वसनविकार विभाग	-"-	१२०००	१६८६०	३९५००
२४.	मज्जातंतू शल्यचिकित्सा विभाग	रुग्णांची संख्या	३०००	३८७७	३९५०
२५.	सुघटन शल्य चिकित्सा विभाग	-"-	२५००	६३०३	१५३००
२६.	हृदय संबंधात (औषध)		१०३०८	१५०४६	१५३००
२७.	वक्ष शल्यक्रिया विभाग		शल्यचिकित्सा या विभागात दाखविले आहे.		
२८.	बालरोग शल्य विभाग	-"-	२२५	४२६२	४४००
२९.	कृत्रिम यकृत रोपण विभाग		शल्यचिकित्सा या विभागात दाखविले आहे.		
३०.	मधुमेह चिकित्सा विभाग	-"-	१२४६०	१४५५३	१४०६०
३१.	मूत्र अपाती शास्त्र विभाग	-"-	५७९३	४७९५	९९००
३२.	परिचारिका शाळा		शिकाऊ विद्यार्थी परिचारिका		

अ. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२४
३३.	अतिदक्षता विभाग		वैद्यकशास्त्र विभागात दाखविण्यात आलेले आहे.		
३४.	कामाठीपुरा अध्यापन केंद्र		या रुग्णालयांतर्गत दाखविण्यात आलेले आहे.		
३५.	सी.टी.स्कॅन केंद्र	-"-	२४०००	१४५५३	१४०६०
३६.	कर्करोग निदान केंद्र	-"-	५०००	१०९७७	११०००
३७.	हृदयरोग शल्यचिकित्सा	-"-	३०००	३७२७	३९००
३८.	एम.आर.आय	-"-	४०००	४८३१	४९५०
३९.	जाठरयांत्रिकी शल्यचिकित्सा विभाग	-"-	५००००	५२०००	५२०००
४०.	अँटीरॅबीज	-"-	--	१४१६	१५००
४१.	रुधीर शास्त्र	-"-	५०००	६२९२	६५००
४२.	नवजात अर्भक	-"-	१०००	२४२७	१५०
४३.	रक्तदाब विभाग	-"-	५०००	११९७	१३००
४४.	दमा	-"-	१४००	६६	१५०
४५.	आंतरासर्ग	-"-	४०००	५४५०	५६००
४६.	एपिलेप्सी	-"-	३०००	३२१५	३५००
४७.	ट्रॉपिकल मेडीसीन	-"-	--	--	--
४८.	अल्कोलीझम	-"-	--	--	--
४९.	ग्रोथ क्लिनिक	-"-	--	--	--
५०.	ए.आर.व्ही	-"-	--	--	--
५१.	आयुर्वेदिक	-"-	--	--	--
५२.	संधिवात	-"-	२२००	८७१८	८९००

४. कर्मचारीविषयक गोषवारा (आकडयांमध्ये)

कर्मचारीविषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमांनुसार २०२३-२०२४

अ. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	प्रवर्गानुसार कर्मचारी (आकडयांमध्ये)					एकूण
		प्रशासकीय	वैद्यकीय	परिचारीका	तांत्रिक	कामगार	
१	सर्वसाधारण प्रशासन आणि अधीक्षण	७८	---	१३	१०	८८	१८९
२	वैद्यकशास्त्र विभाग	१	६४	५६	--	७८	१९९
३	शल्य चिकित्सा विभाग	१	४७	३९	१	७६	१६४
४	स्त्री रोग आणि प्रसुति शास्त्र विभाग	१	२७	४९	--	४४	१२१
५	बालरोग चिकित्सा विभाग	--	४७	१३	--	१८	७८
६	ग्रंथपाल विभाग	--	--	--	--	--	--
७	मुदतपूर्व अर्भक विभाग	--	--	१९	--	१९	३८
८	किरणोत्सर्ग विभाग	--	--	६	--	४	१०
९	विकृतीशास्त्र विभाग	--	३३	--	--	--	३३
१०	सूक्ष्मजंतू विभाग	१	--	२	--	--	३
११	अपघात विभाग	--	--	१२	--	११	२३
१२	अस्थिव्यंग विभाग	१	१४	२९	--	२४	६८
१३	कान, नाक, घसा विभाग	१	१९	१६	१	१७	५४
१४	नेत्र चिकित्सा विभाग	१	२४	६	--	५	३६
१५	त्वचा व गुप्तरोग विभाग	--	१२	८	--	६	२६
१६	रक्तपेढी विभाग	१	--	२	३	२	८
१७	मज्जातंतू विभाग	१	--	१३	--	७	२१
१८	मुत्रपिंडोपचार शल्यचिकित्सक विभाग	--	९	--	१०	१२	३१
१९	औषध निर्मिता विभाग	--	१८	--	२४	--	४२
२०	श्रवण शास्त्र, वाक विकृती चिकित्सा	--	--	६	--	--	६
२१	मानसोपचार विभाग	१	३३	८	३	६	५१

अ. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	प्रवर्गानुसार कर्मचारी (आकड्यांमध्ये)					एकूण
		प्रशासकीय	वैद्यकीय	परिचारीका	तांत्रिक	कामगार	
२२	जीवरसायन शास्त्र विभाग	--	--	--	९४	--	९४
२३	भौतिकोपचार विभाग	१	--	--	२०	--	२१
२४	व्यवसायोपचार विभाग	१	--	--	--	--	१
२५	जाठारयांत्रिक विभाग	१	११	३	१	१३	२९
२६	क्षयरोग व श्वसनविकार विभाग	--	११	६	--	६	२३
२७	मज्जातंतू शल्यचिकित्सा विभाग	--	११	१०	१	१४	३६
२८	वैद्यकीय	१	--	--	--	--	१
२९	सुघटन शल्य चिकित्सा विभाग	--	१३	८	--	१३	३४
३०	हृदय संबंधात (औषध)	१	६	--	१	१३	२१
३१	वक्ष शल्यक्रिया विभाग	--	--	--	--	१२	१२
३२	बालरोग शल्य विभाग	--	१०	१३	--	१७	४०
३३	कृत्रिम यकृत रोपण विभाग	--	--	--	--	--	--
३४	चिकीत्सा विभाग	--	--	९९	--	--	९९
३५	मधुमेह चिकित्सा विभाग	--	--	८	--	७	१५
३६	मूत्र अपाती शास्त्र विभाग	--	१३	१३	१	१८	४५
३७	परिचारीका शाळा	--	--	२१	--	१२	३३
३८	वैद्यकीय समाज विभाग	१०	--	--	--	--	१०
३९	बधिरकरण विभाग	--	८१	--	१	--	८२
४०	अतिदक्षता विभाग	--	--	--	--	१६	१६
४१	कामाठीपुरा अध्यापक केंद्र	--	--	३६	--	--	३६
४२	सी. टी. स्कॅन केंद्र	१	--	--	१	५	७
४३	कर्करोग निदान केंद्र	१	--	११	--	५	१७
४४	न्याय वैद्यकीय कक्ष विभाग	--	५	७	--	--	१२
४५	विकिरण उपचार केंद्र	--	३	--	--	--	३

अ. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	प्रवर्गानुसार कर्मचारी (आकड्यांमध्ये)					एकूण
		प्रशासकीय	वैद्यकीय	परिचारीका	तांत्रिक	कामगार	
४६	शरीर रचना शास्त्र	१	४	--	--	--	५
४७	शरीरक्रिया शास्त्र	--	५	--	--	--	५
४८	रोगप्रतिबंधक / सामाजिक शास्त्र विभाग	--	१९	२	१	--	२२
४९	मुत्रपिंडोपचार विभाग	--	८	१३	--	१२	३३
५०	नर्सिंग गृह	--	--	२	--	७	९
५१	कॅथ लॅब	१	--	३	१	२	७
५२	औषधशास्त्र विभाग	१	--	२	--	--	३
५३	हृदयरोग शास्त्र विभाग	१	११	९	--	--	२१
५४	रुधिराभिसरण शास्त्र विभाग	१	६	९	--	--	१६
५५	मेंदुरोग निदान शास्त्र विभाग	१	--	९	--	--	१०
५६	शिकाऊ परिचारीका	--	--	३००	--	३००	६००
५७	आंतरसर्ग विभाग	--	६	--	--	--	६
५८	क्ष-किरण विभाग	१	२७	५	५२	९	९४
५९	मुत्रशल्य चिकीत्सा विभाग	१	७	१	--	--	९
६०	औषधशास्त्र विभाग	१	५	--	--	--	६
६१	सुक्ष्मजीवशास्त्र विभाग	--	९	--	--	--	९
६२	बाह्यरुग्ण विभाग	--	--	५४	--	४३	९७
६३	शालेय चिकित्सालय	--	--	--	--	२	२
६४	सहाय्यक अभियंता (यां व वि)	३	--	--	--	--	३
६५	सहाय्यक अभियंता (स्थापत्य)	३	--	--	--	--	३
६६	वैद्यकीय अभिलेख विभाग	७	--	--	--	--	७
६७	कक्ष सहाय्यक	--	--	१९	--	१७	३६
६८	शास्त्रक्रिया गलह सहाय्यक	--	--	२६	--	२५	५१
६९	चिकित्सालयीन औषधशास्त्र विभाग	--	७	--	--	--	७
	एकूण	१२७	६२५	९८६	२२६	९८५	२९४९

सही/-

अधिष्ठाता

बाई यमुनाबाई ल. नायर धर्मादाय रुग्णालय

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

कार्यानुरूप अहवाल : २०२३-२०२४

रुग्णालयाचे नाव : सेठ ए.जे.बी. महानगरपालिका कान, नाक, घसा रुग्णालय

१. प्रस्तावना :

या रुग्णालयात येणाऱ्या सर्व बाह्य व आंतररुग्णांना वैद्यकीय सहाय्य देणे व त्यांच्यावर योग्य ते उपचार करणे हे या रुग्णालयाचे प्रमुख कर्तव्य आहे. कान, नाक, घसा यावरील उपचारांकरिता बृहन्मुंबईमध्ये हे एकमेव असे महानगरपालिका विशेष रुग्णालय आहे. हे रुग्णालय १०० खाटांचे असून येथे कान, नाक, घसा यांच्याशी संबंधित रोगांवर उपचार केले जातात.

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	सामान्य प्रशासन व पर्यवेक्षण	३,०१,०२	३,४१,१४	३,४९,११
२.	क्ष - किरण विभाग	२,८८,९७	२,५५,५२	३,३७,१२
३.	शरीर विकृती शास्त्र व जंतुशास्त्र	१,७४,४७	१,५७,६७	२,२२,६२
४.	कान, नाक, घसा रुग्णालय (आंतर रुग्ण विभाग)	२,२०,७६	१,९७,९९	२,६८,९१
५.	श्रवणशास्त्र व वाक् उपचार (शास्त्र विभाग)	६२,७०	६३,०७	१,१०,८५
६.	कान, नाक, घसा रुग्णालय (बाह्यरुग्ण विभाग)	१,८८,१६	१,७०,१९	२,३६,३१
७.	औषधशाळा	१,७१,७५	१,५६,२७	२,१९,९०
८.	वैद्यकीय अभिलेख विभाग - कोरोना व्हायरस नियंत्रित करण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना	६८,०४ --	६७,७७ ---	१,१६,१९ ---
	एकूण	१४,७५,८७	१४,०९,६२	१८,६१,०१

३. कार्यान्वयन / उपक्रमानुसार कार्यभार गोषवारा : (परिमाणाच्या गणनेत)

अ. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय	प्रत्यक्ष	अर्थसंकल्पीय
			अंदाज	आकडे	अंदाज
			२०२२-२०२३	२०२२-२०२३	२०२३-२०२४
१.	सामान्य प्रशासन व पर्यवेक्षण		प्रशासकीय व आस्थापना कामे		
२.	क्ष-किरण विभाग	क्ष-किरण छायाचित्रांची संख्या	७०००	५५८६	४१२५
३.	शरीरविकृती शास्त्र व जंतुशास्त्र	चाचण्यांची संख्या	३५०००	६०८७८	५१३८३
४.	कान, नाक, घसा रुग्णालय (आंतररुग्ण विभाग)	रुग्णांची संख्या	११००	१८९७	२०७९
५.	कान, नाक, घसा रुग्णालय श्रवणशास्त्र व वाक्उपचार (शास्त्र विभाग)	रुग्णांची संख्या	८०००	९६३७	१२६७६
६.	कान, नाक, घसा रुग्णालय (बाह्य रुग्ण विभाग)	रुग्णांची संख्या	८००००	१०८४२४	१०६७३१
७.	औषधशाळा	-"-	७५०००	९३०८७	९४२४६
८.	शस्त्रक्रिया विभाग	-"-	९००	१८६२	२४१२

४. कर्मचारीविषयक गोषवारा (आकडयांमध्ये)

कर्मचारीविषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमानुसार – २०२३-२०२४

अनु क्र.	उपक्रमांचे तपशील	प्रवर्गानुसार कर्मचारी (आकडयांमध्ये)					
		अ	ब	क	ड	इतर	एकूण
१.	सामान्य प्रशासन व पर्यवेक्षण	--	३	८	७	--	१८
२.	क्ष-किरण विभाग	--	--	१	२	--	३
३.	शरीरविकृती शास्त्र व जंतुशास्त्र	--	--	२	२	--	४
४.	कान, नाक, घसा रुग्णालय (आंतररुग्ण विभाग)	--	--	१३	१८	--	३१
५.	श्रवणशास्त्र व वाक्उपचार शास्त्र	--	--	३	१	--	४
६.	कान, नाक, घसा रुग्णालय (बाह्य रुग्ण विभाग)	--	--	२	१५	--	१७
७.	औषधशाळा	--	--	२	२	--	४
८.	शास्त्रक्रिया विभाग	--	--	१३	२०	१६	४९
	एकूण	--	३	४४	६७	१६	१३०

सही/-

प्रमुख वैद्यकीय अधिकारी

सेठ ए.जे.बी. महानगरपालिका कान, नाक, घसा रुग्णालय

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

कार्यानुरूप अहवाल : २०२३-२०२४

रुग्णालयाचे नाव : मुरली देवरा महानगरपालिका नेत्र रुग्णालय

१. प्रस्तावना :

बृहन्मुंबई महानगरपालिका, सार्वजनिक आरोग्य खात्यांतर्गत मौलाना शौकत अली रोड, दुर्गादेवी उद्यानासमोर, मुंबई - ४००००८ येथे १९४० पासून महानगरपालिकेचे एकमेव नेत्र रुग्णालय कार्यरत आहे. सदर रुग्णालयात ८० रुग्णशय्या असून, प्रमुख वैद्यकीय अधिकारी यांच्या मार्गदर्शनाखाली डोळ्यांना होणाऱ्या सर्व विकारांवर विविध उपचार व शस्त्रक्रिया केल्या जातात. याशिवाय या रुग्णालयात १९७८ पासून दृष्टीमिती प्रशिक्षण हा तीन वर्षांचा अभ्यासक्रम चालविला जातो. सदर प्रशिक्षणास सन २०१३ पासून महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ, नाशिक यांची संलग्नता मिळाली असून, अभ्यासक्रमास प्रवेश देण्यासाठी या अभ्यासक्रमासाठी प्रतिवर्षी १२ वी विज्ञान शाखेच्या उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांना प्रवेश दिला जातो. सन २०२३-२४ या शैक्षणिक वर्षाकरिता विज्ञान शाखेच्या १८ उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांना प्रवेश देण्याची मंजूरी मिळाली आहे. रुग्णालयामध्ये प्रमुख वैद्यकीय अधिकारी यांना सहकार्य करण्यासाठी दोन वैद्यकीय अधिकारी, पाच मानसेवी सहाय्यक नेत्र शल्य चिकित्सक व चार आवास अधिकारी असा वैद्यकीय वृंद रुग्णसेवेसाठी कार्यरत आहे. केंद्र शासन अनुदानित व राज्य शासनाच्या मार्गदर्शनाखाली राबविण्यात येणाऱ्या राष्ट्रीय अंधत्व नियंत्रण कार्यक्रमाची अंमलबजावणी या रुग्णालयामार्फत करण्यात येते. त्या अनुषंगाने या वर्षी राष्ट्रीय अंधत्व दिनानिमित्त जनतेस, लहान मुलांच्या डोळ्यांची विशेष काळजी घेण्याबाबत भित्तीपत्रके, होर्डिंग्ज आणि बॅनर लावून जनजागृती करण्यात आली. कार्यक्रमांतर्गत विविध रुग्णालये, अशासकीय सेवाभावी संस्था व नेत्रपेढ्या यांना मार्गदर्शन व आर्थिक सहाय्य करण्यात येते.

कोरोना नियंत्रणात आणण्याकरिता व कोविड रुग्ण लवकर बरे होण्याच्या दृष्टीने सर्वोत्तोपरी वैद्यकीय सेवा सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आल्या.

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	सर्वसाधारण प्रशासन आणि आस्थापना	६,५७,६४	७,५०,६२	६,८९,६२
२.	शस्त्रक्रियागार विभाग	१,१८,६९	१,१७,४६	१,५०,६४
३.	प्रयोगशाळा	१९,५५	१९,५०	५१,५०
४.	नेत्रोपचार कक्ष व बाह्यरुग्ण विभाग	१,१७,७७	१,१६,५१	१,४९,७२
	एकूण	९,१३,६५	१०,०४,०९	१०,४१,४८

३. कार्यानुरूप / उपक्रमानुसार कार्यभार गोषवारा : (परिमाणाच्या गणनेत)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१	सर्वसाधारण प्रशासन आणि आस्थापना		सर्वसाधारण प्रशासन आणि आस्थापना यांची कामे		
२	शस्त्रक्रियागारात करण्यात आलेल्या शस्त्रक्रिया	संख्या	१९००	२०६१	२२००
३	प्रयोगशाळा	-"-	१३०००	३८७३५	३६०००
४	नेत्रोपचार कक्ष व बाह्यरुग्ण विभाग	-"-	५००००	५६५७१	५५०००
५	ऑप्टोमेट्री अभ्यासक्रम	विद्यार्थ्यांची संख्या	८	६	२०

४. कर्मचारीविषयक गोषवारा : (आकडयांमध्ये)

कर्मचारीविषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमानुसार २०२३-२०२४

अनु क्र.	उपक्रमांचें तपशील	प्रवर्गानुसार कर्मचारी (आकडयांमध्ये)					
		प्रशासन	वैद्यकीय	परिचारिका	इतर		एकूण
					तांत्रिक	श्रमिक	
१	सर्वसाधारण प्रशासन आणि आस्थापना	५	३	--	--	३	११
२	शस्त्रक्रियागार विभाग	१	४	५	--	४	१४
३	प्रयोगशाळा	--	--	--	१	१	२
४	नेत्रोपचार कक्ष आणि बाह्यरुग्ण विभाग	४	८	२२	--	४५	७९
५	स्कूल ऑफ ऑप्टोमेट्री	--	--	--	२	--	२
	एकूण	१०	१५	२७	३	५३	१०८

सही /-

प्रमुख वैद्यकीय अधिकारी
मुरली देवरा महानगरपालिका नेत्र रुग्णालय

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
कार्यान्वयन अहवाल - २०२३-२०२४

रुग्णालयाचे नाव :- खान बहादूर भाभा रुग्णालय , कुर्ला (पश्चिम)

१. प्रस्तावना :

खान बहादूर भाभा रुग्णालय, कुर्ला (पश्चिम) हे ३३६ खाटांचे उपनगरीय रुग्णालय पूर्व उपनगरातील 'एल' विभागात स्थित असून या रुग्णालयातर्फे रुग्णांना माध्यमिक स्वरूपाच्या आरोग्य सेवा पुरविण्यात येतात.

खान बहादूर भाभा रुग्णालय हे पूर्व उपनगरातील कुर्ला रेल्वे स्थानकाजवळील महत्त्वाचे रुग्णालय आहे. येथे साधारण २५०० ते ३००० रुग्ण बाह्य रुग्ण विभागात उपचारासाठी येत असतात. दिवसाला साधारण ७० ते ८० रुग्ण अंतर रुग्ण सेवेचा लाभ घेतात.

खान बहादूर भाभा रुग्णालयात वरीष्ठ वैद्यकीय अधिकारी, वैद्यकीय अधिकारी, बंधपत्रधारक पदव्युत्तर वैद्यकीय अधिकारी, निवासी वैद्यकीय अधिकारी आणि कॉलेज ऑफ फिजीशियन आणि सर्जनचे पदविका धारक विद्यार्थी रुग्ण सेवा देतात. रुग्णालयात प्रयोगशाळा व दैनंदिन चाचण्या करण्यासाठी पॅथॉलॉजी विभाग आहे. या रुग्णालयात लसीकरण केंद्र चालविले जाते. तसेच या रुग्णालयात २४ तासांसाठी रुग्णवाहिका सेवा उपलब्ध आहे. तसेच रुग्णालयात १९९७ पासून अपघात विभाग सुरू झालेला आहे. त्याच प्रमाणे क्ष-किरण विभाग, व्यवसायोपचार व भौतिकोपचार विभाग, बधिरीकरण, सोनोग्राफी, दंतचिकित्सा विभाग, त्वचारोग विभाग दिलासा सेंटर, नवजात शिशु अतिदक्षता विभाग, अतिदक्षता विभाग / अतिदक्षता वैद्यकीय विभाग, महात्मा ज्योतिबा फुले जन आरोग्य सेवा सुध्दा देण्यात येतात. तसेच मुंबई जिल्हा एड्स नियंत्रण यांच्यामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या सेवा सुध्दा देण्यात येतात.

या रुग्णालयामध्ये खालील विभाग असून त्यासाठी ३३६ खाटांची सोय उपलब्ध आहे.

१)	पुरुष व स्त्री वैद्यकीय	:	६०
२)	शस्त्रक्रिया	:	६०
३)	अस्थिव्यंग	:	४०
४)	स्त्रीरोग व प्रसुती	:	९०
५)	बालरोग	:	३६
६)	कान, नाक, घसा	:	१०
७)	नेत्ररोग	:	१०
८)	अपघात विभाग	:	--
९)	तात्काळ वैद्यकीय विभाग	:	१०
१०)	अति दक्षता वैद्यकीय विभाग	:	१०
१०)	नवजात शिशु विभाग	:	१०
	एकूण	:	<u>३३६</u>

स्थानिक जनता व लोकप्रतिनिधींच्या मागणीनुसार सदर रुग्णालयाच्या मुख्य (तळ + ७) इमारतीच्या ४ थ्या व ५ व्या मजल्यावर पुरुष व स्त्री वैद्यकीय आंतररुग्ण कक्ष व बालरुग्ण आंतररुग्ण कक्ष डिसेंबर २०१६ पासून सुरू करण्यात आले. रुग्णालयाच्या मुख्य (तळ + ७) इमारतीची उर्वरित दुरुस्ती कामे पूर्ण झाल्यानंतर इतर आंतररुग्ण विभाग (शल्य चिकित्सा विभाग, कान-नाक-घसा विभाग, नेत्र विभाग, अस्थिव्यंग विभाग तसेच स्त्री रोग व प्रसुती विभाग) ऑपरेशन थिएटर (शल्यक्रियागार), नवजात शिशू अतिदक्षता विभाग (N.I.C.U) प्रसुतीपूर्व तपासणी, बाह्यरुग्ण विभाग इ.विभाग २६ डिसेंबर २०१७ पासून सुरू करण्यात आले आहेत.

सदर रुग्णालयात आय.सी.यू. (अतिदक्षता विभाग) दिनांक ०१.०१.२०१९ पासून तर ई.एम.एस. (अति तात्काळ सेवा) दिनांक १०.०९.२०१९ पासून सुरू करण्यात आल्या आहेत.

मार्च - २०२० च्या मध्यात देशात, तसेच महाराष्ट्र राज्यात व बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रात कोरोना या संसर्गजन्य विषाणूचा प्रादुर्भाव होण्यास सुरुवात झाल्याने, बृहन्मुंबई महानगरपालिके तर्फे कोरोना नियंत्रणात आणण्याकरिता सर्वोतोपरी उपाययोजना करण्यात आले. कोविड-१९ या महामारी दरम्यान खान बहादूर भाभा रुग्णालय, कुर्ला (पश्चिम) या रुग्णालयामार्फत कोविड-१९ विषाणूचा प्रसार रोखणे आणि बाधित रुग्णांवर प्रासंगिक उपचाराची व्यवस्था कार्यान्वित करण्यासाठी वैद्यकीय सेवा सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आल्या.

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	सर्वसाधारण प्रशासन आणि पर्यवेक्षण विभाग	३८,६४,५४	३३,८७,६६	३८,६२,९९
२.	औषध विभाग	५,३४,५४	४,७६,६०	५,३३,१३
३.	शल्यचिकित्सा विभाग	१,५०,८५	१,३६,५०	१,४९,४४
४.	प्रसुति विभाग	१,६१,६४	१,५०,७५	१,६०,२३
५.	बालरोग विभाग	१,१७,२०	८०,७५	१,१५,७९
६.	नवजात शिशु विभाग	१,६३,१०	१,१३,७५	१,६१,६९
७.	क्ष-किरण विभाग	१,७३,४५	१,०५,७५	१,७२,०४
८.	पॅथॉलॉजी विभाग	१,९६,३४	१,३०,२७	१,९४,९३
९.	अपघात विभाग	१,६३,२२	१,३२,१५	१,६१,८१
१०.	नाक, कान, घसा विभाग	१,१६,२६	८२,७९	१,१४,८५
११.	नेत्रचिकित्सा विभाग	१,१२,२०	७६,७७	१,१०,७९
१२.	त्वचारोग विभाग	१,१४,१०	७८,७५	१,१२,६९
१३.	व्यवसायोपचार तज्ज्ञ विभाग	१,०८,२२	७४,७५	१,०६,८१
१४.	लसीकरण केंद्र	१,५२,१२	६६,१०	१,५०,७१
१५.	अस्थिव्यंग विभाग	१,२७,२३	९०,७५	१,२५,८२
१६.	दंतरुग्ण विभाग	१,१६,५०	८५,७५	१,१५,०९
१७.	क्षयरोग विभाग	१,३५,१०	६६,०५	१,३३,६९
१८.	रुग्णवाहिका सेवा विभाग	१,४२,४१	१,१३,५५	१,४१,००
१९.	भूलतज्ञ	१,१२,२३	८३,९५	१,१०,८२
२०.	विद्युत परिरक्षण विभाग	१,४९,९७	१,२०,६७	१,४८,५६
२१.	अतिदक्षत (आय.सी.यू)	१,६३,९५	१,४५,८७	१,६२,५४
२२.	तात्काळ सेवा विभाग (ई.एम.एस.)	१,६५,०४	१,३१,५०	१,६३,६३
	- कोरोना व्हायरस नियंत्रित करण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना	---	२३,३१	----
	एकूण	७२,४०,२१	५९,५४,७४	७२,०९,०५

३. कार्यान्वयन / उपक्रमानुसार कार्यभार गोषवारा (परिमाणाच्या गणनेत)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२४
१.	सर्वसाधारण प्रशासन व पर्यवेक्षण		सर्वसाधारण प्रशासन व आस्थापना यांची कामे		
२.	वैद्यकीय विभाग				
	नवीन बाह्यरुग्ण	संख्या	४२२००	५३५९८	५८५००
	जुने बाह्यरुग्ण	-"	१५००००	१८३४३०	२५००००
	आंतररुग्ण	-"	४०००	४७७९	४९००
३.	शल्यक्रिया विभाग				
	नवीन बाह्यरुग्ण	-"	१३५००	१३९०६	१४५००
	जुने बाह्यरुग्ण	-"	१७०००	१९३०७	२००००
	आंतररुग्ण	-"	१०००	११३८	१५००
	मोठ्या शस्त्रक्रिया	-"	४००	३४२	४००
	छोट्या शस्त्रक्रिया	-"	३५०	३२३	३५०
४.	स्त्री रोग व प्रसुति विभाग				
	नवीन बाह्यरुग्ण	संख्या	१४५००	१३९०९	१४५००
	जुने बाह्यरुग्ण	-"	३२५००	३४७१२	३५५००
	आंतररुग्ण	-"	७०००	११३८	१५००
	मोठ्या शस्त्रक्रिया	-"	१५००	१४६९	१६००
	छोट्या शस्त्रक्रिया	-"	५००	३५३	५००
	स्त्री नसबंदी	-"	---	---	---
	पुरुष नसबंदी	-"	---	---	---
५.	बालरुग्ण विभाग				
	नवीन बाह्यरुग्ण	-"	२६५००	३०००६	३५०००
	जुने बाह्यरुग्ण	-"	६००००	७७६१९	८००००
	आंतररुग्ण	-"	१२००	१०६४	१२००

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२४
६.	नवजात शिशु विभाग कक्षामध्ये उपचार केलेले नवजात शिशू	-"-	४००	२४००	२८००
७.	क्ष-किरण विभाग नियमित काढलेल्या क्ष-किरण फितींची संख्या	-"-	२६०००	५२५२२	५५०००
८.	पॅथॉलॉजी विभाग				
	एचबी	-"-	५००००	३८७८५	६००००
	टीसी	-"-	५००००	३८७८५	६००००
	डीसी	-"-	५००००	३८७८५	६००००
	ई.एस.आर.	-"-	५०००	४२८३	१००००
	युरिन	-"-	१५०००	२१५०३	२५०००
	सिमन	-"-	---	---	---
	स्टूल	-"-	५०००	४८५	५०००
	पी.सी.व्ही.	-"-	५००००	३८७८५	६००००
९.	कान, नाक, घसा विभाग				
	नवीन बाह्यरुग्ण	-"-	५५००	६७१७	७२००
	जुने बाह्यरुग्ण	-"-	७५००	८४७४	९०००
	आंतररुग्ण	-"-	४५०	६३९	८००
	मोठ्या शस्त्रक्रिया	-"-	१००	३४६	४००
	लघु शस्त्रक्रिया	-"-	९५	३०७	३५०
१०	नेत्र चिकित्सा विभाग				
	नवीन बाह्यरुग्ण	रुग्ण संख्या	६०००	७००२	७५००
	जुने बाह्यरुग्ण	-"-	८५००	९०३२	१००००
	आंतररुग्ण	-"-	६००	४११	५००

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२४
	मोठया शस्त्रक्रिया	-"-	२००	३५७	४००
	लघु शस्त्रक्रिया	-"-	१००	३६	३५०
११	त्वचारोग विभाग				
	नवीन बाह्यरुग्ण	-"-	२५०००	२७८१८	३००००
	जुने बाह्यरुग्ण	-"-	४२५००	४९७४५	५२०००
१२	व्यवसायोपचार विभाग				
	व्यवसायोपचार	-"-	३००००	४५०००	५००००
	भौतिकोपचार	-"-	३२०००	४४०००	५००००
१३	लसीकरण केंद्र				
	बी. सी. जी.	-"-	१५०	४८९	२०००
	ट्रिपल डोस	-"-	३०	१०८५	---
	पोलिओ डोस	-"-	१५०	४८९	२०००
१४	अस्थिव्यंग विभाग				
	नवीन बाह्यरुग्ण	-"-	१७५००	१७९४३	१८९००
	जुने बाह्यरुग्ण	-"-	५५५००	५३९१३	५५०००
	आंतररुग्ण	-"-	२२००	६१०	१०००
	मोठया शस्त्रक्रिया	-"-	२२५	४००	५७८
	लघु शस्त्रक्रिया	-"-	८५	१५८	२००
१५	इवानदंशाचे रुग्ण				
	कुत्रा चावलेले नवीन रुग्ण	-"-	१८००	१८२७	२०००
	कुत्रा चावलेले एकूण रुग्ण	-"-	४०००	४१९०	४५००
१६	रुग्णवाहिका सेवा विभाग	-"-	५०००	३२१	५०००

४. कर्मचारी विषयक गोषवारा (आकडयांमध्ये)

कर्मचारी विषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमानुसार २०२३-२०२४

अ. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	प्रवर्गानुसार कर्मचारी (आकडयांमध्ये)				एकूण
		प्रशासकीय	वैद्यकीय	परिचारिका	चतुर्थश्रेणी व तांत्रिक	
१.	साधारण प्रशासन विभाग	२४	--	--	५०	७४
२.	वैद्यकीय विभाग	--	३४	३२	२०	८६
३.	शल्य चिकित्सा विभाग	--	१३	२८	१७	५८
४.	प्रसुति विभाग	--	१७	२४	१९	६०
५.	बालरोग विभाग	--	१९	९	९	३७
६.	नवजात शिशु विभाग	--	--	९	१५	२४
७.	क्ष - किरण विभाग	--	१६	१	७	२४
८.	पॅथॉलाजी विभाग	--	१७	२	८	२७
९.	कान, नाक व घसा विभाग	--	४	३	५	१२
१०.	नेत्र चिकित्सा विभाग	--	४	३	५	१२
११.	त्वचारोग विभाग	--	२	१	१	४
१२.	व्यवसायोपचार विभाग	--	२	--	१	३
१३.	लसीकरण केंद्र	--	--	१	१	२
१४.	अस्थिव्यंग विभाग	--	१०	१४	८	३२
१५.	रुग्णवाहिका सेवा विभाग	--	--	--	७	७
१६.	भुलशास्त्र विभाग	--	११	१५	२४	५०
१७.	दंतचिकित्सा विभाग	--	१	२	१	४
१८.	विद्युत व परिरक्षण विभाग	--	--	--	१४	१४
१९.	अतिदक्षता विभाग	--	--	११	१०	२१
२०.	अपघात विभाग	--	--	०७	०९	१६
२१.	तात्काळ वैद्यकीय सेवा	--	--	१०	०५	१५
	एकूण	२४	१५०	१७२	२३६	५८२

सही/-

वैद्यकीय अधीक्षक

खान बहादुर भाभा रुग्णालय , कुर्ला (पश्चिम)

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

कार्यान्वयन अहवाल - २०२३-२०२४

रुग्णालयाचे नाव : खुरशेदजी बेहरामजी भाभा रुग्णालय, बांद्रा (पश्चिम)

प्रस्तावना :

४३६ खाटांची क्षमता असलेल्या या रुग्णालयात पुढील विभाग उपलब्ध आहेत.

(१) वैद्यकीय, (२) शल्यचिकित्सा, (३) अस्थिव्यंगोपचार, (४) बालरुग्ण, (५) प्रसुती विभाग, (६) प्रसुतीशास्त्र, (७) कुटुंब नियोजन, (८) स्त्रीरोग चिकित्सा, (९) स्त्रीरोग अतिदक्षता विभाग, (१०) प्रसुतीपूर्व चिकित्सा सुश्रुषा, (११) प्रसुतीपश्चात सुश्रुषा, (१२) त्वचारोग, (१३) नेत्ररोग चिकित्सा, (१४) नाक, कान, घसा विभाग, (१५) मनोरुग्ण चिकित्सा, (१६) अतिदक्षता विभाग, (१७) बालरोग अतिदक्षता, (१८) दंतरोग चिकित्सा, (१९) अपघात विभाग. २०) सी.टी.स्कॅन विभाग.

रुग्णांची अहोरात्र सेवा करणारे कुशल वैद्यकतज्ज्ञ असलेले मानवसेवी व्याख्याते, वरिष्ठ आणि कनिष्ठ निवासी वैद्यकीय अधिकारी इ. व पायाभूत सोयींनी सुसज्ज असा प्रत्येक विभाग या रुग्णालयात आहे. नित्य स्वरुपाच्या तपासण्या करणारी सर्व साधनांनी सुसज्ज अशी प्रयोगशाळा तसेच एक रक्तपेढी या रुग्णालयात आहे. बालरुग्ण विभागात मुदतपूर्व अर्भक कक्ष व अतिदक्षता विभाग कार्यरत आहेत. स्त्रीरोग चिकित्सा विभागात अखंडपणे दिली जाणारी सेवा चिकित्सा विकृतीशास्त्र तपासण्या, अर्भक कक्ष, परिविक्षण यंत्र व अल्ट्रासोनोग्राफीच्या मदतीने या रुग्णालयात अद्ययावत केली आहे. माता आणि बालसंगोपनाच्या कल्याणासाठी आरोग्य केंद्र आणि प्रसुतीपश्चात सुश्रुषा केंद्र या रुग्णालयात असून रोग प्रतिबंधक उपचारासाठी प्राथमिक स्तरावर या रोगाचे निदान करणारे कर्करोग प्रकटीकरण केंद्र या रुग्णालयात आहे. कुशल वैद्यक तज्ज्ञ असलेला अतिदक्षता विभाग व अतिदक्षता स्त्रीरोग सुश्रुषा विभागही या रुग्णालयात कार्यरत आहे. सर्व अत्यावश्यक सेवा आणि अत्यवस्थ रुग्ण सुश्रुषा विभाग यांनी सुसज्ज असा अपघात विभाग आहे. रुग्णांना उत्तम सेवा पुरविण्यासाठी अधिकृत परवाना असलेली सुसज्ज अशी रक्तपेढी आणि रात्रंदिवस सेवा पुरविणारी रुग्णवाहिका आणि दोन पाळ्यांमध्ये सेवा पुरविणारी शववाहिनीसुध्दा या रुग्णालयात उपलब्ध आहे. तसेच विविध रोग निदानात आवश्यक असणारी महत्त्वपूर्ण सी.टी.स्कॅन सेवाही या रुग्णालयात उपलब्ध आहे.

मार्च - २०२० च्या मध्यात देशात, तसेच महाराष्ट्र राज्यात व बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रात कोरोना या संसर्गजन्य विषाणूचा प्रादुर्भाव होण्यास सुरुवात झाल्याने, बृहन्मुंबई महानगरपालिके तर्फे कोरोना नियंत्रणात आणण्याकरिता सर्वोत्तम उपाययोजना करण्यात आले. या रुग्णालयात कोरोना रुग्णांसाठी सर्व वैद्यकीय सोयी सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आल्या.

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२४
१.	सामान्य प्रशासन आणि पर्यवेक्षण	३०,८०,३३	२९,२७,६२	३१,६६,५७
२.	वैद्यकीय/शल्य/स्त्रीरोग व प्रसुती/बालरोग/ त्वचा / नेत्ररोग / अपघात /दंत	४४,३२,५८	३६,१३,०४	४५,१८,८६
३.	क्ष-किरण विभाग	९,०७,०८	७,८३,३६	९,९३,३३
४.	विकृतीशास्त्र आणि रक्तपेढी	४,१३,७४	३,९०,३०	४,९९,९९
५.	व्यवसायोपचार रोग प्रतिबंधक केंद्र आणि दवाखाना	३,०१,१६	३,११,७१	३,८७,४१
६.	शववाहिनी आणि रुग्णवाहिनी -कोरोना व्हायरस नियंत्रित करण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना	२,४६,९२	२,३३,११	३,३३,१७
	एकूण	९३,८१,८१	८३,१६,०७	९८,९९,३३

३. कार्यानुरूप / उपक्रमानुसार कार्यभार गोषवारा (परिमाणाच्या गणनेत)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२४
१.	सामान्य प्रशासन आणि पर्यवेक्षण		रुग्णालयाचे सर्वसाधारण प्रशासकीय कामकाज		
२.	वैद्यकीय/शल्य/स्त्रीरोग व प्रसुतीपूर्व/प्रसुति पश्चात/बालरोग/ नेत्ररोग/त्वचा/अपघात/दंत	रुग्णांची संख्या	३०८०३३	४३९५९८	२६९००६
३.	क्ष-किरण विभाग	क्ष-किरण चित्रांची व तपासण्यांची संख्या	३७३२८	५०४७२	३७६४८
४.	विकृतीशास्त्र आणि रक्तपेढी	रक्त बाटल्यांची संख्या	६१०२१५	९२११३३	५९९७३७
५.	व्यवसायोपचार/भौतिकोपचार रोग प्रतिबंधक केंद्र आणि दवाखाना	रुग्णांची संख्या	४०२१०	६२१५	२३२०
६.	शववाहिनी आणि रुग्ण वाहिनी	संदेशाची संख्या	६१५	६१८	३४४
७	सी.टी.स्कॅन विभाग	क्ष-किरण चित्रांची व तपासण्यांची संख्या	---	८७	---

४. कर्मचारी विषयक गोषवारा (आकडयांमध्ये)

कर्मचारी विषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमानुसार २०२३-२०२४

अ. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	प्रवर्गानुसार कर्मचारी (आकडयांमध्ये)				एकूण कर्मचारी संख्या
		प्रशासकीय	वैद्यकीय	परिचारिका	कामगार	
१.	सामान्य प्रशासन आणि पर्यवेक्षण	२०	२	१	६	२९
२.	वैद्यकीय/शल्य/स्त्रीरोग व प्रसुतीपूर्व/ प्रसुति पश्चात/ बालरोग / नेत्ररोग/त्वचा/अपघात/दंत / कान - नाक - घसा/ अस्थिव्यंग/ मनोरुग्ण	३२	९२	१९६	३२०	६४०
३.	क्ष-किरण विभाग / सी.टी.स्कॅन	१	८	--	६	१५
४.	विकृतीशास्त्र आणि रक्तपेढी	१	२८	--	१२	४१
५.	व्यवसायोपचार/भौतिकोपचार /रोग प्रतिबंधक केंद्र आणि दवाखाना	--	६	--	४	१०
६.	शववाहिनी आणि रुग्णवाहिनी	--	--	--	१२	१२
	एकूण	५४	१३६	१९७	३६०	७४७

सही/-

वैद्यकीय अधीक्षक

खुरशेदजी बेहरामजी भाभा रुग्णालय, वांद्रे (पश्चिम)

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

कार्यान्वयन अहवाल २०२३-२०२४

रुग्णालयाचे नाव : सेठ वाडीलाल चर्तुभूज गांधी आणि सेठ मुंजी अंबीदास व्होरा
म.न.पा. सर्वसाधारण रुग्णालय, राजावाडी (घाटकोपर)

१. प्रस्तावना :

मध्य रेल्वेच्या पूर्वेला घाटकोपर या उपनगरामध्ये सदर रुग्णालय वसलेले आहे. या रुग्णालयात एकूण १८ विविध विभाग असून एकूण खाटांची संख्या ५९६ आहे. रुग्णांच्या उपचारासाठी आंतररुग्ण व बाह्यरुग्ण विभाग विविध सुविधांनी सुसज्ज आहे. तसेच, सदर रुग्णालयासाठी आवश्यक तो तांत्रिक कर्मचारीवर्ग व जीवरक्षक उपकरणांनी सुसज्ज असा रात्र-दिवस चालणारा अपघात विभाग कार्यरत आहे.

सदर रुग्णालयात पुरेशा कर्मचारीवृंदासह सुसज्ज वैद्यकीय अभिलेख विभाग आहे. तसेच, निवासी डॉक्टरांसाठी वैद्यकीय पुस्तके, प्रसारणे व वैद्यकीय नियतकालिकांच्या सुविधांसह ग्रंथालय उपलब्ध आहे. एकावेळी १५ मृतदेह राहू शकतील एवढ्या क्षमतेचे वातानुकूलित शवागृह कक्ष आहे. सर्व शस्त्रक्रियागार व आंतररुग्ण विभाग, तांत्रिक कर्मचारीवर्ग, जीवरक्षक उपकरणे यांसह सुसज्ज आहेत. मार्च २०२० च्या मध्यात महाराष्ट्र तसेच मुंबईत कोरोनाचा प्रादुर्भाव मोठ्या प्रमाणात होऊ लागला, तसेच दिवसेंदिवस कोरोना रुग्ण संख्येत मोठ्या प्रमाणात वाढ झाल्याने, कोविड-१९ चा प्रादुर्भाव रोखण्याकरीता व त्यावर उपाययोजना करण्याकरीता रुग्णालयात १०० बेड्स चे विलगीकरण कक्षाची उभारणी करण्यात आली. त्याचप्रमाणे रुग्णालयात वैद्यकीय शल्यचिकित्सा, प्रसुतीशास्त्र, बालरोग, कान नाक घसा विभाग, नेत्रचिकित्सा विभाग, भौतिक उपचार विभाग, व्यवसाय उपचार विभाग, अस्थिव्यंग विभाग, प्रयोगशाळा, रक्तपेढी, रुग्णवाहिका, अपघात विभाग, सोनोग्राफी सेवा २४ तास कार्यरत आहेत. तसेच इतर महत्त्वाचे विभाग रुग्णालयात नियमितपणे सुरू आहेत. सदर रुग्णालयात कुटुंब कल्याण केंद्र, महात्मा फुले योजना, दिलासा इत्यादी सेवा नियमितपणे सुरू आहेत. राजावाडी रुग्णालय महापालिका सर्वसाधारण रुग्णालय येथे मानवी दुग्धपेढी सुरू करण्यात आली आहे. कोरोना नियंत्रणात आणण्याकरीता व कोविड रुग्ण लवकर बरे होण्याच्या दृष्टीने सर्वोत्तोपरी वैद्यकीय सेवा सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आल्या.

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२४
१.	सर्वसाधारण प्रशासन आणि पर्यवेक्षण	२३,४७,१५	२५,८०,९४	२४,३९,२४
२.	औषध विभाग	११,४८,८३	८,९९,३२	१२,४०,८८
३.	शल्यचिकित्सा व भाजलेल्या रुग्णांचा कक्ष	८,३५,६१	५,८६,१०	९,२७,६६
४.	स्त्रीरोग व प्रसूतिशास्त्र	११,०३,१२	८,५३,६१	११,९५,१७
५.	बालरोग चिकित्सा विभाग	१०,६६,३०	८,१६,७९	११,५८,३५
६.	नेत्र चिकित्सा व अस्थिव्यंग आणि नाक, कान, घसा व त्वचा रोग चिकित्सा विभाग	९,१७,६०	५,६८,०९	१०,०९,६५
७.	अपघात विभाग	७,४५,४३	४९५९२	८,३७,४८
८.	अतिदक्षता व हृदयरोग विभाग	७,६३,०५	५,१३,५३	८,५५,१०
९.	रुग्ण व शववाहिका	६,०२,०८	३,५२,५७	६,९४,१३
१०.	शस्त्रक्रियागार	७,२८,३६	४,७८,८५	८,२०,४१
११.	बाह्यरुग्ण विभाग			
	१) क्ष - किरण शास्त्र			
	२) विकृती शास्त्र			
	३) रक्तपेढी			
	४) मनोविकार शास्त्र			
	५) व्यवसोपचार व भौतिकोपचार			
	६) प्रतिख्याता			
	७) दवाखाना			
	८) क्षयरोग चिकित्सा			
	९) आयुर्वेदिक			
	१०) होमिओपथी			
	कोरोना व्हायरस नियंत्रित करण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना	---	५४,९३	---
	एकूण	१,२५,४८,१९	९७,७९,०८	१,३५,६०,७८

३. कार्यानुसूच उपक्रमानुसार कार्यभार गोषवारा (परिमाणाच्या गणनेत)

अ. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज		प्रत्यक्ष आकडे		अर्थसंकल्पीय अंदाज	
			२०२२-२०२३		२०२२-२०२३		२०२३-२०२४	
			आंतर रुग्ण	बाह्य रुग्ण	आंतर रुग्ण	बाह्य रुग्ण	आंतर रुग्ण	बाह्य रुग्ण
१	वैद्यकीय	रुग्णसंख्या	१२०००	१६००००	८४६०	१३००६६	१२५००	१७५०००
२	भाजलेले व शल्य चिकित्सा	- " -	३५००	१२३५००	१९४५	८९४१०	३६५०	१२५०००
३	बालरोग	- " -	५५००	६८४००	३४९३	४५६७०	६०००	७००००
४	स्त्री रोग, प्रसूतिपूर्व	- " -	८०००	८६४००	६४६०	७४६५२	८५००	९००००
५	अस्थिव्यंग (नाक, कान, घसा) नेत्र व त्वचा	- " -	४०००	४१२५००	२५१०	२५१८९०	४२००	४२३०००
६	अपघात विभाग	- " -	--	१६५५००	---	११२७२४	---	१७५०००
७	अतिदक्षता विभाग	- " -	४०००	--	२८९०	---	४५००	---
८	रुग्णवाहिका व शववाहिनी	- " -	२२००	--	१४५०	---	२५००	---
९	केलेल्या शस्त्रक्रिया	शस्त्रक्रिया	८९००	--	४३५६	---	९०००	---
१०	क्ष किरण	काढलेले क्ष किरण	--	१५००००	----	८४६९३	---	१६५०००
११	विकृतीशास्त्र (पॅथॉलॉजी)	घेतलेले नमुने	११०८३७००		८८९५६४		१२०००००	
१२	रक्तपेढी	एकूण बाटल्या	३५००		२९८०		४०००	
१३	मनोविकृती विभाग	रुग्ण संख्या	२००	१९१६२	६	२९८२	१५०	१९५००
१४	भौतिकोपचार विभाग व व्यवसायोपचार विभाग	- " -	२६०००		४६४५०		५००००	
१५	लस प्रतिबंधक	- " -	--	२०१००	---	६८४१४	---	७५०००
१६	दंतशल्य	- " -	--	१४१९०	--	३८९	---	५००
१७	आयुर्वेदिक	- " -	--	--	--	--	--	--
१८	होमिओपॅथिक	- " -	--	--	--	--	--	--
१९	क्षयरोग	- " -	--	७०००	--	३५६८	---	७२००
२०	बाह्यरुग्ण							
	नवीन	- " -	--	२५२०००	--	१९६९३२	---	२६००००
	जुने	- " -	--	६३८५००	--	४१३७८०	---	६५००००

४. कर्मचारीविषयक गोषवारा (आकड्यांमध्ये)

कर्मचारीविषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमानुसार २०२३-२०२४

अनु. क्र	प्रवर्गानुसार कर्मचारी	कर्मचाऱ्यांची उपक्रमानुसार संख्या / उपक्रमाचे संक्षिप्त वर्णन					एकूण कर्मचारी संख्या
		प्रशासकीय	औषध विभाग	परिचारिका	तांत्रिक	कामगार	
१	सर्वसाधारण प्रशासन आणि पर्यवेक्षण	१६१	१	९	३८	१०८	३१७
२	औषध विभाग	--	१७	--	१५	५	३७
३	शल्य चिकित्सा व भाजलेल्या रुग्णांचा कक्ष नेत्र चिकित्सा व नाक, कान, घसा व त्वचारोग चिकित्सा विभाग	६७	--	४४	१४	१८	१४३
४	स्त्री रोग व प्रसुतीशास्त्र विभाग	२७	--	४३	१०	४६	१२६
५	बालरोग चिकित्सा विभाग	१०	--	३४	--	१३	५७
६	नेत्र चिकित्सा व अस्थिव्यंग आणि कान नाक घसा व त्वचा रोग चिकित्सा विभाग	९	--	२४	--	४	३७
७	अपघात विभाग	८	--	१७	--	३२	५७
८	अतिदक्षता व हृदय रोग विभाग	५	--	२२	--	१३	४०
९	रुग्ण व शववाहीका विभाग	१	--	१	--	२१	२३
१०	शास्त्रक्रिया विभाग	१५	--	३०	--	३८	८३
११	बाह्यरुग्ण विभागांतर्गत	७८	--	७८	४७	१६१	३६४
	एकूण	३८१	१८	३०२	१२४	४५९	१२८४

सही/-

वैद्यकीय अधीक्षक

सेठ वाडीलाल चर्तुभूज गांधी आणि सेठ मुंजी अंबीदास व्होरा
म.न.पा. सर्वसाधारण रुग्णालय, राजावाडी (घाटकोपर)

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

कार्यान्वयन अहवाल - २०२३-२०२४

रुग्णालयाचे नाव :- श्री.हरिलाल भगवती महापालिका सर्वसाधारण रुग्णालय, बोरीवली (पश्चिम)

१. प्रस्तावना :

श्री.हरिलाल भगवती महापालिका सर्वसाधारण रुग्णालय हे बृहन्मुंबईतील विस्तारीत पश्चिम उपनगराच्या उत्तरेस बोरीवली (पश्चिम) येथे आहे. येथे मुंबई उपनगर व विस्तारीत उपनगरे त्याचबरोबर ठाणे जिल्ह्यातील पालघर पर्यंतच्या रहिवाशांना वैद्यकीय सेवा दिल्या जातात.

श्री. हरिलाल भगवती महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय बोरीवली (पश्चिम) रुग्णालयाचा पुनर्विकास प्रस्तावित असून त्या अंतर्गत पहिल्या टप्प्यात परिचर्या प्रशिक्षण केंद्राच्या इमारतीचे बांधकाम प्रगतीपथावर आहे. भगवती रुग्णालयाच्या परिसरात परिचर्या शाळा असून ६० शिकाऊ परिचारिकांची सोय करण्यात आली आहे. तसेच वैद्यकीय बाह्यरुग्ण विभागासहित ११० व १० खाटाचे अतिदक्षता विभाग रुग्णशय्येचे वैद्यकीय विभाग दिनांक २७.०६.२०१६ पासून सुरू करण्यात आले आहेत.

रुग्णालयाच्या मुख्य इमारतीच्या पुनर्बांधणीकरिता, सध्या रुग्णालयाचे सर्व आंतररुग्ण विभाग, शस्त्रक्रियागृहे, क्ष-किरण विभाग व प्रयोगशाळा यासह कांदिवली (पश्चिम) येथील भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मनपा सर्वसाधारण रुग्णालय येथे हंगामी कालावधीकरिता स्थलांतरीत करण्यात आले असून ते सर्व विभाग पूर्ण क्षमतेने तेथे कार्यरत आहेत. सर्व शस्त्रक्रियागृहे व आंतररुग्ण विभाग कुशल तंत्रज्ञ, कर्मचारी व जीवनावश्यक औषधे व उपकरणांनी सुसज्ज आहेत.

नव्याने सुरू झालेल्या ११० रुग्णशय्येच्या भगवती रुग्णालयात खालील सोयीसुविधा उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या आहेत.

- २४ x ७ वैद्यकीय सेवा
- बाह्य रुग्ण व आंतररुग्ण वैद्यकीय कक्ष
- प्रयोगशाळा विभाग
- क्ष किरण विभाग
- रुग्णवाहिनी सेवा
- सोनोग्राफी
- त्वचा रोग
- बाळ रोग
- मानसोपचार
- परिचारिका प्रशिक्षण केंद्र व वसतिगृह

सध्या मुंबई शहरात उदभवलेल्या कोव्हिड - १९ विषाणूग्रस्त रुग्णांच्या विलगीकरण व प्रासंगित औषधोपचार यांकरिता भगवती रुग्णालयात १७ रुग्णशय्येचे तीन व १८ रुग्णशय्यांचा एक असे विलगीकरण कक्ष तसेच १० रुग्णशय्येचे वैद्यकीय अतिदक्षता विभाग स्थापन करण्यात आले. या रुग्णालयात कोरोना बाधित व्यक्तींवर उपचार करण्यात आले.

या रुग्णालयाच्या आवारात महाराष्ट्र शासन संचालित शवविच्छेदन केंद्र कार्यान्वित आहे.

पुनर्बांधणीच्या दुसऱ्या टप्प्यात ४९० रुग्णशय्येचे अत्याधुनिक उच्चस्तरीय अतिविशेष रुग्णालयात शस्त्रक्रिया विभाग, अस्थिव्यंग विभाग, बालरुग्ण विभाग, माताबाल संगोपन विभाग, प्रसूती विभाग, अतिदक्षता कक्ष, भौतिकोपचार, मज्जातंतु व मुत्रपिंडासंबंधी विशेष कक्षासारख्या इतर सुविधा उपलब्ध करून देण्यात येणार आहेत. दुसऱ्या टप्प्यातील भगवती रुग्णालयाचा पुनर्विकास व पुनर्बांधणीकरिता निविदा प्रक्रिया कार्यान्वित आहे. भगवती रुग्णालय, बोरीवली येथे मध्यवर्ती पाईपलाईन नॅचरल गॅस (PNG) प्रणालीचे काम सुरू करण्यात येणार आहे.

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	प्रशासन आणि पर्यवेक्षण	२,३६,१९	१,४१,३३	१,७४,४३
२.	आंतर व बाह्य रुग्ण विभाग	३२,७६,८५	२६,६२,५१	३२,१५,०७
३.	चाचणी व इतर विभाग	१३,६६,९०	८,९९,४२	१३,०५,१४
४.	कोरोना व्हायरस नियंत्रित करण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना	---	७,३६	---
	एकूण	४८,७९,९४	३७,१०,६२	४६,९४,६४

३. कार्यानुरूप / उपक्रमानुसार कार्यभार गोषवारा (परिमाणाच्या गणनेत)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१	<u>सामान्य प्रशासन आणि पर्यवेक्षण</u>	रुग्णालयाचे प्रशासकीय व आस्थापनेचे काम			
२	<u>वैद्यकीय विभाग</u>				
	१. नवीन रुग्ण	रुग्ण संख्या	१४७५७	३७५८९	४५१०६
	२. जुने रुग्ण	- " -	१५३४०	३८३४२	४६०१०
	३. आंतर रुग्ण	- " -	१८०८	२८०८	३३६९
	४. हृदयस्पंदन आलेख	- " -	६३२	३३८३	४०५९
३	<u>तात्काळ वैद्यकीय सेवा</u>				
	१. नवीन रुग्ण		९०००	२१५०२	२५८०३
४	<u>क्ष किरण विभाग</u>				
	१. एकूण क्ष किरण		३१२१	७५२२	९०२६
५.	<u>शरीर विकृती शास्त्र विभाग</u>				
	१. चिकित्सालयीन प्रयोगशाळा	चाचण्यांची संख्या	१३२०६२	२३२६९९	२७९२३८

४. कर्मचारीविषयक गोषवारा (आकडयांमध्ये)

कर्मचारीविषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमानुसार २०२३-२०२४

अ. क्र.	प्रवर्गानुसार कर्मचारी	कर्मचाऱ्यांची उपक्रमानुसार संख्या / उपक्रमांचे संक्षिप्त वर्णन					एकूण कर्मचारी संख्या
		प्रशासकीय	वैद्यकीय	परिचारिका	तंत्रज्ञ	कामगार	
१.	सर्वसाधारण प्रशासन आणि पर्यवेक्षण	१७	०२	०१	०१	८३	१०४
२.	वैद्यकीय विभाग	--	५९	६४	०८	१४	१४५
३.	बाह्यरुग्ण विभाग ओपीडी	--	--	०४	०१	०७	१२
४.	क्ष किरण विभाग / सोनोग्राफी	--	--	०३	०७	०२	१२
५.	अपघात विभाग / EMS	--	--	०७	--	९	१६
६.	प्रयोगशाळा	--	--	--	११	०२	१३
७.	नर्सिंग स्कूल व वस्तीगृह	--	--	०४	--	१०	१४
	एकूण	१७	६१	८३	२८	१२७	३१६

सही/-

वैद्यकीय अधीक्षक

श्री.हरिलाल भगवती महापालिका सर्वसाधारण रुग्णालय,
बोरीवली (पश्चिम)

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

कार्यान्वयन अहवाल २०२३-२०२४

रुग्णालयाचे नाव : श्रीमती मनसादेवी तुलशीदास अगरवाल महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय,
मुलुंड (पश्चिम)

१. प्रस्तावना :

हे महानगरपालिकेचे सर्वसाधारण रुग्णालय असून या रुग्णालयात येणा-या सर्व रुग्णांवर वैद्यकीय उपचार केले जातात. या रुग्णालयातील खाटांची संख्या एकूण ११० असून पुढे दर्शविलेले कक्ष व सेवा रुग्णालयात कार्यरत आहेत.

- १) भिषक कक्ष,
- २) शल्यक्रिया कक्ष,
- ३) बालरोग चिकित्सा कक्ष,
- ४) नाक, कान व घसा कक्ष,
- ५) नेत्ररोग चिकित्सा कक्ष,
- ६) त्वचारोग चिकित्सा कक्ष,
- ७) अस्थिव्यंग कक्ष,
- ८) अति दक्षता कक्ष,
- ९) हृदयरोग दक्षता कक्ष,
- १०) अपघात कक्ष,

त्याचप्रमाणे खाली दर्शविलेल्या सेवा या रुग्णालयात पुरविल्या जातात.

- १) लस टोचणी सेवा,
- २) क्ष किरण सेवा,
- ३) हृदय स्पंदन आलेख सेवा,
- ४) विकृतीशास्त्र सेवा,
- ५) रुग्णवाहिनी व शववाहिनी सेवा,

मार्च २०२० च्या मध्यात देशात, तसेच महाराष्ट्र राज्यात व बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रात कोरोना या संसर्गजन्य विषाणूचा प्रादुर्भाव होण्यास सुरुवात झाल्याने, बृहन्मुंबई महानगरपालिके तर्फे कोरोना नियंत्रणात आणण्याकरिता सर्वोत्तोपरी उपाययोजना करण्यात आली. या रुग्णालयात कोविड विषाणूने बाधित रुग्णांसाठी सर्व वैद्यकीय सेवा सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आल्या.

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	वैद्यकीय कक्ष	६,७९,३१	७,०३,६३	७,६८,५३
२.	शल्यक्रिया कक्ष	३,३६,५९	३,१३,०१	४,२५,८१
३.	स्त्री रोग कक्ष	२,७९,७४	२,५१,३४	३,६८,९६
४.	बालरोग चिकित्सा कक्ष	३,१७,८०	३,०५,५७	४,०७,०२
५.	नाक, कान व घसा कक्ष	२,२१,०२	२,३४,०४	३,१०,२४
६.	नेत्ररोग चिकित्सा कक्ष	१,७९,७१	१,६७,७१	२,६८,९३
७.	त्वचारोग चिकित्सा कक्ष	१,६०,१७	१,४८,१७	२,४९,३९
८.	अस्थिव्यंग कक्ष	४,२८,७१	४,३६,७१	५,१७,९३
९.	अति दक्षता कक्ष	२,९८,५३	३,०६,५३	३,८७,७९
१०.	हृदयरोग दक्षता कक्ष	३,५६,१०	३,४४,१०	४,४५,३२
११.	अपघात कक्ष	२,९९,५२	३,३१,३६	३,८८,७४
१२.	अधि व्यवसायोपचार व भौतिकोपचार कक्ष	२,६५,१०	२,२१,३२	३,५४,३२
	कोरोना व्हायरस नियंत्रित करण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना	--	४,६७	---
	एकूण	३८,२२,३०	३७,६८,१६	४८,९२,९८

३. कार्यान्वयन / उपक्रमानुसार कार्यभार गोषवारा (परिमाणाच्या गणनेत)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय	प्रत्यक्ष	अर्थसंकल्पीय
			अंदाज	आकडे	अंदाज
			२०२२-२०२३	२०२२-२०२३	२०२३-२०२४
१.	सामान्य प्रशासन आणि पर्यवेक्षण		प्रशासकीय व आस्थापनेची कामे		
२.	वैद्यकीय विभाग				
	आंतररुग्ण	रुग्ण संख्या	६५००	५४७०	१५०००
	बाह्यरुग्ण	-"-	१८५०००	२४६७६४	७४०२९२
	हृदयस्पंदन आलेख	-"-	१००००	८३२०	२००००
३.	शल्यक्रिया कक्ष				
	आंतररुग्ण	-"-	२०००	२१५	१५००
	बाह्यरुग्ण	-"-	१५०००	२१९	१०००
	शल्यक्रिया	-"-	५००	४३४	२५००
४.	स्त्री रोग कक्ष				
	आंतररुग्ण	रुग्ण संख्या	माहे फेब्रु-२०१५ पासून स्वा.विर सावरकर रुग्णालय येथे स्थानांतरीत करण्यात आलेले आहे	---	---
	बाह्यरुग्ण	-"-	माहे फेब्रु-२०१५ पासून स्वा.विर सावरकर रुग्णालय येथे स्थानांतरीत करण्यात आलेले आहे	---	---
	शल्यक्रिया	-"-	-"-	---	---
५.	बालरोग कक्ष				
	आंतररुग्ण	-"-	३००	१६१	५००
	बाह्यरुग्ण	-"-	१२०००	११७१६	१३०००
६.	नाक, कान व घसा				
	आंतररुग्ण	-"-	--	---	१५००
	बाह्यरुग्ण	-"-	१००००	९४८८	२००००
	शल्यक्रिया	-"-	५०	---	५००

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय	प्रत्यक्ष	अर्थसंकल्पीय
			अंदाज	आकडे	अंदाज
			२०२२-२०२३	२०२२-२०२३	२०२३-२०२४
७.	नेत्ररोग चिकित्सा				
	आंतररुग्ण	-"-	--	---	१०००
	बाह्यरुग्ण	-"-	८५००	७१३३	१५०००
	शस्त्रक्रिया	-"-	--	---	१५००
८.	त्वचा रोग				
	बाह्यरुग्ण	-"-	२००००	--	२५०००
९.	अस्थिव्यंग				
	आंतररुग्ण	-"-	७००	३३५	२००००
	बाह्यरुग्ण	-"-	१५८००	३५५६२	७००००
	शस्त्रक्रिया	-"-	५५०	१८६	१०००
१०.	अतिदक्षता विभाग				
	आंतररुग्ण	-"-	१५००	१०३१	३५००
	बाह्यरुग्ण	-"-	--	१०६०८	२००००
११.	हृदयरोग अतिदक्षता				
	आंतररुग्ण	-"-	--	---	---
	बाह्यरुग्ण	-"-	१२०००	---	१००००
१२.	भाजलेल्या रुग्णांचा कक्ष				
	आंतररुग्ण	रुग्ण संख्या	--	---	---
	बाह्यरुग्ण	-"-	--	---	---

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय	प्रत्यक्ष	अर्थसंकल्पीय
			अंदाज	आकडे	अंदाज
			२०२२-२०२३	२०२२-२०२३	२०२३-२०२४
१३.	आधिव्यवसायोपचार व भौतिकोपचार कक्ष	-"-	--	---	---
१४.	क्षयरोग विभाग बाह्यरुग्ण	-"-	४०००	४१०३	१००००
१५.	मनोविकार विभाग बाह्यरुग्ण	-"-	--	---	---
१६.	वरिष्ठ नागरिक चिकित्सा विभाग बाह्यरुग्ण	-"-	२५०००	---	---
१७.	क्ष किरण विभाग	-"-	३५०००	१८८३४	५६०००
१८.	विकृती चिकित्सा विभाग	-"-	--	---	---
१९.	रुग्णवाहिका व शववाहिका	-"-	१०००० २५००	२९२६ ६५८	८५०० २०००

४. कर्मचारीविषयक गोषवारा (आकडयांमध्ये)

कर्मचारीविषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमानुसार - २०२३-२०२४

अ. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	कर्मचाऱ्यांची उपक्रमानुसार संख्या/ उपक्रमाचे संक्षिप्त वर्णन					एकूण
		प्रशासकीय	वैद्यकीय	परिसेविका	तांत्रिकी व निम्न कर्मचारी	कामगार	
१.	सर्वसाधारण प्रशासन	१५	--	--	--	--	१५
२.	वैद्यकीय, अतिहृदयरोग दक्षता, अतिदक्षता, त्वचारोग, शववाहिका व रुग्णवाहिका, अपघात कक्ष	--	२०	४३	११	१०७	१८१
३.	शस्त्रक्रिया, नाक, कान, घसा, नेत्ररोग, अस्थिव्यंग	--	१०	५०	२०	६८	१४८
४.	स्त्री रुग्ण कक्ष	--	१०	७	--	१२	२९
५.	पुरुष रुग्ण कक्ष	--	११	९	--	१२	३२
६.	बालरोग	--	९	३	४	६	२२
७.	क्ष किरण	--	३	३	६	५	१७
८.	विकृतीशास्त्र	--	४	२	६	७	१९
१०.	लसीकरण	--	--	२	--	२	४
११.	क्षयरोग	--	--	१	--	२	३
	एकूण	१५	६७	१२०	४७	२२१	४७०

सही/-

प्रमुख वैद्यकीय अधिकारी
श्रीमती मनसादेवी तुलशीदास अगरवाल महानगरपालिका
सर्वसाधारण रुग्णालय, मुलुंड (पश्चिम)

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
कार्यान्वयन अहवाल - २०२३-२०२४

रुग्णालयाचे नाव :- डॉ. रुस्तम नर्सी कूपर रुग्णालय, जुहू विलेपार्ले (पश्चिम)

१. प्रस्तावना :

सन १९७१ मध्ये डॉ.रु.न.कूपर महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय, जुहू विलेपार्ले (पश्चिम) हे महानगरपालिकेने सुरु केले. या रुग्णालयात सुरुवातीस २५० खाटांची सुविधा उपलब्ध होती. तथापि, गेल्या काही वर्षात पश्चिम उपनगरातील वाढती लोकसंख्या विचारात घेऊन त्यात अनेक विभागांची वाढ करण्यात येऊन सध्या हे ५८० खाटांची क्षमता असलेले रुग्णालय वाढवून ७०० खाटांची क्षमता असलेले पश्चिम उपनगरातील सुसज्ज असे महापालिकेचे रुग्णालय आहे. त्यामुळे त्याचा फायदा प्रामुख्याने उपनगरातील जनतेस होत आहे.

सदर रुग्णालय हे २०१५ पासून हिंदूहृदयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे वैद्यकीय महाविद्यालय संलग्न झाले आहे. यास्तव सदर रुग्णालय हे उपनगरीय रुग्णालय न राहता प्रमुख रुग्णालयापैकी गणले जात आहे. संपूर्ण रुग्णालय अधिष्ठाता, हिंदूहृदयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे वैद्यकीय महाविद्यालय व डॉ.रुस्तम नर्सी कूपर रुग्णालय, जुहू विलेपार्ले (पश्चिम) यांच्या अधिपत्याखाली आहे. हिंदूहृदयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे वैद्यकीय महाविद्यालय व डॉ.रुस्तम नर्सी कूपर रुग्णालय, जुहू विलेपार्ले (पश्चिम) संलग्न झाल्याने सध्या २१ विभाग रुग्णासाठी कार्यरत आहे. त्यामुळे रुग्णालयाची व्याप्ती वाढली आहे.

एनआयसीयू, आयसीयू, एसआयसीयू, भाजलेल्या रुग्णांचा कक्ष अद्यावत करण्यात आले आहे. डॉ.रुस्तम नर्सी कूपर रुग्णालया सद्यस्थितीत २१ शास्त्रक्रियागृहे आहेत. अपंग रुग्णांकरिता दिव्यांग बाह्यरुग्ण विभाग कार्यरत आहे. डॉ.रुस्तम नर्सी कूपर रुग्णालयात सार्वजनिक खाजगी सहभागी धोरणात्मक तत्त्वावर सी.टी./एम.आर.आय / रक्तपेढी विभाग सेवा सुरु करण्यात आल्या आहेत. रुग्णालयामध्ये स्वयंपाक, उष्णतेच्या कार्यासाठी व प्रयोगशाळेकरिता मध्यवर्ती, पर्यावरणस्नेही, किफायतशीर, सुरक्षित व सदैव उपलब्ध असलेली अशी पाईपड नॅचरल गॅस प्रणाली असून येथे मध्यवर्ती पाईप नेटवर्क सिस्टिम बसविण्याचे काम योजिले आहे. व्यसनाधीन व्यसनमुक्त करण्यासाठी कूपर रुग्णालयात बाह्य रुग्ण विभाग सुरु असून आणखी आधारभूत सुविधा पुरविण्यात येत आहेत. कोरोना काळात कोरोना रुग्णांना डायलेसिससाठी सेवा उपलब्ध व्हावी याकरिता दिनांक १२.०६.२०२० पासून डायलेसिस केंद्र सुरु करण्यात आले आहे. सद्यस्थितीत सदर डायलेसिस सुविधा आवश्यक तया सर्व रुग्णांसाठी कार्यरत आहेत.

डॉ.रुस्तम नरसी कूपर रुग्णालयात कार्डीयाक कॅथलॅब विभाग नव्याने सुरु करण्यात आलेला आहे. तसेच डॉ.रुस्तम नरसी कूपर रुग्णालयाच्या आवारात हिंदूहृदयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे वैद्यकीय महाविद्यालयाची नवीन इमारत उभारण्यात आली आहे. त्याचा उदघाटन सोहळा दिनांक २२.०४.२०२२ रोजी संपन्न झाला.

भारतीय आयुर्विज्ञान परिषद यांच्या मानांकानुसार डॉ.रुस्तम नरसी कूपर रुग्णालयाची रुग्णशय्या ७०० वरून एकूण ११६० पर्यंत वाढविण्यासाठी मा.महानगरपालिका आयुक्त यांची मंजूरी प्राप्त झाली आहे. त्यानुसार विविध संवर्गातील मनुष्यबळ वाढविण्याबाबतचा प्रस्ताव तयार करण्याची कार्यवाही चालू आहे. कूपर रुग्णालयामार्फत कोरोना नियंत्रणात आणण्याकरिता व कोविड रुग्ण लवकर बरे होण्याच्या दृष्टीने सर्वोत्तोपरी वैद्यकीय सेवा सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आल्या.

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	सर्वसाधारण पर्यवेक्षण आणि प्रशासन	२७,२३,८५	३४,०४,६१	२८,१९,७४
२.	सर्वसाधारण वैद्यकीय विभाग, अतिदक्षता, त्वचा व चामडीचे रोग विभाग, मनोविकृती विभाग व औषधे	१७,९८,७२	१५,३७,०१	१८,९४,५७
३.	शल्य विभाग, सर्वसाधारण शल्य चिकित्सा विभाग,			
४.	अस्थिव्यंग उपचार विभाग, नाक, कान, घसा विभाग,	१३,०३,२९	११,२०,७२	१३,९९,१४
५.	स्त्री रोग आणि प्रसुती विभाग, कुटुंब कल्याण विभाग	१५,००,३७	१३,१७,८०	१५,९६,२२
६.	बालरोग विभाग	११,९८,८९	१०,१६,३२	१२,९४,७४
७.	क्ष किरण विभाग	१७,२१,६९	१५,३९,१२	१८,१७,५४
८.	प्रयोगशाळा विभाग	१५,७८,३१	१३,९५,७४	१६,७४,१६
९.	अपघात विभाग	१४,५१,३८	१२,६८,८१	१५,४७,२३
१०.	रक्त पेढी	११,९७,४१	१०,१५,८४	१२,९३,२६
११.	लसीकरण विभाग	७,९७,६५	६,१४,९४	८,९३,५०
१२.	क्षयरोग विभाग	६,१७,४१	४,३४,६१	७,१३,२६
	- कोरोना व्हायरस नियंत्रित करण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना	--	२,११,५६	---
	एकूण	१,५८,८८,९७	१,४८,७७,०८	१,६९,४३,३६

३. कार्यान्वयन / उपक्रमानुसार गोषवारा (परिमाणाच्या गणनेत)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय	प्रत्यक्ष	अर्थसंकल्पीय
			अंदाज	आकडे	अंदाज
			२०२२-२०२३	२०२२-२०२३	२०२३-२०२४
१	सामान्य प्रशासन आणि पर्यवेक्षण		प्रशासकीय व आस्थापनेचे काम		
२	वैद्यकीय विभाग				
	१) बाह्यरुग्ण विभाग	रुग्णसंख्या	८१३५३	१०३५२७	११३८००
	२) आंतररुग्ण	-"-	८६०६	९२१२	१०१३३
	३) हृदय स्पंदन	-"-	१४५५३	१७०२६	१८७२९
३	अतिदक्षता विभाग				
	१) आंतररुग्ण	-"-	१७०६	१४७९	१६२७
	२) हृदय स्पंदन आलेख	-"-	१४५५३	१७०२६	१८७२९
४	शल्यचिकित्सा विभाग				
	१) बाह्यरुग्ण विभाग	रुग्णसंख्या	४३४९०	५०२८३	५५३११
	२) आंतररुग्ण	-"-	९४३	३८२६	४२०९
	३) मोठ्या शस्त्रक्रिया	-"-	९४५	१९०८	२०९९
	४) छोट्या शस्त्रक्रिया	-"-	८५	२३८०	२६१८
	५) न्यूरो शस्त्रक्रिया	-"-	१०३	१०५	११६
५	स्त्रीरोग व प्रसूतीशास्त्र विभाग				
	१) बाह्यरुग्ण विभाग	-"-	३८९७०	३८९८४	४२८८२
	२) आंतररुग्ण	-"-	५६४२	५५९३	६१५२
	३) शस्त्रक्रिया	-"-	२६२०	२७५३	३०२८
	४) कुटुंब नियोजन शस्त्रक्रिया	-"-	३७४	३६०	३९६
	५) प्रसूती	-"-	३४७८	३३०७	३६३८
६	बालरोग विभाग				
	१) बाह्यरुग्ण विभाग	-"-	१५३५१	२१५५६	२३७१२
	२) आंतररुग्ण	-"-	१६६८	१७४१	१९१५
	३) प्रसूतिपूर्व आंतररुग्ण	-"-	६९७	१०१२	१११३

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय	प्रत्यक्ष	अर्थसंकल्पीय
			अंदाज	आकडे	अंदाज
			२०२२-२०२३	२०२२-२०२३	२०२३-२०२४
७	अस्थिव्यंग विभाग				
	१) बाह्यरुग्ण विभाग	-"-	५५३६३	६३३७५	६९७१३
	२) आंतररुग्ण	-"-	१७२	१८८५	२०७४
	३) शस्त्रक्रिया	-"-	९८६	१००८	११०९
	४) व्यवसाय व भौतिक उपचार	-"-	--	---	---
८	नाक, कान, घसा				
	१) बाह्यरुग्ण विभाग	-"-	१६९०५	२२६८४	२४९५२
	२) आंतररुग्ण	-"-	२८८	६९५	७६५
	३) शस्त्रक्रिया	-"-	४९१	५४३	५९७
९	नेत्रचिकित्सा विभाग				
	१) बाह्यरुग्ण विभाग	-"-	१३८५७	२०४४३	२२४८७
	२) आंतररुग्ण	-"-	२११	५३७	५९१
	३) शस्त्रक्रिया	-"-	४८८	५७३	६३०
१०	गॅस्ट्रोर्लॉजी विभाग	-"-	--	---	---
११	दृकश्राव्य विभाग				
	१) स्पीच	-"-	--	--	--
	२) ऑडीओग्राम	-"-	--	--	--
	३) टी.ए.बी.सी.	-"-	--	--	--
	४) टी. ई. टी.	-"-	--	--	--
	५) छोटया शस्त्रक्रिया	-"-	--	--	--
१२	दंतचिकित्सा विभाग	रुग्णसंख्या	६१०९	८८५४	९७३९
१३	मनोविकृतीशास्त्र विभाग				
	१) बाह्यरुग्ण विभाग	-"-	२०७९८	२६८८८	२९५७७
	२) आंतररुग्ण	-"-	२४१	३५४	३८९
	३) इ. इ. जी.	-"-	--	--	--
	४) इ. सी. टी.	-"-	--	--	--

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१४	त्वचा व गुप्तरोग विभाग				
	१) बाह्यरुग्ण विभाग	-"-	३४२२४	५१२८६	५६४१५
	२) आंतररुग्ण	-"-	--	३७	४१
	३) शस्त्रक्रिया	-"-	--	--	--
१५	अपघात विभाग				
	एकूण दाखल रुग्ण	-"-	८२३४४	९११२८	१००२४१
१६	क्ष किरण विभाग	क्ष किरण प्रती	२६०११६	८०३२३	८८३५५
१७	प्रयोगशाळा विभाग शरीर विकृती चाचण्या	चाचण्यांची संख्या	१७०००००	१५४६६३२	२००००००
१८	रक्तपेढी				
	१) रक्तगट	बाटल्यांची संख्या	--	१२१९२	--
	२) रक्तदाते	संख्या	--	२४८	--
	३) रक्त साठा	-"-	--	८९८	---
	४) अँटीबाँडी टायटर	-"-	७००	३६९	---
	५) रक्त तपासणी	-"-	१५०००	८९८	---
	६) कोमटेस्ट	चाचणी	३०००	१२८१	१५००
	७) रक्त पुरवठा	-"-	--	१०५९	---
	८) ए. एन. सी. रक्तगट तपासणी	-"-	३०००	१६६४	२०००
	९) सीरम गुपींग	-"-	८०००	८९८	२०००
	१०) नस टोचणी	-"-	--	२४८	---
	११) बाह्यरुग्ण रक्तगट तपासणी	-"-	१००००	५८१४	६०००
	१२) रक्तगट व त्याची जुळवणी	-"-	--	१९३७	--

४. कर्मचारीविषयक गोषवारा (आकड्यांमध्ये)

कर्मचारीविषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमानुसार २०२३-२०२४

अ. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	कर्मचाऱ्यांची उपक्रमानुसार संख्या / उपक्रमांचे संक्षिप्त वर्णन					एकूण
		प्रशासकीय	वैद्यकीय	निम वैद्यकीय	परिचारिका	कामगार आणि तंत्रज्ञ	कर्मचारी संख्या
१.	सर्वसाधारण प्रशासन आणि पर्यवेक्षण	७५	१७	११	४	१५	१२२
२.	वैद्यकीय, अतिदक्षता कक्ष, त्वचा व चामडीचे रोग	३	६५	५	५६	९५	२२४
३.	शल्यचिकित्सा, अस्थिव्यंग, कान, नाक, घसा, नेत्ररोग, भौतिक उपचार व दृक्श्राव्य विभाग	--	९५	२०	६०	९५	२७०
४.	स्त्री रोग व प्रसुती शास्त्र, कुटुंब नियोजन	--	३५	---	५०	६०	१४५
५.	बालरोग विभाग	--	३५	--	३६	५०	१२१
६.	क्ष किरण विभाग	--	१५	१३	२०	५०	९८
७.	शरीर विकृती शास्त्र विभाग	--	१५	३३	२०	४५	११३
८.	अपघात विभाग	--	१०	--	२८	५०	८८
९.	रक्त पेढी	--	६	३	१०	४०	५९
१०.	लसीकरण विभाग	--	८	--	५	८	२१
११.	क्षयरोग विभाग	--	५	--	१४	८	२७
१२.	शिकाऊ परिचर्या संस्था	--	--	--	११	--	११
१३.	इतर निमवैद्यकीय विभाग	--	--	३७	--	--	३७
	एकूण	७८	३०६	१२२	३१४	५१६	१३३६

सही/-

वैद्यकीय अधीक्षक

डॉ. रुस्तम नसी कूपर रुग्णालय, जुहू विलेपार्ले (पश्चिम)

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

कार्यानुरूप अहवाल - २०२३-२०२४

रुग्णालयाचे नाव :- श्रीमती. दिवालीबेन मोहनलाल मेहता महापालिका सर्वसाधारण रुग्णालय
(मा रुग्णालय), चेंबूर

१. प्रस्तावना :

श्रीमती दिवालीबेन मेहता, माँ रुग्णालय, चेंबूर हे ७४ रुग्णशय्यांची सुविधा असणारे पूर्व उपनगरातील व चेंबूर परिसरातील एक जीवनदायी रुग्णालय असून त्या ठिकाणी मोठ्या प्रमाणात रुग्ण उपचारार्थ येतात. रुग्णालयामधील बाह्यरुग्ण विभागामध्ये दररोज सरासरी ९०० ते १००० रुग्ण उपचारार्थ येतात. सदर रुग्णालयामार्फत वैद्यकीय, स्त्रीरोग, नेत्रचिकित्सा, कान नाक घसा इत्यादी सुविधा पुरविल्या जातात.

श्रीमती दिवालीबेन मेहता, माँ रुग्णालय, चेंबूर हे पूर्व उपनगरातील महत्त्वाचे रुग्णालय असून मोनोरेल जंक्शन व अमर महल जंक्शन, पी.एल.लोखंडे मार्ग, चेंबूर या ठिकाणी वसलेले असून या विभागामध्ये असलेल्या झोपडपट्टी वस्त्या यामध्ये मोठ्या प्रमाणात लोक राहतात. अशा वस्त्यांमध्ये रोगराईचे प्रमाण जास्त असते व त्यांना माँ.रुग्णालय, चेंबूर हे एकच रुग्णालय जवळपास आहे.

मुंबईत मार्च २०२० च्या मध्यात कोरोना विषाणूचा प्रादुर्भाव वाढू लागल्याने, कोरोना पार्श्वभूमीवर महानगरपालिकेकडून कोरोना रोखण्यासाठी विविध उपाययोजना करण्यात आल्या.

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	सर्वसाधारण प्रशासन	६,३६,६६	५,७०,१३	६,५३,४२
२.	वैद्यकीय विभाग	३,४४,५२	२,५१,३३	३,३०,००
३.	शास्त्रक्रिया विभाग	१,३५,६५	८९,३३	१,२०,००
४.	स्त्री रुग्ण विभाग	१,१८,०२	७३,१६	१,००,००
५.	बालरुग्ण विभाग	१,३५,५९	७४,३०	१,२७,००
६.	क्ष - किरण विभाग	१४५६७	८२,८२	१,३७,००
७.	प्रयोगशाळा	१,१७,७०	७४,७४	१,०९,००
८.	नेत्र रुग्ण विभाग	१,०६,९८	६६,४९	९८,००
९.	त्वचा व गुप्त रोग विभाग	१,०३,३८	६२,५१	९५,००
१०.	क्षय रुग्ण विभाग	१,१०,५३	६९,९३	१,०२,००
११.	नाक, कान, घसा रुग्ण विभाग	१,०३,३७	६२,८३	९५,००
१२.	रुग्णवाहिनी व शववाहिनी	१,१२,४७	७१,९३	१,०४,००
	कोरोना व्हायरस नियंत्रित करण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना	---	५६	---
	एकूण	२१,७०,५४	१५,५०,०६	२०,७०,४२

३. कार्यान्वयन / उपक्रमानुसार कार्यभार गोषवारा (परिमाणाच्या गणनेत)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	सामान्य प्रशासन आणि पर्यवेक्षण	प्रशासकीय व आस्थापनेचे काम			
२.	वैद्यकीय विभाग				
	१) बाह्यरुग्ण विभाग	रुग्णसंख्या	१४१६१८	१५२३६८	१३१९५२
	२) आंतररुग्ण	-"-	३०२६	६९९	८९३
	३) हृदय स्पंदन आलेख	-"-	९३२२	४८८२	५३७४
३.	शस्त्रक्रिया विभाग				
	१) बाह्यरुग्ण विभाग	रुग्णसंख्या	२५२६१	२६४५४	२५३७८
	२) आंतररुग्ण	-"-	३४२	---	---
	३) मोठ्या शस्त्रक्रिया	-"-	२२६	३०८	३१६
	४) लहान शस्त्रक्रिया	-"-	१९३	२०३	१८७
	५) बाह्यरुग्ण लहान शस्त्रक्रिया	-"-	--	--	--
४.	स्त्री रुग्ण विभाग				
	१) बाह्यरुग्ण विभाग	-"-	२२१०	२६८५	२२१९
	२) आंतररुग्ण	-"-	२०५	३४३	२५४
	३) शस्त्रक्रिया	-"-	१४८	२३४	१६८
५.	बालरुग्ण विभाग				
	१) बाह्यरुग्ण विभाग	-"-	६०४५२	७८६०	६४७५
	२) आंतररुग्ण	-"-	--	१४९	२१५
६.	क्ष किरण	-"-	१०७४१	७३७१	६१७२
७.	प्रयोगशाळा विभाग	तपासणी	५२३२८	११३६४४	१०२३१२

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय	प्रत्यक्ष	अर्थसंकल्पीय
			अंदाज	आकडे	अंदाज
			२०२२-२०२३	२०२२-२०२३	२०२३-२०२४
८.	नेत्र रुग्ण विभाग				
	१) बाह्यरुग्ण	रुग्णसंख्या	४५३५	४८४६	४३१६
	२) आंतररुग्ण	-"-	--	---	--
	३) शस्त्रक्रिया	-"-	--	--	--
९.	त्वचा व गुप्त रुग्ण विभाग				
	१) बाह्यरुग्ण	-"-	३२६९२	७४८८	६२९८
	२) आंतररुग्ण	-"-	--	--	--
१०.	क्षय रुग्ण विभाग				
	बाह्य रुग्ण	-"-	२६८४	५४२	६२७
११.	नाक, कान व घसा विभाग				
	१) बाह्यरुग्ण	-"-	८२६९	--	--
	२) आंतररुग्ण	-"-	१२४	--	--
	३) शस्त्रक्रिया	-"-	--	--	--
१२.	रुग्णवाहिनी व शववाहिनी		७८०५	५७६४	५९२४

४. कर्मचारीविषयक गोषवारा (आकडयांमध्ये)

कर्मचारीविषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमांनुसार २०२३-२०२४

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	प्रवर्गानुसार कर्मचारी (आकडयांमध्ये)					एकूण
		सामान्य प्रशासन	वैद्यकीय	परिचारिका	तांत्रिक	कामगार	
१.	सर्वसाधारण प्रशासन आणि पर्यवेक्षण	१४	२	१	--	१६	३३
२.	वैद्यकीय विभाग	--	८	१८	८	१८	५२
३.	शस्त्रक्रिया विभाग	--	३	५	१	१६	२५
४.	स्त्री रुग्ण विभाग	--	२	३	--	६	११
५.	बालरुग्ण विभाग	--	३	२	--	८	१३
६.	क्ष - किरण विभाग	--	१	१	२	१	५
७.	प्रयोगशाळा विभाग	--	१	१	६	४	१२
८.	नेत्ररुग्ण विभाग	--	२	२	--	२	६
९.	त्वचा व गुप्त रुग्ण विभाग	--	१	२	--	३	६
१०.	क्षय रुग्ण विभाग	--	१	२	१	२	६
११.	नाक, कान व घसा रुग्ण विभाग	--	१	४	--	२	७
	एकूण	१४	२५	४१	१८	७८	१७६

सही/-

प्रमुख वैद्यकीय अधिकारी
श्रीमती. दिवालीबेन मोहनलाल मेहता महापालिका
सर्वसाधारण रुग्णालय (मा रुग्णालय), चेंबूर

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

कार्यान्वयन अहवाल २०२३-२०२४

रुग्णालयाचे नाव : विष्णूप्रसाद नंदराय देसाई महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय, सांताक्रुझ (पूर्व)

१. प्रस्तावना :

वि.नं.देसाई महानगरपालिका रुग्णालय, सांताक्रुझ (पूर्व) हे ११ वा रस्ता, टी.पी.एस.३, रुप टॉकीजच्या समोर, सांताक्रुझ (पूर्व), मुंबई - ४०० ०५५ येथे स्थित असून सध्या या रुग्णालयातील खाटांची संख्या २७६ आहे. या रुग्णालयात वैद्यकीय, शल्यचिकित्सा, प्रसूतिशास्त्र व स्त्रीरोग शास्त्र विभाग, अस्थिव्यंगोपचार, बालरोग विभाग, नेत्र चिकित्सा विभाग, कान, नाक, घसा विभाग, भौतिकशास्त्र विभाग, क्षयरोग चिकित्सालय, रक्तपेढी, भाजलेल्या रुग्णांसाठीचा कक्ष इत्यादी शाखांचे बाह्य व आंतररुग्ण विभाग कार्यरत आहेत. विकृतिशास्त्र, प्रयोगशाळा, क्ष-किरण विभाग, सी.टी.स्कॅन विभाग, सोनोग्राफी तसेच अतिदक्षता विभाग यासारख्या आधुनिक सुविधा या रुग्णालयात उपलब्ध आहेत. कुटुंब कल्याण केंद्र, महात्मा फुले योजना, दिलासा, एड्स ऐच्छिक सल्ला आणि रक्त तपासणी केंद्र हे सुध्दा या रुग्णालयाला संलग्न आहे. कोविड-१९ या महामारी दरम्यान वि. नं. देसाई रुग्णालयामार्फत विविध वैद्यकीय सुविधा पुरविण्यावर लक्ष केंद्रित केले. कोविड चा संसर्ग पसरू नये या दृष्टी ने उपाययोजना करण्यात आल्या होत्या.कोविड १९ विषाणूचा प्रसार रोखणे आणि बाधित रुग्णांवर प्रासंगिक उपचारांची व्यवस्था कार्यान्वित करण्यासाठी वैद्यकीय सेवा सुविधा उपलब्ध करण्यात आले होते. रुग्णालयात २४ तास रुग्णवाहिका व शववाहिनी सेवा उपलब्ध असते. हे रुग्णालय अंधेरी ते बांद्रा पर्यंत व प्रामुख्याने सांताक्रुझ पूर्व व पश्चिम येथील लोकांच्या वैद्यकीय गरजा पूर्ण करते.

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारत)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	सर्वसाधारण प्रशासन व पर्यवेक्षण	४०,४०,७३	४१,२६,६२	४०,६०,५३
२.	वैद्यकीय विभाग	२,१५,५१	१,१२,६४	२,३५,२८
३.	शास्त्रक्रिया विभाग	१,८८,०३	८५,१६	२,०७,८०
४.	प्रसुतिशास्त्र व स्त्रीरोग शास्त्र विभाग	१,६९,८९	६७,०२	१,८९,६६
५.	बालरोग विभाग	१,६४,१९	६१,३२	१,८३,९६
६.	अकाली जन्मलेल्या बालकांचा विभाग	१,६६,७८	६३,९१	१,८६,५५
७.	क्ष - किरण विभाग	१,८६,४८	८३,६१	२,०६,२५
८.	विकृती शास्त्र विभाग	१,८२,३३	७९,४६	२,०२,१०
९.	अस्थिव्यंगोपचार शास्त्र विभाग	२,१२,९२	१,१०,०५	२,३२,६९
१०.	कान, नाक, घसा विभाग	१,५५,८९	५३,०२	१,७५,६६
११.	नेत्र चिकित्सा विभाग	१,७२,४८	६९,६१	१,९२,२५
१२.	व्यवसायोपचार व भौतिकोपचार विभाग	१,६३,६७	६०,८०	१,८३,४४
१३.	दवाखाना	२,१३,९३	१,११,०९	२,३३,७०
१४.	रुग्णवाहिका सेवा	१,२५,८२	२२,९५	१,४५,५९
१५.	दंत चिकित्सा विभाग	१,४३,४८	४०,५८	१,६३,२५
१६.	रक्तपेढी	१,७१,४४	६८,५७	१,९१,२१
१७.	अपघात विभाग	२,०९,२९	१,०६,४२	२,२९,०६
	कोरोना व्हायरस नियंत्रित करण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना	---	५,६८	---
	एकूण	६८,८२,८६	५३,२८,५१	७२,१८,९८

३. कार्यानुसूच / उपक्रमानुसार कार्यभार गोषवारा (परिमाणाच्या गणनेत)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय	प्रत्यक्ष	अर्थसंकल्पीय
			अंदाज	आकडे	अंदाज
			२०२२-२०२३	२०२२-२०२३	२०२३-२०२४
१.	सामान्य प्रशासन आणि पर्यवेक्षण		प्रशासन आणि आस्थापनीय कामे		
२.	अ) वैद्यकीय विभाग				
	१) बाह्यरुग्ण विभाग	रुग्णसंख्या	३०००००	१४००००	३२५०००
	२) आंतररुग्ण	-"-	१००००	४२००	१००००
	३) हृदय स्पंदन आलेख	-"-	९०००	६०००	९५००
	ब) क्षयरोग बाह्यरुग्ण विभाग				
	१) बाह्यरुग्ण विभाग	रुग्णसंख्या	१००००	७०००	१०५००
	२) आंतररुग्ण	-"-	--	---	---
३.	शास्त्रक्रिया विभाग				
	१) बाह्यरुग्ण विभाग	रुग्णसंख्या	४०००००	४०००००	३०००००
	२) आंतररुग्ण	-"-	१०००	७००	१२००
	३) मोठ्या शास्त्रक्रिया	-"-	३०००	७००	१०००
	४) लहान शास्त्रक्रिया	-"-	२०००	४००	७००
४.	प्रसुतिशास्त्र व स्त्रीरोग शास्त्र विभाग				
	१) बाह्यरुग्ण विभाग	रुग्णसंख्या	४००००	२५०००	४००००
	२) आंतररुग्ण	-"-	५०००	३०००	६०००
	३) नसबंदीसह शास्त्रक्रिया	-"-	५००	२९०	५००
	४) प्रसुती	-"-	३०००	१४००	२५००
५.	बालरुग्ण विभाग				
	१) बाह्यरुग्ण विभाग	रुग्णसंख्या	५००००	३५०००	५५०००
	२) आंतररुग्ण	-"-	४०००	१२००	४०००
६.	अकाली जन्मलेल्या बालकांचा विभाग				
	१) बाह्यरुग्ण विभाग	रुग्णसंख्या	--		
	२) आंतररुग्ण	-"-	२००	१२०	२५०

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
७.	क्ष किरण विभाग	रुग्णसंख्या	७०००	५००००	७००००
८.	विकृती शास्त्र विभाग				
	रक्त तपासणी	रुग्णसंख्या	५५०००	--	---
	मूत्र तपासणी	-"-	९००	१०००	२०००
	शौच तपासणी	-"-	८००	२००	५००
९.	अस्थिव्यंगोपचार विभाग				
	१) बाह्यरुग्ण	रुग्णसंख्या	४५०००	१७०००	३२०००
	२) आंतररुग्ण	-"-	७००	५००	९००
	३) शस्त्रक्रिया	-"-	७००	६००	१०००
१०.	नाक, कान व घसा विभाग				
	१) बाह्यरुग्ण	रुग्णसंख्या	२५०००	१८०००	२३०००
	२) आंतररुग्ण	-"-	३००	४००	७००
	३) शस्त्रक्रिया	-"-	४००	३२५	५००
११.	नेत्र चिकित्सा विभाग				
	१) बाह्यरुग्ण	रुग्णसंख्या	२५०००	१६०००	२२०००
	२) आंतररुग्ण	-"-	५००	३५०	६५०
	३) शस्त्रक्रिया	-"-	५००	४००	८००
१२.	व्यवसायोपचार व भौतिकोपचार विभाग	रुग्णसंख्या	२००००	१८०००	२५०००
१३.	दवाखाना	रुग्णसंख्या	५५००००	---	---
१४.	रुग्णवाहिका सेवा	रुग्णसंख्या	--	---	---
१५.	दंत चिकित्सा विभाग				
	१) बाह्यरुग्ण	रुग्णसंख्या	१००००	७०००	१००००
	२) आंतररुग्ण	-"-	--	--	--
	३) शस्त्रक्रिया	-"-	--	--	--
१६.	रक्तपेढी	बाटल्या	--	--	--
१७.	अपघात	रुग्ण संख्या	११००००	८००००	१२००००

४. कर्मचारीविषयक गोषवारा (आकडयांमध्ये)

कर्मचारीविषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमानुसार २०२३-२०२४

अ. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	कर्मचारी उपक्रमानुसार संख्या/ उपक्रमांचे संक्षिप्त वर्णन				एकूण कर्मचारी संख्या
		प्रशासन	वैद्यकीय	परिचारिका	कामगार व तांत्रिक	
१.	प्रशासन	१७	--	--	--	१७
२.	वैद्यकीय	--	६०	२८	४५	१३३
३.	शल्यक्रिया	--	३४	२४	४४	१०२
४.	प्रसुतिशास्त्र व स्त्रीरोग शास्त्र	--	३४	३०	४४	१०८
५.	बालरोग बाह्यरुग्ण विभाग	--	१८	१२	३०	६०
६.	अकाली जन्मलेल्या मुलांचा विभाग	--	--	९	१२	२१
७.	क्ष - किरण	--	४	१	८	१३
८.	वैद्यकीय अभिलेख तंत्रज्ञ विभाग	२	--	--	१	३
९.	अस्थिव्यंगोपचार विभाग	--	१०	१२	१५	३७
१०.	कान, नाक, घसा विभाग	--	५	७	१२	२४
११.	नेत्र चिकित्सा विभाग	--	५	१	११	१७
१२.	व्यवसायोपचार व भौतिकोपचार विभाग	--	--	--	२	२
१३.	दवाखाना	--	१३	९	१०	३२
१४.	रुग्णवाहिका सेवा	--	--	--	१०	१०
१५.	दंत चिकित्सा विभाग	--	२	१	१	४
१६.	रक्त पेढी	--	६	१	८	१५
१७.	अपघात विभाग	--	१३	१२	३२	५७
१८.	सी. टी. स्कॅन विभाग	--	३	२	४	९
	एकूण	१९	२०७	१४९	२८९	६६४

सही/-

वैद्यकीय अधीक्षक
विष्णूप्रसाद नंदराय देसाई महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय,
सांताक्रुझ (पूर्व)

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

कार्यान्वयन अहवाल - २०२३-२०२४

रुग्णालयाचे नाव :- मनोहर वामन देसाई महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय, मालाड (पूर्व)

१. प्रस्तावना :

सध्याचे मनोहर वामन देसाई महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय, हाजी बापू रोड, गोविंद नगर, मालाड (पूर्व) येथे १८० रुग्णशय्यांची सोय असलेले प्रसुतिगृह व सर्वसाधारण दवाखाना म्हणून १७-०३-१९७६ पासून सुरू करण्यात आले. मालाड स्थानकापासून जवळपास दहा मिनिटांच्या पायी अंतरावर हे रुग्णालय आहे. पश्चिम रेल्वेवरील पूर्व बाजूस, खास करून मालाड ते गोरेगाव दरम्यान चांगली रुग्णालयीन सेवा उपलब्ध करून दिल्या जातात.

रुग्णालयात रोगनिदान विषयक तपासण्या, क्ष-किरण विषयक तपासण्या, हृदयस्पंदन विद्युतलेखन तपासण्या तसेच भौतिक आणि व्यवसायोपचार सुविधा उपलब्ध आहेत. बाह्यरुग्ण विभागात रोज सरासरी ६५० ते ७०० रुग्णांना तपासण्यात येते. दरवर्षी जवळपास ७ ते ८ लाख लोक रुग्णालयीन सेवेचा लाभ घेतात. नव्याने सोनोग्राफी विभाग सुरू करण्यात आलेला आहे. सध्या मनोहर वामन देसाई रुग्णालयात १० खाटांचे नवजात शिशू अतिदक्षता विभाग व सार्वजनिक खाजगी सहभाग प्रोत्साहन प्रकल्पांतर्गत १० रुग्णशय्येचे डायलिसिस केंद्र चालू आहे. रुग्णालयांमध्ये सन २०२० पासून दहा रुग्णशय्येचा अतिदक्षता विभाग सुरू करण्यात आलेला आहे.

कोरोना नियंत्रणात आणण्याकरिता व कोविड रुग्ण लवकर बरे होण्याच्या दृष्टीने सर्वोत्तोपरी वैद्यकीय सेवा सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आल्या.

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	सामान्य प्रशासन	४,६९,५८	४,६५,६७	४,८२,२८
२.	वैद्यकीय विभाग	३,०९,०१	२,६६,४८	३,२१,७१
३.	शस्त्रक्रिया विभाग	२,३८,०९	२,२६,४३	२,५०,७९
४.	स्त्री रोग व प्रसुति विभाग	२,७९,४२	२,३७,३६	२,९२,१२
५.	बालरुग्ण विभाग	१,२५,०३	१,२९,६९	१,३७,७३
६.	क्ष - किरण विभाग	२,०८,०९	१,२५,७९	२,२०,७९
७.	दवाखाना	१,९२,०३	१,४४,९८	२,०४,७३
८.	रुग्णवाहिका	१,०५,००	१,१२,६९	१,१७,७०
९.	प्रयोगशाळा	१,२५,९८	१,३४,०५	१,३८,६८
१०.	क्षयरोग विभाग	१,५३,०२	१,१७,२८	१,६५,७२
११.	अस्थिव्यंगोपचार विभाग	१,३५,००	१,१५,४३	१,४७,७०
१२.	कान, नाक, घसा विभाग	१,१५,०३	१,१९,२३	१,२७,७३
१३.	नेत्र विकार विभाग	१,७५,०३	१,१८,३६	१,८७,७३
१४.	व्यवसायोपचार विभाग	१,५९,०१	१,०८,४३	१,७१,७१
१५.	अकालिक बाल विभाग	१,८४,०२	१,२१,७२	१,९६,७२
१६.	कोरोना व्हायरस नियंत्रित करण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना	---	२०	--
	एकूण	२९,७३,३४	२५,४३,७९	३१,६३,८४

३. कार्यानुसूच / उपक्रमानुसार कार्यभार गोषवारा (परिमाणाच्या गणनेत)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय	प्रत्यक्ष	अर्थसंकल्पीय
			अंदाज	आकडे	अंदाज
			२०२२-२०२३	२०२२-२०२३	२०२३-२०२४
१	सामान्य प्रशासन आणि पर्यवेक्षण		प्रशासकीय आणि आस्थापना कामे		
२	वैद्यकीय विभाग				
	नवीन बाह्यरुग्ण विभाग	रुग्ण संख्या	२९०००	३९१११	४२०००
	जुना बाह्यरुग्ण विभाग	-"-	३२०००	४०२१२	४३५००
	आंतररुग्ण	-"-	४५०००	४७३५	५०००
	हृदयस्पंदन आलेख	-"-	३२००	४८५०	५५००
३	शास्त्रक्रिया विभाग				
	नवीन बाह्यरुग्ण विभाग	-"-	९०००	७८६५	८०००
	जुना बाह्यरुग्ण विभाग	-"-	७०००	६५००	७५००
	आंतररुग्ण	-"-	८५०	८४२	८५०
	शास्त्रक्रिया	-"-	३२५	३११	३५०
४	स्त्री रोग व प्रसूतिशास्त्र				
	नवीन बाह्यरुग्ण विभाग	रुग्ण संख्या	७०००	७२२१	७५००
	जुना बाह्यरुग्ण विभाग	-"-	२८०००	२७५५५	२९०००
	आंतररुग्ण	-"-	४३००	४१२२	४५००
	प्रसूती	-"-	१७००	१६२२	१८५०
	नसबंदी	-"-	३५०	४०२	५००
	एमटीपी	-"-	२२०	२२१	२५०
	शास्त्रक्रिया	-"-	१२००	१०४२	१३००
५	बाल कक्ष विभाग				
	नवीन बाह्यरुग्ण	-"-	२२०००	१४३३३	२००००
	जुना बाह्यरुग्ण	-"-	२२०००	१३३२१	२००००
	आंतर रुग्ण	-"-	१५००	१३५०	१४००

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय	प्रत्यक्ष	अर्थसंकल्पीय
			अंदाज २०२२-२०२३	आकडे २०२२-२०२३	अंदाज २०२३-२०२४
६	क्ष - किरण विभाग	प्रती	१३०००	११५३३	१४०००
७	दवाखाना	रुग्ण	--	--	--
८	रुग्णवाहिका सेवा	संख्या	२१००	१७५०	१९००
९	प्रयोगशाळा विभाग	नमुने	१०५०००	११२३८२	१३००००
१०	रक्तपेढी	रुग्ण	--	--	--
११	व्यवसायोपचार विभाग	"-	--	--	--
१२	आपत्कालीन बाल विभाग	"-	२०००	१७५०	२५००
१३	क्षयरोग विभाग	"-	२४००	२५००	२८००
१४	अस्थिव्यंगोपचार विभाग				
	नवीन बाह्यरुग्ण विभाग	"-	१५०००	९६५२	१२०००
	जुना बाह्यरुग्ण विभाग	"-	१३५००	११३३३	१४०००
	आंतर रुग्ण विभाग	"-	३००	२१२	३००
	शस्त्रक्रिया विभाग	"-	१५०	९१	१२०
१५	कान, नाक, घसा विभाग				
	नवीन बाह्यरुग्ण विभाग	"-	१८५०	२५००	३०००
	जुना बाह्यरुग्ण विभाग	"-	१०५०	१२८२	१५००
	आंतर रुग्ण विभाग	"-	१५०	१०२	२००
	शस्त्रक्रिया विभाग	"-	११५	७९	८५
१६	नेत्र विभाग				
	नवीन बाह्यरुग्ण विभाग	"-	२९००	२१००	२२००
	जुना बाह्यरुग्ण विभाग	"-	२५००	९००	१२००
	आंतर रुग्ण विभाग	"-	२२	३	१५
	शस्त्रक्रिया विभाग	"-	५०	१	१०

४. कर्मचारीविषयक गोषवारा (आकडयांमध्ये)

कर्मचारीविषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमानुसार २०२३-२०२४

अ. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	कर्मचारी उपक्रमानुसार संख्या/ उपक्रमाचे संक्षिप्त वर्णन				एकूण कर्मचारी संख्या
		प्रशासन	वैद्यकीय	परिचारिका	इतर	
१.	सामान्य प्रशासन	१	--	--	१०	११
२.	वैद्यकीय	१	९	६	१४	३०
३.	शल्यचिकित्सा	--	६	८	१२	२६
४.	प्रसुतिशास्त्र व स्त्रीरोग शास्त्र	--	९	१०	१२	३१
५.	बालरोग	--	१०	९	८	२७
६.	अस्थिव्यंगोपचार विभाग	--	६	७	५	१८
७.	क्ष - किरण	--	१	--	१	२
८.	प्रयोगशाळा	--	१	--	६	७
९.	क्षयरोग	--	२	२	२	६
१०.	रुग्णवाहिका सेवा	--	--	--	३	३
११.	नेत्र चिकित्सा विभाग	--	४	३	४	११
१२.	दवाखाना	--	--	--	७	७
१३.	कान, नाक, घसा	--	२	४	४	१०
१४.	व्यवसायोपचार	--	--	--	२	२
१५.	अकालिक बालविभाग	--	३	२०	६	२९
	एकूण	२	५३	६९	९६	२२०

सही/-

प्रमुख वैद्यकीय अधिकारी

मनोहर वामन देसाई महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय, मालाड (पूर्व)

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

कार्यान्वयन अहवाल - २०२३-२०२४

रुग्णालयाचे नाव : स्वातंत्र्यवीर विनायक दामोदर सावरकर महानगरपालिका
सर्वसाधारण रुग्णालय, मुलुंड (पूर्व)

१. प्रस्तावना :-

हे महापालिकेचे सर्वसाधारण रुग्णालय असून दिनांक ५-११-१९७७ पासून सुरु करण्यात आले आहे. यापूर्वी मुलुंड (पूर्व) भागात रुग्णालय नव्हते. मुलुंड (पश्चिम) भागात एक रुग्णालय आहे. पण मुलुंड (पूर्व) भागातील जनतेला ते लांब पडत होते. या रुग्णालयात येणाऱ्या सर्व रुग्णांवर उपचार केले जातात. या रुग्णालयातील खाटांची एकूण संख्या १०० आहे व ५ खाटांचा ट्रॉमा विभाग सुरु करण्यात आला आहे. या रुग्णालयात खालील दर्शविलेले कक्ष आहेत.

- (१) भिषक विभाग,
- (२) शल्यक्रिया विभाग,
- (३) स्त्री रोग व प्रसुती विभाग,
- (४) बालरोग विभाग,
- (५) नाक, कान व घसा विभाग,
- (६) नेत्र विभाग,
- (७) अधिव्यवसायोपचार व भौतिकोपचार विभाग,
- (८) मनोरुग्ण चिकित्सा विभाग,
- (९) क्ष-किरण व हृदयस्पंदन आलेख विभाग,
- (१०) ऑर्थोपेडीक विभाग

तसेच खालील सेवा सुध्दा या रुग्णालयात उपलब्ध आहेत.

- (१) दंत चिकित्सा,
- (२) लस टोचणी विभाग,
- (३) विकृती शास्त्र विभाग,
- (४) रुग्णवाहिका.
- (५) ऐच्छिक समुपदेशन आणि चाचणी केंद्र

मार्च २०२० च्या मध्यात महाराष्ट्रात तसेच मुंबई मध्ये कोरोना विषाणूचा प्रादुर्भाव हळूहळू वढू लागल्याने कोरोना पार्श्वभूमीवर महापालिकेकडून कोरोना रोखण्यासाठी विविध उपाय योजना करण्यात आली.

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	सर्वसाधारण पर्यवेक्षण आणि प्रशासन	१४,३२,२६	१४,११,३९	१४,३९,६२
२.	भिषक विभाग	२,०२,७९	१,६४,७१	२,०९,७९
३.	शल्य विभाग	१,२४,००	८०,७४	१,३१,००
४.	बालरोग विभाग	१,१६,१२	७२,३२	१,२३,१२
५.	स्त्री रोग व प्रसुती विभाग	१,४३,६९	१,०१,७३	१,५०,६९
६.	क्ष - किरण विभाग	१,३९,७५	९७,५३	१,४६,७५
७.	विकृतीशास्त्र विभाग	१,०८,२४	६३,९४	१,१५,२४
८.	दंत चिकित्सा विभाग	९२,४८	४७,१५	९९,४८
९.	सोनोग्राफी विभाग	३०,३८	२०,००	३०,००
१०.	नाक, कान, घसा विभाग	१,०७,२५	६२,८९	१,१४,२५
११.	नेत्र विभाग	१,१२,१८	६८,१४	१,१९,१८
१२.	मनोरुग्ण चिकित्सा विभाग	१,१०,९९	६६,८८	१,१७,९९
१३.	लसीकरण विभाग	१,१६,१६	७२,३२	१,२३,१६
	कोरोना व्हायरस नियंत्रित करण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना	---	४,६४	--
	एकूण	२८,३६,२९	२३,३४,३८	२९,२०,२७

३. कार्यानुसूच / उपक्रमानुसार कार्यभार गोषवारा (परिमाणाच्या गणनेत)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२४
१.	सर्वसाधारण पर्यवेक्षण आणि प्रशासन		पर्यवेक्षकीय व प्रशासकीय		
२.	भिषक विभाग	रुग्णांची संख्या	१०००००	६०६६७	१०००००
	हृदय स्पंदन आलेख संख्या	-"-	३८१८	३०७२	४०००
३.	शल्य विभाग	-"-	७००५	४६६७	१००००
	शल्यक्रिया विभाग मोठा व लहान	-"-	८००	४७७	१०००
४.	बालरोग विभाग	-"-	१२०००	९८६६	१४०००
५.	स्त्री रोग व प्रसुति विभाग	-"-	१७६००	१७४१५	१९०००
	शस्त्र क्रिया	-"-	३५५	५९८	७००
	प्रसुति संख्या	-"-	३८९	२८१	८००
६.	क्ष किरण विभाग	-"-	९२९४	१०४४३	१००००
७.	विकृतीशास्त्र विभाग	-"-	१७५०९०	११६७२७	२०००००
८.	दंत चिकित्सा विभाग	-"-	६४१९	३५१०	५०००
९.	सोनोग्राफी विभाग	-"-	५०००	३१५४	४०००
१०.	नाक, कान, घसा विभाग	-"-	८३००	७९१५	८५००
११.	नेत्र विभाग	-"-	८९००	८३१०	८५००
१२.	मनोरुग्ण चिकित्सा विभाग	-"-	३५००	२६८६	३०००
१३.	लसीकरण विभाग	-"-	---	६२८	७००

४. कर्मचारीविषयक गोषवारा (आकडयांमध्ये)

अ) प्रवर्गानुसार

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	प्रशासकीय	१३	०७	१३
२.	वैद्यकीय व निम्न वैद्यकीय	१०५	६८	१०५
३.	परिचारिका	६३	५६	६३
४.	कामगार व खाडाबदली	९९	६७	९९
	एकूण	२८०	१९८	२८०

ब) कर्मचारीविषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमानुसार २०२३-२०२४

अ. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	कर्मचाऱ्यांची उपक्रमानुसार संख्या/उपक्रमांचे संक्षिप्त वर्णन				एकूण कर्मचारी संख्या
		प्रशासकीय	वैद्यकीय व निम्न वैद्यकीय	परिचारिका	कामगार	
१.	सर्वसाधारण पर्यवेक्षण आणि प्रशासन	१३	--	--	--	१३
२.	भिषक विभाग	--	१३	१०	१६	३९
३.	शल्य विभाग	--	११	१०	१५	३६
४.	बालरोग विभाग	--	११	६	१६	३३
५.	स्त्री रोग व प्रसुती विभाग	--	२२	१४	२५	६१
६.	क्ष - किरण विभाग	--	१०	३	३	१६
७.	विकृतीशास्त्र विभाग	--	८	३	४	१५
८.	दंत चिकित्सा विभाग	--	२	३	४	९
९.	अधिव्यवसायोपचार व भौतिकोपचार विभाग	--	५	१	२	८
१०.	नाक, कान, घसा विभाग	--	८	६	४	१८
११.	नेत्र विभाग	--	८	३	४	१५
१२.	मनोरुग्ण चिकित्सा विभाग	--	३	२	४	९
१३.	लसीकरण विभाग	--	४	२	२	८
	एकूण	१३	१०५	६३	९९	२८०

सही/-

प्रमुख वैद्यकीय अधिकारी
स्वातंत्र्यवीर विनायक दामोदर सावरकर महानगरपालिका
सर्वसाधारण रुग्णालय, मुलुंड (पूर्व)

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
कार्यान्वयन अहवाल - २०२३-२०२४

**रुग्णालयाचे नाव : संत मुक्ताबाई महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय,
बर्वे नगर, घाटकोपर (पश्चिम)**

१. प्रस्तावना :

संत मुक्ताबाई महापालिका सर्वसाधारण रुग्णालय हे दिनांक ०२-१०-१९७८ पासून सुरु झाले. या रुग्णालयातील खाटांची संख्या १०९ आहे. या रुग्णालयात घाटकोपर (पश्चिम) परिसरातील नागरिकांना व डोंगराळ विभागातील नागरिकांना वैद्यकीय विभाग, शल्य चिकित्सा विभाग, स्त्रीरोग व प्रसूतीशास्त्र विभाग, बालरुग्ण चिकित्सा विभाग, नेत्र चिकित्सा, अस्थिव्यंग, नाक-कान-घसा विभाग, दंत चिकित्सा विभाग, नवजात शिशु अतिदक्षता विभाग, क्ष-किरण विभाग, विकृतीशास्त्र विभाग, लस टोचणी विभाग, दवाखाना विभाग, २४ तास रुग्णवाहिका सेवा, अपघात विभाग, अतिदक्षता विभाग इत्यादी विभाग कार्यरत असून बाह्य रुग्ण व आंतर रुग्ण विभागाद्वारे वैद्यकीय सेवा उपलब्ध आहे. सदर परिसरातील सुमारे आठ लाखापेक्षा अधिक नागरिकांना सेवेचा लाभ होतो. तसेच रुग्णालयाच्या अस्थीव्यंगोपचार विभाग कार्यरत आहे. रुग्णवाहिका पुरविली जाते. या रुग्णालयातील शस्त्रक्रिया गृहे आणि अंतररुग्ण विभाग, कुशल तंत्रज्ञ कर्मचारी व अनुभवी वैद्यकीय अधिकारी, प्रमुख वैद्यकीय अधिकारी यांच्यामार्फत रुग्णांना सेवा पुरविली जाते. सर्व अनुसूचीमधील जीवनावश्यक औषधे व सुसज्ज अशी उपकरणे या रुग्णालयात उपलब्ध आहेत.

कोविड -१९ या महामारी दरम्यान या रुग्णालयामार्फत विविध वैद्यकीय सुविधा पुरविण्यावर लक्ष केंद्रीत केले. कोविड रुग्ण बरे होण्याच्या दृष्टीने उपाययोजना करण्यात आल्या.

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	सर्वसाधारण प्रशासन आणि पर्यवेक्षण	४,१६,२२	३,७८,५२	४,६३,४७
२.	औषध विभाग	३,६४,१९	३,३५,५०	४,०५,५३
३.	शल्यचिकित्सा विभाग	२,८६,१३	२,६३,५९	३,१८,६१
४.	स्त्री रोग व प्रसूतीशास्त्र विभाग	३,६४,१९	३,३५,५०	४,०५,५३
५.	बालरोग चिकित्सा विभाग	३,३८,१७	३,११,५४	३,७६,५६

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
६.	नेत्र चिकित्सा , अस्थिव्यंग आणि नाक-कान-घसा विभाग	२,०८,०८	१,९१,६८	२,३१,६८
७.	दंत चिकित्सा विभाग	---	---	---
८.	नवजात शिशू अतिदक्षता विभाग	१,५६,१०	१,४३,८०	१,७३,८१
९.	क्ष-किरण विभाग	१,०४,०७	९५,८८	१,१५,८९
१०.	विकृती शास्त्र विभाग	७८,०५	७१,९०	८६,९१
११.	लस टोचणी विभाग	५२,०३	४७,९४	५७,९५
१२.	दवाखाना	१,८२,१२	१,६७,७७	२,०२,७९
१३.	रुग्णवाहिका सेवा	५२,०४	४७,९४	५७,९४
	कोरोना व्हायरस नियंत्रित करण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना	---	४,९२	---
	एकूण	२६,०१,३९	२३,९६,४८	२८,९६,६७

३. कार्यानुरूप / उपक्रमानुसार कार्यभार गोषवारा (परिमाणाच्या गणनेत)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	सर्वसाधारण प्रशासन आणि पर्यवेक्षण		सर्वसाधारण प्रशासन आणि आस्थापनांचे काम		
२.	वैद्यकीय विभाग				
	बाह्यरुग्ण	रुग्णांची संख्या	१०८६९४१	८९१३१	६७२९७
	आंतर रुग्ण	"-	३४४३	४०३३	३१५३
	हृदयस्यंदन आलेख	"-	५०००	४०३३	३१५३
३.	शल्य चिकित्सा विभाग				
	बाह्यरुग्ण	"-	१४५२०	३४६७०	६५५३
	आंतर रुग्ण	"-	३०४	३०२	२४५
	शस्त्रक्रिया	"-	४२६	२८५	२१४

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय	प्रत्यक्ष	अर्थसंकल्पीय
			अंदाज २०२२-२०२३	आकडे २०२२-२०२३	अंदाज २०२३-२०२४
४.	स्त्रीरोग व प्रसुतीशास्त्र विभाग				
	बाह्यरुग्ण	-"-	५४८४६	३०१०८	१९००३
	आंतर रुग्ण	-"-	४२२४	२२९२	१७२७
	शस्त्रक्रिया	-"-	२४०७	८०३	५४६
	प्रसुती	-"-	३०००	१६५४	१११५
	कुटुंब नियोजन	-"-	१७२५	९३५	१५६८
५.	बालरोग चिकित्सा विभाग				
	बाह्यरुग्ण	-"-	५९३०६	५१९३२	२२५१६
	आंतर रुग्ण	-"-	३८०	४६४	२२७
६.	नेत्रचिकित्सा, अस्थिव्यंग आणि नाक-कान-घसा विभाग				
	बाह्यरुग्ण	-"-	३०७७४	४२४७	८३४
	आंतर रुग्ण	-"-	११०	७९	१२
	शस्त्रक्रिया	-"-	२००	७५	१२
७.	दंत चिकित्सा विभाग				
	बाह्यरुग्ण	-"-	११००	१०९०	११५
८.	नवजात शिशू अतिदक्षता विभाग				
	बाह्यरुग्ण	-"-	१००	--	--
९.	क्ष-किरण विभाग	काढलेले क्ष- किरण चित्रे	१७७४८	११३७५	१०१४९
१०.	विकृती शास्त्र विभाग	तपासलेले नमुने	५१७८५८	२१२६२	९६२६
११	लस टोचणी विभाग	रुग्णांची संख्या	८५००	४९२३	३३०९
१२.	दवाखाना				
	बाह्यरुग्ण	-"-	३०००००	२२६५६३	१२३७९२
	आंतररुग्ण	-"-	११०००	७९२६	५६५०
१३	रुग्णवाहिका सेवा		९००	२५०	४५०

४. कर्मचारीविषयक गोषवारा (आकडयांमध्ये)

कर्मचारीविषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमानुसार २०२३-२०२४

अ. क्र.	प्रवर्गानुसार कर्मचारी	कर्मचाऱ्यांची उपक्रमानुसार संख्या / उपक्रमाचे संक्षिप्त वर्णन					एकूण कर्मचारी
		प्रशासकीय	वैद्यकीय	परिचारिका	तांत्रिक	कामगार	
१	सर्वसाधारण प्रशासन आणि पर्यवेक्षण	१२	--	--	--	--	१२
२	वैद्यकीय विभाग	--	५	९	१	१६	३१
३	शल्य चिकित्सा विभाग	--	४	११	१	१९	३५
४	स्त्रीरोग व प्रसुतीशास्त्र विभाग	--	६	११	--	२१	३८
५	बालरोग चिकित्सा विभाग	--	४	७	--	१७	२८
६	नेत्रचिकित्सा अस्थिव्यंग आणि नाक-कान-घसा विभाग	--	६	३	--	१	१०
७	दंत चिकित्सा विभाग	--	१	२	--	--	३
८	नवजात शिशू अतिदक्षता विभाग	४	२	६	--	--	१२
९	क्ष-किरण विभाग	--	--	१	५	१	७
१०	विकृतीशास्त्र विभाग	--	--	--	७	४	११
११	दवाखाना	--	४	८	४	४	२०
१२	रुग्णवाहिका सेवा	---	--	--	--	५	५
	एकूण	१६	३२	५८	१८	८८	२१२

सही/-

प्रमुख वैद्यकीय अधिकारी
संत मुक्ताबाई महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय,
बर्वे नगर, घाटकोपर (पश्चिम)

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

कार्यानुरूप अहवाल - २०२३-२०२४

रुग्णालयाचे नाव :- सदाशिव कान्होजी पाटील महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय, मालाड (पूर्व)

१. प्रस्तावना :-

सदाशिव कान्होजी पाटील महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय, मालाड (पूर्व) हे रुग्णालय दफ्तरी रोड, मालाड (पूर्व) स्थित असून मालाड रेल्वे स्टेशन व पश्चिम द्रुतगती मार्गानजिक आहे.

सदाशिव कान्होजी पाटील महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय, मालाड (पूर्व) हे रुग्णालय “कैलास सेवा सदन” या संस्थेकडून सन १९८४ साली हस्तांतरित करण्यात आले. तदनंतर बृहन्मुंबई महानगरपालिकेकडून सन १९९१ पासून १०० रुग्णशय्या असलेले रुग्णालय सुरु करण्यात आले. सन २००० मध्ये “रचना व कार्यपध्दती” विभागाच्या निर्देशानुसार सदर रुग्णालय ५० रुग्णशय्येचे करण्यात आले. दहिसर ते जोगेश्वरी या परिसरातील १५ ते २० लाख लोकसंख्या असलेल्या विभागातील गरिब गरजू रुग्णांना या रुग्णालयातर्फे आरोग्य सेवा पुरविली जाते.

सध्या कोरोना व्हायरस या महामारीने मुंबई, देशासह संपूर्ण जगाला व मानवजातीला वेठीस धरले असून त्यावर मात करण्यासाठी मुंबई महानगरपालिकाकडून युध्द पातळीवर विशेष उपाययोजना करण्यात आलेली होती. त्याचाच एक भाग म्हणून सदर रुग्णालयामध्ये दिनांक ०१.०४.२०२१ ते दिनांक ३०.०६.२०२१ पर्यंतच्या ९१ दिवसांच्या कालावधीमध्ये ५० रुग्णशय्येचे विलगीकरण कक्ष तयार करण्यात आले होते.

या रुग्णालयात वैद्यकीय, शस्त्रक्रिया, अस्थिव्यंग, बालरुग्ण, क्ष-किरण, सोनोग्राफी, हृदयस्पंदन, लसीकरण, रुग्णवाहिका आदी विभाग कार्यरत आहेत.

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	सर्वसाधारण प्रशासन व पर्यवेक्षण	३,२८,९२	३,८१,२६	३,७३,८१
२.	वैद्यकीय विभाग	२,४५,२९	२,०९,९२	२,४५,००
३.	मनोरुग्ण चिकित्सा विभाग	--	--	--
४.	शस्त्रक्रिया विभाग	--	--	--
५.	बालरोग चिकित्सा विभाग	१,३६,०८	१,००,७२	१,३६,००
६.	अस्थिव्यंग चिकित्सा	१,०१,३८	६८,११	१,०१,००
७.	प्रयोगशाळा	४६,२४	१३,००	४६,००
८.	क्ष-किरण विभाग	५५,८८	२१,६२	५५,००
९.	हृदयस्पंदन आरेखन विभाग	४७,०९	१३,८०	४७,००
	कोरोना व्हायरस नियंत्रित करण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना	--	६०	---
	एकूण	९,६०,८८	८,०९,०३	१०,०३,८१

३. कार्यानुरूप कार्यभार गोषवारा (परिमाणाच्या गणनेत)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	सर्वसाधारण प्रशासन	प्रशासकीय व आस्थापना कामे			
२.	वैद्यकीय विभाग				
	बाह्यरुग्ण	रुग्ण संख्या	७४०००	६६४७०	७४०००
	आंतररुग्ण (नवीन)	-"	६४००	१३१६	६४५०
३.	मनोरुग्ण चिकित्सा विभाग				
	बाह्यरुग्ण	-"	---	---	---
	आंतररुग्ण	-"	---	---	---
४.	शस्त्रक्रिया विभाग				
	बाह्यरुग्ण	-"	---	---	---
	आंतररुग्ण	-"	---	---	---
५.	बालरुग्ण विभाग				
	बाह्यरुग्ण	-"	१२०००	५१५०	१२५००
	आंतररुग्ण	-"	३८५	६९	४००
६.	अस्थिव्यंग चिकित्सा				
	बाह्यरुग्ण	-"	---	---	---
	आंतररुग्ण	-"	---	---	---
७.	प्रयोगशाळा	तपासणी संख्या	२०५५००	७१३९०	२०६०००
८.	क्ष-किरण विभाग	क्ष-किरण संख्या	४८००	१४३५	४९००
९.	हृदयस्पंदन आलेख	हृदयस्पंदन	६४०	३१०	७००
		तपासणी			
१०.	शल्यविभाग				
	बाह्यरुग्ण विभाग	रुग्ण संख्या	---	---	---
	आंतररुग्ण विभाग	-"	---	---	---

४. कर्मचारीविषयक गोषवारा (आकडयांमध्ये)

कर्मचारीविषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमानुसार २०२३-२०२४

अ. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	कर्मचाऱ्यांची उपक्रमानुसार संख्या / उपक्रमाचे संक्षिप्त वर्णन				एकूण कर्मचारी संख्या
		प्रशाकीय	वैद्यकीय	परिचारिका	इतर	
१.	सामान्य प्रशासन	१	५	६	--	१२
२.	वैद्यकीय विभाग	९	७	६	--	२२
३.	शल्य चिकित्सा विभाग	१	५	६	१	१३
४.	प्रसुतिशास्त्र व स्त्रीरोग विभाग	--	५	८	--	१३
५.	बालरुग्ण विभाग	१	२	६	--	९
६.	अस्थिव्यंग चिकित्सा विभाग	१	--	३	--	४
७.	क्ष-किरण विभाग	--	१	४	१	६
८.	प्रयोगशाळा	--	१	२	१	४
	एकूण	१३	२६	४१	३	८३

सही/-

प्रमुख वैद्यकीय अधिकारी
सदाशिव कान्होजी पाटील महानगरपालिका
सर्वसाधारण रुग्णालय, मालाड (पूर्व)

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
कार्यानुरूप अहवाल - २०२३-२०२४

रुग्णालयाचे नाव : भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर म.न.पा. रुग्णालय, कांदिवली (प.)

१. प्रस्तावना :

शताब्दी रुग्णालय, कांदिवली (पश्चिम) येथे पुनर्बांधणीचे काम पूर्ण करून ३२४ रुग्णशय्या क्षमतेच्या अत्याधुनिक व अद्ययावत रुग्णालयाचे उद्घाटन दिनांक ०२.०९.२०१३ रोजी करण्यात आले व भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर महापालिका सर्वसाधारण रुग्णालय, कांदिवली (पश्चिम) असे नामकरण करून नव्याने रुग्णालय यशस्वीरित्या कार्यान्वित केले आहे. तसेच जुन्या भगवती रुग्णालय, बोरीवली (पश्चिम) चे सर्व विभाग या रुग्णालयात स्थानांतरीत करण्यात आले असून या रुग्णालयात विलिनीकरण व समाविष्ट करून एकत्रित रुग्णालय एकूण ४४४ रुग्णशय्या क्षमतेने कार्यरत आहे. त्यामुळे सार्वजनिक क्षेत्रातील रुग्णशय्यांची मागणी व पुरवठा यातील तफावत काही प्रमाणात दूर होण्यास मदत झाली आहे.

महाराष्ट्रसह देशात व जगात कोरोना विषाणूची लागण झाल्यामुळे, भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर म.न.पा. रुग्णालय, कांदिवली (प.) विविध वैद्यकीय सुविधा पुरविण्यावर लक्ष केंद्रित केले. कोविड रुग्ण लवकर बरे होण्याच्या दृष्टीने उपाययोजना करण्यात आल्या. कोविड-१९ विषाणूचा प्रसार रोखणे आणि बाधित रुग्णांवर प्रासंगिक उपचाराची व्यवस्था कार्यान्वित करण्यासाठी वैद्यकीय सेवा सुविधा उपलब्ध करण्यात आले. त्याचप्रमाणे रुग्णालयात वैद्यकीय शल्यचिकित्सा, प्रसुतीशास्त्र, बालरोग, कान नाक घसा विभाग, नेत्र चिकित्सा विभाग, भौतिक उपचार विभाग, अस्थिव्यंग विभाग, एम.आर.आय. सी.टी. स्कॅन एक्स रे विभाग, प्रयोग शाळा, रक्तपेढी, रुग्णवाहिका, अपघात विभाग, सोनोग्राफी सेवा २४ तास कार्यरत आहेत. तसेच भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय, कांदिवली (पश्चिम) हे उपनगरातील विरार पासून गोरेगांव पर्यंत रुग्णांच्या वैद्यकीय गरजा पूर्ण करते व रुग्णालयात नियमित रक्त संकलन शिबिर आयोजित करण्यात येते. तसे सदर रुग्णालयात कुटुंब कल्याण केंद्र, महात्मा फुले योजना, दिलासा, ऐच्छिक सल्ला इत्यादी सेवा नियमित सुरू आहेत.

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	सामान्य प्रशासन आणि पर्यवेक्षण	४१,७६,८९	३९,७६,०६	४६,२१,०६
२.	वैद्यकीय/शल्यचिकित्सा, नाक, कान, घसा/ स्त्रीरोग व प्रसुतिशास्त्र/बाह्यरोग त्वचा / नेत्र चिकित्सा / दंत चिकित्सा	३८,२६,४२	३७,५६,५१	४२,७०,५७
३.	क्ष – किरण	१,२३,३९	४,९८,६८	५,६७,५४
४.	शरीर विकृती शास्त्र	१,१२,६५	३,७१,०७	५,५६,८०
५.	भौतिक व व्यवसायोपचार / लसीकरण केंद्र व दवाखाना	१,०२,५४	४,६५,२८	५,४६,६९
६.	रुग्णवाहिका - कोरोना व्हायरस नियंत्रित करण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना	८९,५९ --	८८,५० ५४,८३	५,३३,७४ ---
	एकूण	८४,३१,४८	९२,१०,९३	१,१०,९६,४०

३. कार्यांनुषंग कार्यभार गोषवारा (परिमाणाच्या गणनेत)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	सामान्य प्रशासन आणि पर्यवेक्षण		प्रशाकीय आणि आस्थापना कामे		
२.	वैद्यकीय/शल्यचिकित्सा, नाक, कान, घसा/ स्त्रीरोग व प्रसुतिशास्त्र/बाह्यरोग त्वचा / नेत्र चिकित्सा / दंत चिकित्सा	रुग्णसंख्या	५५००००	४१५०५९	५५००००
३.	क्ष – किरण	क्ष-किरण फिती	६५०००	६७६९४	७००००
४.	शरीर विकृती शास्त्र	तपासणी	११००००००	११३३७९२	१३००००००
५.	भौतिक व व्यवसायोपचार / लसीकरण केंद्र व दवाखाना	रुग्णसंख्या	१४०००	६८४४	८०००
६.	रुग्णवाहिका	फेऱ्या	२५००	१४७३	२२००

४. कर्मचारीविषयक गोषवारा (आकडयांमध्ये)

कर्मचारीविषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमानुसार २०२३-२०२४

अ. क्र.	प्रवर्गानुसार कर्मचारी	कर्मचाऱ्यांची उपक्रमानुसार संख्या					एकूण
		प्रशासकीय	वैद्यकीय/ तत्सम	क्ष किरण	शरीर विकृती शास्त्र	रुग्ण वाहिका	
१.	सामान्य प्रशासन आणि पर्यवेक्षण	३०	१७	१	१	--	४९
२.	वैद्यकीय व तत्सम	४	४१८	२०	१७	--	४५९
३.	परिचारिका कर्मचारीवृंद	२	१९२	३	--	--	१९७
४.	कामगार वृंद	२	२९१	५	३	--	३०१
	एकूण	३८	९१८	२९	२१	--	१००६

सही/-

प्रमुख वैद्यकीय अधिकारी

भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर म.न.पा. रुग्णालय, कांदिवली (प.)

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
कार्यानुरूप अहवाल २०२३-२०२४

रुग्णालयाचे नाव :- पंडित मदनमोहन मालवीय शताब्दी मनपा सर्वसाधारण रुग्णालय, गोवंडी

१. प्रस्तावना :

पंडित मदनमोहन मालवीय शताब्दी रुग्णालय, गोवंडी हे सन १९८३ मध्ये सुरु करण्यात आलेले २१० खाटांचे महानगरपालिकेचे सर्वसाधारण रुग्णालय असून हे रुग्णालय चेंबूर, गोवंडी, देवनार, मानखुर्द, बैंगणवाडी, बी.ए.आर.सी. कॉलनी, बोरला गाव अशा गरीब मध्यमवर्गीय व मोठ्या प्रमाणात झोपडपट्टी असलेल्या जनतेला सर्व बाहयरुग्ण व आंतररुग्ण विभागाद्वारे वैद्यकीय सेवा देते. तसेच हे रुग्णालय मुंबई, पुणे महामार्गालगत असल्याने या मार्गावरील व नजीकच्या हार्बर रेल्वे मार्गावरील तसेच चेंबूर औद्योगिक वसाहतीमधील अपघातग्रस्त रुग्णांना सर्वसाधारण वैद्यकीय सेवा येथे पुरविल्या जातात.

या रुग्णालयामध्ये अपघात विभाग, अतिदक्षता विभाग, ट्रॉमा ओ.टी., सोनोग्राफी, क्ष-किरण विभाग व पॅथोलॉजी सह सर्व बाहयरुग्ण आंतररुग्ण विभागाद्वारे वैद्यकीय सेवा सुरु आहेत.

हे रुग्णालय के.ई.एम.रुग्णालयाशी संलग्नित (के.ई.एम. रुग्णालयाचे सॅटेलाईट सेंटर) केलेले असून सध्या के.ई.एम.रुग्णालयाचे तज्ज्ञ डॉक्टर येथे वैद्यकीय सेवा देत आहेत. त्यामुळे येथील सर्व आंतररुग्ण व बाहयरुग्ण विभागामधील रुग्ण संख्या मोठी आहे.

१० खाटांचे नवाजात शिशू विभाग तसेच १० खाटांच्या विशेष ट्रॉमा विभागासह अद्ययावत ट्रॉमा सेंटर सुरु करणे, आधुनिक रक्तपेढी, डायलेसिस सेवा सुरु करणे या प्रस्तावांवर कार्यवाही चालू आहे.

सदर भागातील वाढत्या लोकसंख्येस पुरेशा वैद्यकीय सुविधा पुरविण्याच्या उद्देशाने सदर रुग्णालयाची विस्तारीकरणाची योजना असून त्यानुसार रुग्णालय इमारती शेजारील मोकळ्या भूखंडावर ७ मजल्यांची अद्ययावत नवीन इमारत बांधून त्यामध्ये सुपरस्पेशलिटी सेवांसह वाढीव ३७० खाटांचा समावेश करून सध्याच्या २१० खाटांच्या रुग्णालयाचे ५८० खाटांच्या रुग्णालयामध्ये विस्तारीकरण करण्याचा प्रस्ताव आहे.

कोविड-१९ या महामारी दरम्यान पंडित मदनमोहन मालवीय शताब्दी मनपा सर्वसाधारण रुग्णालय, गोवंडी या रुग्णालयामार्फत विविध वैद्यकीय सुविधा पुरविण्यावर लक्ष केंद्रीत केले. कोविड रुग्ण लवकर बरे होण्याच्या दृष्टीने उपाययोजना करण्यात आल्या. कोविड-१९ विषाणूचा प्रसार रोखणे आणि बाधित रुग्णांवर प्रासंगिक उपचाराची व्यवस्था कार्यान्वित करण्यासाठी वैद्यकीय सेवा सुविधा उपलब्ध करण्यात आले.

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	सामान्य प्रशासन आणि पर्यवेक्षण	५,८२,६७	४,५६,८७	५,२७,३७
२.	वैद्यकीय विभाग	४,९३,०७	३,८०,४०	५,६५,७७
३.	शल्य विभाग	४,६१,९८	३,६१,७१	४,५७,५७
४.	प्रसुती व स्त्रीरोग चिकित्सा	४,७७,२१	३,९२,४५	४,८६,४३
५.	बालरुग्ण विभाग	४,१५,९०	३,६६,१५	३,८८,१५
६.	अस्थिव्यंग विभाग	३,१९,४४	२,७१,३६	४,९६,०७
७.	कान, नाक व घसा विभाग	३,७२,४५	२,८१,२७	३,००,८५
८.	नेत्र विभाग	२,९२,२६	२,४५,६१	२,७५,६१
९.	अपघात विभाग	३,३१,३९	२,८०,४९	३,८५,५०
१०.	अति दक्षता विभाग	३,१५,९६	२,८७,२०	३,९८,३०
११.	वैद्यकीय अतिदक्षता	२,८७,८७	२,५२,३७	३,५७,४७
१२.	प्रयोगशाळा	२,५८,१०	२,१६,९७	३,१९,८०
१३.	क्ष-किरण विभाग	३,४५,८२	२,६३,७६	२,६७,५७
१४.	रुग्णवाहिनी सेवा	३,७५,०३	२,७४,३७	२,९०,५७
	कोरोना व्हायरस नियंत्रित करण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना	--	११,७९	---
	एकूण	५३,२९,१५	४३,४२,७७	५५,१७,०३

३. कार्यान्वयन उपक्रमानुसार कार्यभार गोषवारा (परिमाणाच्या गणनेत)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	सामान्य प्रशासन व पर्यवेक्षण	प्रशासकीय आणि आस्थापना कामे			
२.	वैद्यकीय विभाग				
	बाह्यरुग्ण	रुग्णांची संख्या	४४१९२	५४५४४	५९५४५
	आंतररुग्ण	-"	२११२	३५२२	३९१०
	हृदयस्पंदन आलेख	-"	२३९२	१०६२	२७९२
३.	शल्य विभाग				
	बाह्यरुग्ण	-"	२२२१०	१६९८७	१८१२२
	आंतररुग्ण	-"	१५२०	१४४४	१७५७
	मोठ्या शस्त्रक्रिया	-"	७८९	६६२	७८२
४.	प्रसुति व स्त्री चिकित्सा विभाग				
	बाह्यरुग्ण	रुग्णांची संख्या	२३२६०	३००२०	३६०६०
	प्रसुतीपूर्व तपासणी	-"	२११२	२३१४	३४१०
	आंतररुग्ण	-"	१४०८	३९०५	४१०२
	शल्यक्रिया	-"	७२०	१५६७	१७१९
	स्त्री नसबंदी	-"	४८८	२६६	३१०
	शल्यक्रिया प्रसुती	-"	५०९	८७५	९२०
५.	बाल रुग्ण विभाग				
	बाह्यरुग्ण	-"	३२७६	२४४८४	२७०८९
	आंतररुग्ण	-"	१२१३	३६५१	३९०७
६.	अस्थिव्यंग विभाग				
	बाह्यरुग्ण	-"	३३२०	२१४६४	२७०९२
	आंतररुग्ण	-"	१४०८	६७७	८७२
	शल्यक्रिया	-"	१०९२	४७२	५९२

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय	प्रत्यक्ष	अर्थसंकल्पीय
			अंदाज	आकडे	अंदाज
			२०२२-२०२३	२०२२-२०२३	२०२३-२०२४
७.	कान, नाक व घसा विभाग				
	बाह्यरुग्ण	-"-	१४१०९	१३३४९	१६८७२
	आंतररुग्ण	-"-	२२०८	५८३	६३०
	शल्यक्रिया	-"-	९२०	८५५	९४५
८.	नेत्ररोग विभाग				
	बाह्यरुग्ण	-"-	१२०९६	१२४१०	१४०९२
	आंतररुग्ण	-"-	८१०	५६७	७६५
	शल्यक्रिया	-"-	७२०	५३९	६४३
९.	अपघात विभाग	-"-	४७०२०	४९०१०	५६०४९
१०.	अतिदक्षता विभाग	-"-	---	---	---
११.	वैद्यकीय अतिदक्षता विभाग	-"-	१२८	१३५	२२०
१२.	प्रयोगशाळा	-"-	९२०७८	९७०८६	९९०७२
१३.	क्ष-किरण विभाग	-"-	१८६०८	१९०२०	२१०७२
१४.	रुग्णवाहिका	-"-	३३०६	३६०७	३९०४
१५.	मानसेवा विभाग	-"-	२०१०	२२०५	२३०५

४. कर्मचारीविषयक गोषवारा (आकडयांमध्ये)

कर्मचारीविषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमानुसार २०२३-२०२४

अ. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	कर्मचाऱ्यांची उपक्रमानुसार संख्या / उपक्रमांचे संक्षिप्त वर्णन					एकूण
		सामान्य प्रशासन	वैद्यकीय	परिचारीका	तांत्रिक	कामगार	
१.	सामान्य प्रशासन	१९	--	--	--	--	१९
२.	वैद्यकीय विभाग	--	६	१४	४	१३	३७
३.	शल्य विभाग	--	५	१४	३	१४	३६
४.	प्रसुती व स्त्री रोग चिकित्सा	--	४	१२	४	१२	३२
५.	बालरुग्ण विभाग	--	४	१३	--	१५	३२
६.	अस्थिव्यंग विभाग	--	४	८	--	१५	२७
७.	कान, नाक व घसा विभाग	--	३	७	--	१४	२४
८.	नेत्र विभाग	--	४	६	--	१५	२५
९.	अपघात विभाग	--	६	९	९	१४	३८
१०.	अतिदक्षता विभाग	--	३	९	--	१५	२७
११.	वैद्यकीय अतिदक्षता विभाग	--	४	५	२	१५	२६
१२.	प्रयोग शाळा विभाग	--	१	--	७	६	१४
१३.	क्ष-किरण विभाग	--	१	१	२	६	१०
१४.	रुग्णवाहिनी सेवा	--	--	--	--	७	७
	एकूण	१९	४५	९८	३१	१६१	३५४

सही/-

प्रमुख वैद्यकीय अधिकारी

पंडित मदनमोहन मालवीय शताब्दी मनपा सर्वसाधारण रुग्णालय, गोवंडी

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

कार्यानुरूप अहवाल २०२३-२०२४

रुग्णालयाचे नाव :- क्रांतिवीर महात्मा ज्योतीबा फुले रुग्णालय, कन्नमवार नगर, विक्रोळी (पूर्व)

१. प्रस्तावना :

पूर्व उपनगरातील वाढत्या लोकसंख्येच्या वैद्यकीय गरजा भागविण्यासाठी घाटकोपर ते मुलुंड पर्यंत राजावाडी रुग्णालयाव्यतिरिक्त इतर कोणतेही महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय नव्हते. टागोर नगर, पवई, कांजूरमार्ग व भांडूप हा परिसर 'एस' विभागात येतो. या ठिकाणी साधारणतः गरीब व मध्यमवर्गीय लोक राहतात. सदर विभागातील वाढलेली लोकसंख्या विचारात घेता 'एस' विभागामध्ये सर्वसाधारण रुग्णालय असणे गरजेचे होते. म्हणून महानगरपालिकेने विक्रोळी (पूर्व) येथील कन्नमवार नगर-२ येथे सर्वसाधारण रुग्णालय बांधावयाचे ठरविले. सदर रुग्णालयाचे बांधकाम डिसेंबर १९९१ मध्ये सुरु झाले व २५.०४.१९९५ रोजी रुग्णालयाची इमारत बांधून तयार झाली. सदर इमारत दि.०९.०१.१९९६ रोजी सार्वजनिक आरोग्य खात्यास हस्तांतरीत करण्यात आली.

रुग्णालयामध्ये बाह्यरुग्ण विभाग दिनांक १०.०६.१९९६ पासून तर आंतररुग्ण व अपघात विभाग दि.१०.०६.१९९७ पासून सुरु करण्यात आले. कन्नमवार नगर रुग्णालय हे पूर्व द्रुतगती महामार्गावर असल्यामुळे सदर महामार्गावरील वाहनांच्या रहदारीमुळे अपघात घडत असतात. अपघाती रुग्णांना राजावाडी किंवा सायन रुग्णालयात उपचारासाठी स्थानांतरित केले जात असे. त्यासाठी वेळ जास्त लागत असल्यामुळे कदाचित रुग्ण दगावण्याची शक्यता असते. तेव्हा कन्नमवार नगर येथील रुग्णालयामध्ये अशा रुग्णांवर त्वरीत उपचार करणे शक्य झाल्यास त्यांचा जीव वाचवण्याच्या शक्यतेचा विचार करून या रुग्णालयामध्ये अशा रुग्णांवर त्वरीत उपचार करणे शक्य झाले आहे.

सर्व शस्त्रक्रियागृहे आणि आंतररुग्ण विभाग कुशल तंत्रज्ञ कर्मचारी व जीवनावश्यक औषधे व उपकरणांनी सुसज्ज आहे. येथील शरीर विकृती निदान विभाग सर्व आवश्यक उपकरणांनी व तंत्रज्ञानाने युक्त असून येथे सर्व तातडीच्या चाचण्या केल्या जातात. तसेच क्ष-किरण विभाग तिन्ही सत्रात चालू करण्यात आला आहे. याशिवाय, प्रयोगशाळेसाठी पदे निर्माण केली आहेत. सदर पदे भरल्यावर प्रयोगशाळाही तिन्ही सत्रात चालू करण्यात येईल. सदर रुग्णालयामध्ये १० खाटांचा अतिदक्षता विभाग दि.०३.१२.२०११ पासून चालू करण्यात आलेला आहे.

क्रांतिवीर महात्मा ज्योतीबा फुले रुग्णालय, सदर इमारत मोडकळीस आल्याने त्वरित रिकामी करून स्थलांतर करण्यात आले. त्याअनुषंगाने आंतररुग्ण व बाह्यरुग्ण विभाग, अपघात विभाग हे जून २०१८ मध्ये भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर प्रसुतिगृह, विक्रोळी (पू.) येथे स्थानांतर करण्यात आले आहे. तसेच जून २०१९ पासून आस्थापना विभाग व इतर सर्व विभाग भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर प्रसुतिगृह, विक्रोळी (पू.) येथे स्थानांतर करण्यात आले आहेत.

२. उपक्रमाच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१	सामान्य प्रशासन आणि पर्यवेक्षण	१०,३०,५६	१०,३०,६०	२९,८४,१३
२	वैद्यकीय विभाग	६,१६,५१	३,९२,३७	४,२०,५०
३.	शल्यचिकित्सा विभाग	४९,७१	२७,००	९०,००
४.	अस्थिव्यंग विभाग	१,३१,५५	८०,५०	२,४०,००
५.	स्त्री रोग व प्रसुती शास्त्र	--	--	--
६.	बाल रोग चिकित्सा विभाग	६,३५	--	--
७.	नेत्र चिकित्सा विभाग	२,८०	१,८०	१०,००
८	त्वचारोग व गुप्तरोग	---	--	--
९	कान, नाक व घसा	१२,९५	१७,००	२०,००
१०	दंत चिकित्सा	---	--	--
११	मानसोपचार विभाग	---	--	--
१२	अपघात विभाग	२,८६,३३	१,५०,००	२,२०,००
१३	क्ष-किरण विभाग	१,०७,२०	९०,७०	१,२०,००
१४	शरीर विकृती शास्त्र विभाग	---	--	--
१५	रक्त पेढी	---	--	--
१६	व्यवसायोपचार व भौतिक उपचार केंद्र	---	--	--
१७	प्रयोगशाळा	९०,००	५०,००	१,२३,५०
१८	लसीकरण	---	--	--
१९	रुग्ण वाहिनी व शववाहिनी	३०,००	२३,२३	५०,००
	कोरोना व्हायरस नियंत्रित करण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना	---	८,१३	--
	एकूण	२३,६३,९६	१८,७१,३३	४२,७८,१३

३. कार्यान्वयन उपक्रमानुसार कार्यभार गोषवारा (परिमाणाच्या गणनेत)

अनु क्र	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय	प्रत्यक्ष	अर्थसंकल्पीय
			अंदाज	आकडे	अंदाज
			२०२२-२०२३	२०२२-२०२३	२०२३-२०२४
१	सामान्य प्रशासन आणि पर्यवेक्षण		प्रशासकीय आणि आस्थापनेचे काम		
	वैद्यकीय विभाग	रुग्ण संख्या			
२	१. नवीन रुग्ण	-“-	३२०००	४४५९९	४७०००
	२. जुने रुग्ण	-“-	३००००	३७७०४	४५०००
	३. आंतर रुग्ण	-“-	१५८८	२५४५	४०००
	४. हृदय स्पंदन आलेख	-“-	---	७२२२	८५००
३	शल्य चिकित्सा विभाग				
	१. नवीन रुग्ण	-“-	२७१२	२६३८	४२००
	२. जुने रुग्ण	-“-	२२९०	१८५२	३५००
	३. आंतर रुग्ण	-“-	---	---	---
	४. मोठ्या शस्त्रक्रिया	-“-	---	---	---
	५. छोट्या शस्त्रक्रिया	-“-	---	---	---
४	अस्थिव्यंग विभाग				
	१. नवीन रुग्ण	-“-	६७१२	१२४२०	१५५५०
	२. जुने रुग्ण	-“-	६५२०	१२८२९	१५०००
	३. आंतर रुग्ण	-“-	१५	१५	२५
	४. मोठ्या शस्त्रक्रिया	-“-	---	---	---
	५. छोट्या शस्त्रक्रिया	-“-	---	---	---
५	बाल रोग विभाग				
	१. नवीन रुग्ण	-“-	४९००	५६५८	१००००
	२. जुने रुग्ण	-“-	२८१५	२४७३	४५००
	३. आंतर रुग्ण	-“-	---	---	---
६	नाक कान घसा विभाग				
	१. नवीन रुग्ण	-“-	८२०	८७८	१६००
	२. जुने रुग्ण	-“-	५०५	७२५	१७००
	३. आंतर रुग्ण	-“-	---	---	---
	४. मोठ्या शस्त्रक्रिया	-“-	---	---	---
	५. छोट्या शस्त्रक्रिया	-“-	---	---	---

अनु क्र	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय	प्रत्यक्ष	अर्थसंकल्पीय
			अंदाज	आकडे	अंदाज
			२०२२-२०२३	२०२२-२०२३	२०२३-२०२४
७.	नेत्र चिकित्सा विभाग	रुग्ण संख्या			
	१. नवीन रुग्ण	-“-	२३०	८२८	१५००
	२. जुने रुग्ण	-“-	७५	२८१	१०००
	३. आंतर रुग्ण	-“-	---	---	---
	४. मोठया शास्त्रक्रिया	-“-	---	---	---
	५. छोटया शास्त्रक्रिया	-“-	---	---	---
८.	दंत चिकित्सा विभाग				
	१. नवीन रुग्ण	-“-	---	---	---
	२. जुने रुग्ण	-“-	---	---	---
९.	अपघात विभाग				
	१. नवीन रुग्ण	-“-	२९५००	४१८६७	४८०००
१०.	क्ष-किरण विभाग	प्रती	११४००	१४३१३	१६०००
११.	लस टोचणी	रुग्ण संख्या	९०००	७१८६	१००००
१२.	शरीर विकृती शास्त्र विभाग				
	१. रक्ताचे नमुने	नमुने	--	--	--
१३.	रुग्ण वाहिनी विभाग				
	१. किती वेळा वापरात आणली	संख्या	१५०	३४३	५००

४. कर्मचारी विषयक गोषवारा (आकडयांमध्ये)

कर्मचारीविषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमानुसार - २०२३-२०२४

अनु क्र.	उपक्रमांचे तपशील	कर्मचाऱ्यांची उपक्रमानुसार संख्या / उपक्रमांचे संक्षिप्त वर्णन				एकूण कर्मचारी संख्या
		प्रशासकिय	वैद्यकिय	परिचारिका	कामगार व तंत्रज्ञ	
१.	सर्वसाधारण प्रशासन आणि पर्यवेक्षण	९	३	१	४७	६०
२.	वैद्यकिय विभाग	--	१९	६	१३	३८
३.	शल्य चिकित्सा विभाग	--	८	६	४	१८
४.	अस्थिव्यंग	--	६	६	२	१४
५.	इ.सी.जी.	--	--	--	२	२
६.	बालरोग विभाग	--	६	१	१०	१७
७.	नेत्र चिकित्सा विभाग	--	४	१	१	६
८.	नोंदणी विभाग	--	--	--	३	३
९.	नाक, कान व घसा विभाग	--	३	--	१	४
१०.	दंत चिकित्सा विभाग	--	१	१	--	२
११.	बाह्यरुग्ण विभाग	--	३	५	३	११
१२.	अपघात विभाग	--	४	११	१०	२५
१३.	क्ष किरण	--	२	१	६	९
१४.	शरीर विकृती विभाग	--	२	--	२	४
१५.	लसीकरण	--	--	५	२	७
१६.	रुग्णवाहिनी व शववाहिनी	--	--	--	७	७
१७.	शस्त्रक्रियागार विभाग	--	--	५	४	९
१८.	विद्युत विभाग	--	--	--	५	५
१९.	उद्यान	--	--	--	२	२
२०.	अतिदक्षता विभाग	--	८	११	४	२३
	एकूण	९	६९	६०	१२८	२६६

सही/-

प्रमुख वैद्यकिय अधिकारी

क्रांतिवीर महात्मा ज्योतीबा फुले रुग्णालय, कन्नमवार नगर, विक्रोळी (पूर्व)

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

कार्यानुरूप अहवाल - २०२३-२०२४

रुग्णालयाचे नाव :- सिध्दार्थ महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय, गोरेगांव (पश्चिम)

१. प्रस्तावना :

सिध्दार्थ रुग्णालय हे महानगरपालिकेचे सर्वसाधारण रुग्णालय, गोरेगांव (पश्चिम) येथे आहे. विलेपार्ले ते मालाड या दरम्यान महानगरपालिकेचे रुग्णालय नसल्याने गोरेगांव येथे महानगरपालिकेचे सिध्दार्थ रुग्णालय १९९८ साली सुरु करण्यात आले.

सिध्दार्थ रुग्णालयाच्या मुख्य रुग्णालयीन इमारतीचे संरचनात्मक तपासणी करताना सदर इमारतीची मोठया प्रमाणात दुरुस्ती करण्याचे योजिले आहे. सदर रुग्णालय नव्याने बांधण्यात येत असून या रुग्णालयातील कार्यरत सर्व विभाग महानगरपालिकेच्या इतर रुग्णालयात स्थलांतरील करण्यात आले आहे.

अ.क्र.	स्थलांतरीत केलेल्या विभागाचे नाव	स्थलांतरित केलेल्या रुग्णालयांचे नांव
१.	वैद्यकीय विभाग	श्री.हरीलाल भगवती (एनटीसी) मनपा सर्वसाधारण रुग्णालय बोरीवली (पश्चिम)
२.	मानसोपचार व विकृती विभाग	
३.	दंत चिकित्सा विभाग	
४.	शल्य चिकित्सा विभाग	भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मनपा सर्वसाधारण रुग्णालय, कांदिवली (पश्चिम)
५.	बालरोग चिकित्सा विभाग	
६.	ट्रॉमा विभाग	
७.	अपघात विभाग	
८.	कान-नाक-घसा विभाग	
९.	नेत्ररोग चिकित्सा विभाग	
१०.	अस्थिव्यंग विभाग	
११.	त्वचारोग विभाग	हिंदुहृदयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे, मनपा ट्रॉमा केअर रुग्णालय, जोगेश्वरी (पूर्व)
१२.	अतिदक्षता विभाग	

सिध्दार्थ रुग्णालयाचे वैद्यकीय बाह्यरुग्ण विभाग लक्ष्मीनगर, गोरेगांव (प) येथील गार्डन इस्टेट या इमारतीमध्ये सुरू करण्यात आले आहे. तसेच सिध्दार्थ रुग्णालयामध्ये सार्वजनिक खाजगी लोकसहभाग तत्त्वावर कार्यरत असलेले डायलेसिस सेंटर व रक्तपेढी एस.व्ही.रोड, गोरेगाव (प) येथील महिन्द्रा गार्डन या इमारतीमध्ये कार्यरत आहे. कोविड-१९ या महामारी दरम्यान सिध्दार्थ महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय, गोरेगांव (पश्चिम) या रुग्णालयामध्ये विविध वैद्यकीय सुविधा पुरविण्यावर लक्ष केंद्रित केले . कोविड रुग्ण लवकर बरे होण्याच्या दृष्टीने उपाययोजना करण्यात आल्या. कोविड-१९ विषाणुचा प्रसार रोखणे आणि बाधित रुग्णांवर प्रासंगिक उपचाराची व्यवस्था कार्यान्वित करण्यासाठी वैद्यकीय सेवा सुविधा उपलब्ध करण्यात आले.

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय	प्रत्यक्ष	अर्थसंकल्पीय
		अंदाज	आकडे	अंदाज
		२०२२-२०२३	२०२२-२०२३	२०२३-२०२४
१.	सामान्य प्रशासन	२१,९५,८२	१६,४४,६०	२२,६५,८२
२.	वैद्यकीय कक्ष	३,३०,००	३,५५,८२	३,४७,३४
३.	स्त्री रोग व प्रसूती कक्ष	--	--	--
४.	शल्य चिकित्सा कक्ष	--	--	--
५.	बालरोग चिकित्सा कक्ष	--	--	--
६.	मानसोपचार व विकृती कक्ष	--	--	--
७.	क्ष-किरण विभाग	--	--	--
८.	हृदयस्पंदन आलेखन	४०	३०	४०
९.	दवाखाना	७०,००	७७,३६	८०,००
१०.	प्रयोगशाळा	५,००	५,१२	६,००
	एकूण	२६,०१,२२	२०,८३,२०	२६,९९,५६

३. कार्यानुसूचक कार्यभार गोषवारा (परिमाणाच्या गणनेत)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	सर्वसाधारण प्रशासन		प्रशासकीय व आस्थापना कामे		
२.	वैद्यकीय कक्ष				
	नवीन बाह्यरुग्ण	रुग्ण संख्या	५००००	२३७३७	५००००
	जुने बाह्यरुग्ण	-"	६००००	३३८५७	६००००
	आंतररुग्ण	-"	---	---	---
३.	स्त्री रोग व प्रसुती कक्ष				
	नवीन बाह्यरुग्ण	-"	---	---	---
	जुने बाह्यरुग्ण	-"	---	---	---
	आंतररुग्ण	-"	---	---	---
४.	शल्य चिकित्सा कक्ष				
	नवीन बाह्यरुग्ण	-"	---	---	---
	जुने बाह्यरुग्ण	-"	---	---	---
	आंतररुग्ण	-"	---	---	---
५.	बालरोग चिकित्सा कक्ष				
	नवीन बाह्यरुग्ण	-"	---	---	---
	जुने बाह्यरुग्ण	-"	---	---	---
	आंतररुग्ण	-"	---	---	---
६.	मानसोपचार व विकृती कक्ष				
	नवीन बाह्यरुग्ण	-"	---	---	---
	जुने बाह्यरुग्ण	-"	---	---	---
	आंतररुग्ण	-"	---	---	---
७.	अतिदक्षता विभाग (आंतररुग्ण विभाग)	-"	---	---	---

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
८.	अस्थिव्यंग विभाग				
	नवीन बाह्यरुग्ण	-"-	---	---	---
	जुने बाह्यरुग्ण	-"-	---	---	---
	आंतररुग्ण	-"-	---	---	---
९.	अपघात विभाग				
	नवीन बाह्यरुग्ण	-"-	---	---	---
	जुने बाह्यरुग्ण	-"-	---	---	---
१०.	क्ष - किरण कक्ष	-"-	---	---	---
११.	हृदय स्पंदन आरेखन कक्ष	नमुने	---	---	---
१२.	प्रयोगशाळा	-"-	---	---	---
१४.	दवाखाना	रुग्ण संख्या	---	---	---
१५.	सोनोग्राफी (युएसजी)	-"-	---	---	---
१६.	नेत्र रोग विभाग	रुग्ण संख्या			
	नवीन बाह्यरुग्ण	-"-	---	---	---
	जने बाह्यरुग्ण				
	आंतररुग्ण		---	---	---
१७.	कान नाक घसा	रुग्ण संख्या			
	नवीन बाह्यरुग्ण	-"-	---	---	---
	जने बाह्यरुग्ण		---	---	---
	आंतररुग्ण		---	---	---
१८.	त्वचारोग विभाग	रुग्ण संख्या			
	नवीन बाह्यरुग्ण	-"-	---	---	---
	जने बाह्यरुग्ण		---	---	---
	आंतररुग्ण		---	---	---
१९.	दंतचिकित्सा विभाग	रुग्ण संख्या			
	नवीन बाह्यरुग्ण	-"-	---	---	---
	जुने बाह्यरुग्ण		---	---	---
	आंतररुग्ण		---	---	---

४. कर्मचारीविषयक गोषवारा (आकडयांमध्ये)

कर्मचारीविषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमानुसार - २०२३-२०२४

अनु. क्र.	प्रवर्गानुसार कर्मचारी	कर्मचाऱ्यांची उपक्रमानुसार संख्या / उपक्रमाचे संक्षिप्त वर्णन				एकूण कर्मचारी संख्या
		अ	ब	क	इतर	
१.	वैद्यकीय	३	१११	१	१	११६
२.	सर्वसाधारण प्रशासन	१४	--	--	--	१४
३.	पॅरामेडीकल	२	९२	१४	१८	१२६
४.	कामगार	२	९९	५	८	११४
	एकूण	२१	३०२	२०	२७	३७०

सही/-

प्रमुख वैद्यकीय अधिकारी

सिध्दार्थ महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय, गोरेगांव (पश्चिम)

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

कार्यान्वयन अहवाल : २०२३-२०२४

रुग्णालयाचे नाव : हिंदूहृदयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे ट्रॉमा केअर मनपा रुग्णालय, जोगेश्वरी (पूर्व)

१. प्रस्तावना :

पश्चिम उपनगरातील अंधेरी जोगेश्वरी मधील दाट लोकसंख्या असलेल्या भागात अत्याधुनिक सेवासुविधा असलेल्या रुग्णालयाची सोय उपलब्ध नसल्याने तेथील नागरिकांना उपचारासाठी कूपर अथवा भगवती रुग्णालयांत जावे लागत होते. ही बाब लक्षात घेऊन हिंदूहृदयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे, ट्रॉमा केअर, मनपा रुग्णालय, जोगेश्वरी (पूर्व) हे अत्याधुनिक सोयीसुविधा असलेले रुग्णालय, दिनांक २१ ऑक्टोबर २०१३ पासून नव्याने सुरु करण्यात आले आहे. बहुसंख्येने असलेल्या मध्यमवर्गीयांच्या गरजा भागविण्यासाठी व त्यांच्या आर्थिक कुवतीनुसार परवडणाऱ्या अशा २५ सशुल्क रुग्णशय्या (पेइंग बेड्स) उपलब्ध करून दिल्या आहेत.

सदर रुग्णालय हे सर्व अत्याधुनिक वैद्यकीय सोयीसुविधांनी सुसज्ज असल्याने वैद्यकीय उपचाराकरिता व विविध चिकित्सा करण्याकरिता निरनिराळे विभाग सुरु करण्यात आलेले आहेत. तसेच पश्चिम उपनगरातील पूर्व भागामध्ये अद्ययावत असे कोणतेही रुग्णालय नसल्याने दिवसेंदिवस सदर रुग्णालयात रुग्णांची मोठया प्रमाणात वाढ होताना दिसत आहे. खाजगी महागड्या रुग्णालयांतील वैद्यकीय उपचारांपेक्षा या रुग्णालयात माफक दरात सोनोग्राफीसारख्या अद्ययावत सेवासुविधा पुरविण्यात येतात.

रुग्णालयात एम.आर.आय., सी.टी.स्कॅन तसेच आय.सी.यू. हे विभाग कार्यान्वित केले असून त्याचा रुग्णांना लाभ होत आहे. मुंबईत मार्च २०२०च्या मध्यात कोरोना संसर्गाचा प्रादुर्भाव वाढू लागल्याने खबरदारी म्हणून हिंदूहृदयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे ट्रॉमा केअर मनपा रुग्णालय, जोगेश्वरी (पूर्व) या रुग्णालयात कोविड-१९ कक्ष उघडण्यात आले. येथे कोरोनाबाधित रुग्णांवर उपचार करण्यात आले असून, कोरोना बाधित रुग्णांकरिता बाह्यरुग्ण व आंतररुग्ण विभाग सुरु करण्यात आले. तसेच मूत्रपिंड विकारग्रस्त रुग्णांसाठी डायलेसिस सेवा सुरु करण्यात आली आहे. बृहन्मुंबई महानगरपालिके तर्फे कोरोना नियंत्रणात आणण्याकरिता व कोविड रुग्ण लवकर बरे होण्याच्या दृष्टीने सर्वोत्तोपरी वैद्यकीय सेवा सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आल्या

सदर रुग्णालयातील सर्वसाधारण चिकित्सा व त्या अनुषंगाने बाह्यरुग्ण व आंतररुग्ण सेवा पुढीलप्रमाणे आहेत :

वैद्यकीय चिकित्सा	अस्थिव्यंग चिकित्सा
शल्य चिकित्सा	कान, नाक, घसा चिकित्सा
बालरोग चिकित्सा	दंत चिकित्सा
स्त्रीरोग प्रसूति	ट्रॉमा रुग्ण विभाग
नेत्रविकार चिकित्सा	शस्त्रक्रिया विभाग (एकूण ७ शस्त्रक्रियागार कार्यान्वित)
क्षयरोग चिकित्सा	मनोविकृतीशास्त्र
एच.आय.व्ही.संक्रमण	इतर विभाग

२. उपक्रमाच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१	सामान्य प्रशासन आणि पर्यवेक्षण	४०,४७,१५	४०,६८,४९	५१,९८,१३
२	वैद्यकीय विभाग	२,६६,६८	२,६८,१०	२,८९,२१
३.	शल्यचिकित्सा विभाग	५०,७३	४१,२०	५१,०९
४.	स्त्री रोग व प्रसुती शास्त्र	५९,१५	६०,४५	७६,२१
५.	बाल रोग चिकित्सा विभाग	१५,५०	१६,८५	२०,००
६.	नेत्र चिकित्सा विभाग	--	--	--
७.	अस्थिव्यंग विभाग	७९,९४	८१,८२	९३,५६
८	कान, नाक व घसा	६०,९९	६२,२३	७३,४१
९	दंत चिकित्सा	१८,०३	१८,२१	२०,००
१०	मनोविकृती शास्त्र विभाग	५२,०९	५२,२१	५५,००
११	क्ष-किरण विभाग	४१,७७	४४,०१	४९,००
१२	शरीर विकृती शास्त्र विभाग	४४,३९	४७,१७	५३,००
१३	सोनोग्राफी	४३,५५	४६,०१	६५,००
१४	सी.टी. स्कॅन	७६,९४	७९,१७	८०,००
	कोरोना व्हायरस नियंत्रित करण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना	--	२५,९५	--
	एकूण	४८,५६,९१	४९,११,८७	६१,२३,६१

३. कार्यान्वयन उपक्रमानुसार कार्यभार गोषवारा (परिमाणाच्या गणनेत)

अनु क्र	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	सामान्य प्रशासन आणि पर्यवेक्षण		प्रशासकीय आणि आस्थापनेचे काम		
२.	<u>वैद्यकीय विभाग</u>	रुग्ण संख्या			
	१. बाह्यरुग्ण	-“-	३१८९९	५८३२५	२५५८०
	२. आंतर रुग्ण	-“-	३५३८	५५०६	१६१३
	३. हृदय स्पंदन आलेख	-“-	९५८८	१६७१८	५८११
३.	<u>शल्य चिकित्सा विभाग</u>				
	१. बाह्यरुग्ण	-“-	१३३५९	२४०७२	९६५१
	२. आंतर रुग्ण	-“-	९५५	१६६६	२७४
	३. शस्त्रक्रिया	-“-	४५८	८११	६६
४.	<u>स्त्रीरोग व प्रसूतिशास्त्रविभाग</u>				
	१. बाह्यरुग्ण	-“-	११०८०	२०६६४	९१७०
	२. आंतर रुग्ण	-“-	१२६५	२३३४	८८०
	३. शस्त्रक्रिया	-“-	७३२	१३९२	५५२
	४. प्रसूति	-“-	७३४	१३५२	६०५
५.	<u>बाल रोग विभाग</u>				
	१. बाह्यरुग्ण	-“-	८१८८	१६७२२	६६३५
	२. आंतर रुग्ण	-“-	१२१०	२२८७	९८६
६.	<u>नेत्रचिकित्सा विभाग</u>				
	१. बाह्यरुग्ण	-“-	३४४०	६५९०	३१८४
	२. आंतर रुग्ण	-“-	--	--	--
	३. शस्त्रक्रिया	-“-	--	--	--
७.	<u>अस्थिव्यंग विभाग</u>	रुग्ण संख्या			
	१. बाह्यरुग्ण	-“-	१९२९२	३०१७६	१३३४०
	२. आंतर रुग्ण	-“-	६०७	११०२	७२
	३. शस्त्रक्रिया	-“-	४१८	८२५	६१

अनु क्र	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
८.	<u>नाक कान घसा विभाग</u>				
	१. बाह्यरुग्ण	-“-	६३०६	१०४१४	४८४६
	२. आंतर रुग्ण	-“-	११३	२२४	२१
	३. शास्त्रक्रिया		१३१	२७६	३५
९.	दंत चिकित्सा विभाग	प्रती			
	१. बाह्यरुग्ण	रुग्ण संख्या	५४४९	८८४१	८१४१
१०.	क्ष - किरण विभाग	-“-	१९७४७	२८०८५	९८५८
११.	विकृतीशास्त्र विभाग	-“-	४०६५३५	६८५२०४	२४६२३५
१२.	सोनोग्राफी	-“-	६९२३	१०१९३	४५५५
१३.	मनोविकृती शास्त्र विभाग	-“-			
	१. बाह्यरुग्ण	-“-	--	४३	४१६

४. कर्मचारी विषयक गोषवारा (आकडयांमध्ये)

कर्मचारीविषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमानुसार -२०२३-२०२४

अनु क्र.	उपक्रमांचे तपशील	कर्मचाऱ्यांची उपक्रमानुसार संख्या / उपक्रमांचे संक्षिप्त वर्णन				एकूण कर्मचारी संख्या
		प्रशासकिय	वैद्यकिय	कनिष्ठ अधिसेविका / परिचारिका/ परिचारिका (अ)	कामगार व (बहिस्त्रोतिकरण) (अ)	
१.	सर्वसाधारण प्रशासन आणि पर्यवेक्षण	०९	१४	९९	१११	२३३
२.	वैद्यकिय / शल्य चिकित्सा / नाक कान घसा / स्त्रीरोग प्रसूतिशास्त्र/ बालरोग/ त्वचा व गुप्तरोग/ अपघात नेत्रचिकित्सा/ अस्थिव्यंग विभाग	--	१२०	--	--	१२०
३.	क्ष किरण विभाग	--	--	--	--	--
४.	विकृती शास्त्र विभाग	--	--	--	--	--
	एकूण	०९	१३४	९९	१११	३५३

सही/-

प्रमुख वैद्यकिय अधिकारी

हिंदूहृदयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे ट्रॉमा केअर मनपा रुग्णालय, जोगेश्वरी (पूर्व)

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
कार्यान्वयन अहवाल २०२३-२०२४

रुग्णालयाचे नाव :- क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले रुग्णालय, कस्तुरबा क्रॉस रोड नं .२ बोरीवली (पूर्व)

१. प्रस्तावना :

महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय, कस्तुरबा क्रॉस रोड नं - २, बोरीवली (पूर्व) हे १०५ खाटांचे महानगरपालिकेचे सर्वसाधारण रुग्णालय असून पश्चिम द्रुतगती मार्गावर जवळपास मोठे रुग्णालय नसल्याने संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यान, नालासोपरा, वसई, विरार येथील रुग्ण येत असतात.

या रुग्णालयात प्रसुतिकक्ष, बालरोगकक्ष, पुरुष कक्ष, स्त्री कक्ष इत्यादी विभाग आहेत. क्ष- किरण व प्रयोगशाळा या वैद्यकीय सेवा सुरू आहेत. बोरीवली (पूर्व) येथील वाढत्या लोकसंख्येस पुरेशा वैद्यकीय सेवा पुरविण्याच्या दृष्टीने या रुग्णालयाचे पुनर्बांधणीचे व नुतनीकरणाचे काम सुरू असून सदर रुग्णालयाचे काम पूर्ण झाल्यानंतर १५० खाटांचे होणार असून तेथे आय.सी.सी.यू., ट्रॉमा मेडिकल सर्जरी विभाग कार्यान्वित होतील.

मार्च २०२० च्या मध्यात मुंबईमध्ये कोरोना विषाणूचा प्रादुर्भाव हळूहळू वाढू लागल्याने खबरदारी म्हणून मनपा सर्वसाधारण रुग्णालय, कस्तुरबा क्रॉस रोड नं - २ बोरीवली (पूर्व) रुग्णालय येथे कोविड-१९ चा प्रादुर्भाव रोखण्याकरीता व त्यावर उपाययोजना करण्याकरीता बाधीत व्यक्तींच्या उपचारांसाठी विलगीकरण कक्ष, तसेच इतर वैद्यकीय सोयी सुविधा उपलब्ध करण्यात आल्या.

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	सामान्य प्रशासन आणि पर्यवेक्षण	१२,८३,४०	१२,२०,९०	१३,०२,१७
२.	वैद्यकीय विभाग	४,५२,५०	१,९८,६४	४,७०,९२
३.	शल्य विभाग	३,२२,१५	१,४८,३५	३,४०,७१
४.	प्रसुती व स्त्रीरोग चिकित्सा	३,४९,४८	१,६०,२८	३,६८,०४
५.	बालरुग्ण विभाग	२,७५,४४	१,११,२४	२,९४,००
६.	वैद्यकीय विभाग महिला	२,९४,०६	१,२७,८६	३,१२,६२
७.	प्रयोगशाळा	२,४६,८८	८३,२४	२,६५,४४
८.	क्ष-किरण विभाग	२,८४,५८	१,२५,३७	३,०३,१४
	- कोरोना व्हायरस नियंत्रित करण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना	--	३८,३१	--
	एकूण	३५,०८,४९	२२,१४,१९	३६,५७,०४

३. कार्यानुसूच उपक्रमानुसार कार्यभार गोषवारा (परिमाणाच्या गणनेत)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	सामान्य प्रशासन व पर्यवेक्षण		प्रशासकीय आणि आस्थापना कामे		
२.	वैद्यकीय विभाग				
	बाह्यरुग्ण	रुग्णांची संख्या	१६०२९९	२२०९००	२३५६००
	आंतररुग्ण	-"-	५४८३	६१६३	१२७५२
	हृदयस्पंदन आलेख	-"-	७२००	७५४६	९२३०
३.	प्रसुति व स्त्री चिकित्सा विभाग				
	बाह्यरुग्ण	रुग्णांची संख्या	९२३७	९३३२	१५३४६
	प्रसुतीपूर्व तपासणी	-"-	९१७१	११५०२	१६९२१
	आंतररुग्ण	-"-	१३३५	१३३४	३५३०
	स्त्री नसबंदी	-"-	२१५	१६१	४१५
	शल्यक्रिया प्रसुती	-"-	४१८	११०४	२३६५
४.	बाल रुग्ण विभाग				
	बाह्यरुग्ण	-"-	६०१२२	६४८२२	९५८९०
	आंतररुग्ण	-"-	१४४६	१७१४	४६२२
५.	प्रयोगशाळा	-"-	३८६३७	२०२९१२	४५५६०
६.	क्ष-किरण विभाग	-"-	५७३३	७५२०	९३५४

४. कर्मचारीविषयक गोषवारा (आकडयांमध्ये)

कर्मचारीविषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमानुसार २०२३-२०२४

अ. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	कर्मचाऱ्यांची उपक्रमानुसार संख्या / उपक्रमांचे संक्षिप्त वर्णन					एकूण
		सामान्य प्रशासन	वैद्यकीय	परिचारीका	तांत्रिक	कामगार	
१.	सामान्य प्रशासन	१५	--	--	--	--	१५
२.	वैद्यकीय विभाग	--	१२	१५	३	२८	५८
३.	शल्य विभाग	--	१४	१४	२	२५	५५
४.	प्रसुती व स्त्री रोग चिकित्सा	--	२४	१८	१	२२	६५
५.	बालरुग्ण विभाग	--	१५	१२	१	१६	४४
६.	प्रयोग शाळा विभाग	--	--	--	३	४	७
७.	क्ष-किरण विभाग	--	--	--	२	१	३
	एकूण	१५	६५	५९	१२	९६	२४७

सही/-

प्रमुख वैद्यकीय अधिकारी

क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले रुग्णालय, कस्तुरबा क्रॉस रोड नं .२ बोरीवली (पूर्व)

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
कार्यान्वयन अहवाल : २०२३-२०२४

रुग्णालयाचे नाव : कस्तुरबा रुग्णालय

१. प्रस्तावना :

कस्तुरबा रुग्णालय हे मुंबईतील संसर्जन्य रोगाचे एकमेव रुग्णालय असल्यामुळे येथे मुंबईतील तसेच मुंबई बाहेरील रुग्ण उपचाराकरिता दाखल होतात. या रुग्णालयामध्ये कावीळ, हिवाताप, डांग्या, खोकला, अतिसार, गोवर, कांजण्या, घटसर्प, डेंग्यू, लेप्टो स्पायरोसिस, स्वाईन फ्ल्यू इत्यादी रोगांवर उपचार केले जातात. या रुग्णालयामध्ये एकूण ५१५ रुग्ण खाटांची सोय असून भाजलेल्या रुग्णांचा स्वतंत्र कक्ष सन १९९२ पासून सुरू करण्यात आलेला आहे. त्याचप्रमाणे सन २००९ पासून स्वाईन फ्ल्यू रोगाचा प्रादुर्भाव सुरू झाल्यामुळे स्वाईन फ्लू रुग्णांच्या उपचाराकरिता स्वतंत्र कक्ष सुरू करण्यात आलेले आहेत.

कोविड-१९ रुग्णासाठी स्वतंत्र ओपीडी कक्ष, लसीकरण कक्ष सुरू करण्यात आला. संपूर्ण मुंबईसाठी सर्वप्रथम कोविड-१९ च्या तपासणीसाठी कस्तुरबा रुग्णालयामध्ये पी.सी.आर. लॅब येथे तपासणी सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आली. कोविड-१९ साठी ऑक्सिजन सुविधेसह २०० खाटांच्या विलगीकरण कक्षाची उभारणी करण्यात आली. कोविड -१९ रुग्णांना ऑक्सिजन पुरवठा व्यवस्थित व्हावा म्हणून 6 KL द्रवरूप ऑक्सिजन टँकची उभारणी करण्यात आली. ऑक्सिजन जनरेशन प्लांट (1080 LPM) बसवण्यात आले. सीसीटिव्ही बसवण्यात आले. बर्नस वॉर्ड येथे वातानुकूलन यंत्रणा बसवण्यात आल्या.

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	आस्थापना खर्च	५७,४८,६२	५५,९१,०३	६०,५६,३८
२.	प्रशासकीय खर्च	३,०२,००	२,८९,३४	३,७४,९५
३.	प्रचलन व परिरक्षण खर्च	९,३६,५०	८,४६,८८	१०,१२,००
	कोरोना व्हायरस नियंत्रित करण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना	---	१,२५,३४	---
	एकूण	६९,८७,१२	६८,५२,५९	७४,४३,३३

३. कार्यानुसूच / उपक्रमानुसार कार्यभार गोषवारा : (परिमाणाच्या गणनेत)

अ. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	प्रशासकीय आणि सामान्य		प्रशासकीय आस्थापना कामे		
२.	औषध विभाग				
	कावीळ रुग्ण	रुग्णसंख्या	५७३०	५६७०	७०८७
	तापाचे रुग्ण	रुग्णसंख्या	८२६७९	९९०३८	१२३७९७
	कस्तुरबा कर्मचारी रुग्ण	रुग्णसंख्या	२५०३	४१३४	५१६७
	डी.व्ही.रुग्ण	रुग्णसंख्या	३३६५	१२९९	१६२४
३.	क्ष - किरण विभाग	रुग्णसंख्या	५०००	२९१३	५०००
४.	विकृती चिकित्सा विभाग				
	मायक्रो लॅब	चिकित्सा संख्या	१९३२८	३६३७५	४००००
	पी.सी.आर.लॅब	चिकित्सा संख्या	९३९०	११०११५	९३९०
	इमर्जन्सी लॅब	चिकित्सा संख्या	९९७७	२८४३	५०००
	क्लिनिकल लॅब	चिकित्सा संख्या	९९७००	१०६९३५	११००००
	बायोकेमेस्ट्री लॅब	चिकित्सा संख्या	१२३०००	१२१२७१	१३००००
५	बाह्यरुग्ण विभाग	चिकित्सा संख्या	३०००००	१४९११३	३०००००

४. कर्मचारीविषयक गोषवारा (आकडयांमध्ये)

कर्मचारीविषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमानुसार - २०२३-२०२४

अ. क्र.	प्रवर्गानुसार कर्मचारी	प्रवर्गानुसार कर्मचारी (आकडयांमध्ये)					
		प्रशासकीय	वैद्यकीय	परिचारिका	तांत्रिक	कामगार	एकूण कर्मचारी संख्या
१	वैद्यकीय अधिक्षक	१	--	--	--	--	१
२	उपवैद्यकीय अधिक्षक	१	--	--	--	--	१
३	प्रमुख वैद्यकीय अधिकारी	२	--	--	--	--	२
४	वरीष्ठ वैद्यकीय अधिकारी	१	--	--	--	--	१
५	वैद्यकीय अधिकारी	--	१४	--	--	--	१४
६	कनिष्ठ वैज्ञानिक अधिकारी	--	--	--	३	--	३
७	वरिष्ठ स्वच्छता निरिक्षक	--	--	--	१	--	१
८	दुय्यम अभियंता	--	--	--	१	--	१
९	समाजविकास अधिकारी	२	--	--	--	--	२
१०	आहारतज्ञ	--	--	--	१	--	१
११	अधिसेविका	१	--	--	--	--	१
१२	कनिष्ठ सहा.अधिसेविका	२	--	--	--	--	२
१३	आवासपाल	--	--	--	--	१	१
१४	कक्ष सहाय्यक	--	--	--	४	--	४
१५	प्रशासकीय अधिकारी	१	--	--	--	--	१
१६	वैद्यकीय अभिलेख अधिकारी	१	--	--	--	--	१
१७	वरिष्ठ औषध निर्माता	--	--	--	१	--	१
१८	औषध निर्माता	--	--	--	६	--	६
१९	मुख्य लिपिक	५	--	--	--	--	५
२०	लिपिक	२२	--	--	--	--	२२
२१	कनिष्ठ लघुलेखक	१	--	--	--	--	१
२२	टंकलेखक	१	--	--	--	--	१
२३	कनिष्ठ ग्रंथपाल	१	--	--	--	--	१
२४	प्रयोगशाळा तंत्रज्ञ	--	--	--	१७	--	१७
२५	प्रयोगशाळा सहाय्यक	--	--	--	६	--	६
२६	वैद्यकीय अभिलेख तंत्रज्ञ	४	--	--	--	--	४
२७	नोंदणी सहाय्यक	१२	--	--	--	--	१२
२८	दूरध्वनी चालक अ श्रेणी	--	--	--	४	--	४
२९	ग्रंथालय परिचर	--	--	--	--	१	१
३०	क्ष किरण तंत्रज्ञ	--	--	--	१	--	१

अ. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	प्रवर्गानुसार कर्मचारी (आकड्यांमध्ये)					
		प्रशासकीय	वैद्यकीय	परिचारिका	तांत्रिक	कामगार	एकूण कर्मचारी संख्या
३१	क्ष किरण सहाय्यक	--	--	--	१	--	१
३२	लेखनिक	१	--	--	--	--	१
३३	शिपाई	५	--	--	--	--	५
३४	धुलाई केंद्र सहाय्यक	--	--	--	१	--	१
३५	यंत्रचालक (प्रशितन)	--	--	--	२	--	२
३६	सहाय्यक हविलदार	१	--	--	--	--	१
३७	हविलदार	३	--	--	--	--	३
३८	प्रबंधक	--	८	--	--	--	८
३९	अवासभिषक	--	१६	--	--	--	१६
४०	मानसेवी सहाय्यक सुघटन शास्त्रक्रिया	--	१	--	--	--	१
४१	मानसेवी क्ष किरण शास्त्रज्ञ	--	१	--	--	--	१
४२	मानसेवी भिषक	--	३	--	--	--	३
४३	मानसेवी शल्यचिकित्सक	--	१	--	--	--	१
४४	मानसेवी बालरोग चिकित्सक	--	२	--	--	--	२
४५	मानसेवी सहाय्यक भिषक	--	३	--	--	--	३
४६	मानसेवी सहाय्यक बालरोग चिकित्सक	--	२	--	--	--	२
४७	विशेषज्ञ वैद्यकीय सल्लागार	--	१	--	--	--	१
४८	बंधपत्रधारक विशेषज्ञ वैद्य. अधिकारी	--	१७	--	--	--	१७
४९	वरिष्ठ औषध विश्लेषक	१	--	--	--	--	१
५०	सहाय्यक औषध विश्लेषक	--	--	--	२	--	२
५१	लिपिक नि टंकलेखक	१	--	--	--	--	१
५२	नर्सिंग	--	--	१८९	--	--	१८९
५३	कामगार	--	--	--	--	४८२	४८२
	एकूण	७०	६९	१८९	५१	४८४	८६३

सही/-

प्रमुख वैद्यकीय अधीक्षक
कस्तुरबा रुग्णालय

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

कार्यानुरूप अहवाल : २०२३-२०२४

रुग्णालयाचे नाव : क्षयरोग रुग्णालय समूह, शिवडी

१. प्रस्तावना :

रुग्णालयाची विस्तृत उद्दिष्ट्ये :-

१) समाजामध्ये फैलावलेल्या क्षयरोगाला प्रतिबंध करण्यासाठीचे उपाय व साधने उपलब्ध करण्यासाठी -

- (१) क्षयरोग नियंत्रण योजना तयार करून ती प्रभावीपणे राबविणे.
- (२) समाजातील क्षयरोगाचे स्वरूप समजून घेऊन त्यासाठी प्रतिबंधात्मक योजनेचा समन्वय साधणे.
- (३) क्षयरोगाच्या साथीबाबतच्या संशोधनाची दिशा निश्चित करणे.

२) अ) रुग्णालयीन सेवा :-

- (१) क्षयरोग्यांवर उपचार करण्यासाठी थंड हवेच्या ठिकाणी सर्व सोयीयुक्त अशी विश्रामगृहे पुरविणे.
- (२) रुग्णालयात दाखल केलेल्या आंतररुग्णांची उपचारानंतर देखील वारंवार चिकित्सा करणे.
- (३) क्षयरुग्णावर आवश्यक असल्यास छातीच्या विविध प्रकारच्या शस्त्रक्रिया करणे.

ब) क्षेत्रीय सेवा :-

- (१) क्षयरोग्यांसाठी घरपोच उपचार देण्याच्या राष्ट्रीय क्षयरोग निवारण योजनेच्या अंतर्गत महापालिकेच्या चिकित्सालयामार्फत तसेच खाजगी/स्वायत्त ऐच्छिक उपचारामध्ये फिरत्या उपचार केंद्रामार्फत समन्वय साधणे.
- (२) विविध लक्षी आरोग्य प्रसारिकांच्या माध्यमातून महापालिकेच्या चिकित्सालयांतून हाती घेण्यात येणाऱ्या विविध योजनांतर्गत करण्यात येणाऱ्या उपचारांमधील प्रत्यक्ष कार्यवाहीच्यावेळी येणाऱ्या अडचणींचा विचार करून त्याबाबत वस्तुनिष्ठ कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करणे.
- (३) क्षयरोग प्रतिबंधक लसीकरणाची गटवार व विभागवार आखणी करून सदर कार्यक्रम प्रभावीपणे समाजात पार पाडणे.
- (४) क्षयरोग प्रतिबंधासाठी रुग्णांच्या नोंद वहया ठेवणे. तसेच शोधून काढलेल्या व उपचार घेत असलेल्या क्षयरुग्णांची (छातीचे क्षयरुग्ण) तसेच इतर प्रकारच्या क्षयाने बाधित रुग्ण व क्षयरोग नसलेले रुग्ण यांची सुबध्द पध्दतीने आकडेवारी ठेवून त्यानुसार क्षयरोग प्रतिबंधाच्या योजनेची पुनर्आखणी करणे.
- (५) प्रशासकीय कामकाजाद्वारे सर्व कार्यक्रमांचे सुसूत्रीकरण ठेवणे.

तसेच कोविड-१९ या महामारी दरम्यान क्षयरोग रुग्णालय समूह शिवडी या रुग्णालयामार्फत विविध वैद्यकीय सुविधा पुरविण्यावर लक्ष केंद्रीत केले. कोविड रुग्ण लवकर बरे होण्याच्या दृष्टीने उपाययोजना करण्यात आल्या. कोविड-१९ विषाणूचा प्रसार रोखणे आणि बाधित रुग्णांवर प्रासंगिक उपचारांची व्यवस्था कार्यान्वित करण्यासाठी वैद्यकीय सेवा सुविधा उपलब्ध करण्यात आल्या.

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	सर्वसाधारण प्रशासन आणि पर्यवेक्षण	९७,०८,५३	८७,७२,१९	१,०१,७१,६६
२.	निरीक्षण व क्षयरोगावर उपाय - कोरोना व्हायरस नियंत्रित करण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना	४,५६,०० ---	२,६५,४० ३०,४५	५,२९,०६ ---
	एकूण	१,०१,६४,५३	९०,६८,०४	१,०७,००,७२

३. कार्यानुरूप / उपक्रमानुसार कार्यभार गोषवारा (परिमाणाच्या गणनेत)

अ. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२४
१.	सर्वसाधारण प्रशासन आणि पर्यवेक्षण		सर्वसाधारण प्रशासन आणि आस्थापना कामे		
२.	निरीक्षण आणि क्षयरोगावर उपाय	रुग्णांची संख्या	११०००	४०९०	११५००
३.	आंतररुग्ण	---	३०००	८३६	३०००
४.	शास्त्रक्रिया	---	२५०००	८८२६	२५०००
५.	चिकित्सांचे अनुवर्तन	---	क्ष-किरण यंत्र नादुरुस्त आहे.		
६.	क्ष-किरण चित्रे (एमएमआर)	---	२५०००	११७१६	२५०००
७.	क्ष-किरण चित्रे (मोठी)	---	--	--	---
८.	स्क्रिनींग	---	१०००००	४३१९२	१०००००
९.	विकृती शास्त्र रक्त चिकित्सा	---	१००००	५८७१	१००००
१०.	थुंकी चिकित्सा	---	२५०००	---	२५०००
११.	लघवी चिकित्सा	---	२०००	---	२०००
१२.	हिस्टापॅथॉलॉजी	---	३०००	---	३०००
१३.	फ्लुरल प्लुईड	---	५०००	---	५०००
१४.	जीव रसायन शास्त्र	---	५०००	---	५०००
१५.	चिकित्सा आणि संवर्धन	---	५०००	---	५०००
१६.	लस शास्त्र चिकित्सा	---	५०००	---	५०००
१७.	एल.पी.ए	---	२००००	---	२००००
१८.	जीन एक्सपर्ट	---	२००००	१७५९०	२५०००
१९.	एम.जी.आय.टी.	---	१५०००	---	१५०००

४. कर्मचारीविषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमानुसार - २०२३-२०२४

अ. क्र.	प्रवर्गानुसार कर्मचारी	प्रवर्गानुसार कर्मचारी (आकड्यांमध्ये)					एकूण
		प्रशासकीय	वैद्यकीय	परिचारीका	तांत्रिक	कामगार	
१.	वैद्यकीय अधीक्षक	१	--	--	--	--	१
२.	वैद्यकीय उप अधीक्षक	१	१	--	--	--	२
३.	प्रमुख वैद्यकीय अधिकारी	४	--	--	--	--	४
४.	मानसेवी किरणशास्त्रज्ञ	--	१	--	--	--	१
५.	मानसेवी शल्यचिकीत्सक	--	१	--	--	--	१
६.	मानसेवी बध्दरीकरणशास्त्रज्ञ	--	२	--	--	--	२
७.	मानसेवी सहायक बध्दरीकरणशास्त्रज्ञ	--	१	--	--	--	१
८.	मानसेवी विकृतीशास्त्रज्ञ	--	१	--	--	--	१
९.	मानसेवी सहायक शल्यचिकीत्सक	--	२	--	--	--	२
१०.	मानसेवी भिषक	--	१	--	--	--	१
११.	अधिसेविका	१	--	--	--	--	१
१२.	वरिष्ठ सहायक अधिसेविका	१	--	--	--	--	१
१३.	कनिष्ठ सहायक अधिसेविका	४	--	--	--	--	४
१४.	परिसेविका	३९	--	--	--	--	३९
१५.	क्ष-किरण तंत्रज्ञ	--	--	--	२	--	२
१६.	वैद्यकीय अभिलेख तंत्रज्ञ	३	--	--	--	--	३
१७.	प्रयोगशाळा तंत्रज्ञ	--	--	--	१७	--	१७
१८.	प्रशासकीय अधिकारी	२	--	--	--	--	२
१९.	वैद्यकीय समाज विकास अधिकारी कार्यकर्ता	१	--	--	--	--	१
२०.	मुख्य लिपिक	५	--	--	--	--	५
२१.	लिपिक	२८	--	--	--	--	२८
२२.	वैद्यकीय अभिलेख अधिकारी	१	--	--	--	--	१
२३.	वरिष्ठ स्वच्छता निरीक्षक	१	--	--	--	--	१
२४.	कनिष्ठ सहाय्यक आहार तज्ञ	१	--	--	--	--	१
२५.	नोंदणी सहाय्यक	१५	--	--	--	--	१५
२६.	वैद्यकीय अधिकारी (विशेष रुग्णालय)	--	४४	--	--	--	४४
२७.	वैद्यकीय अधिकारी (विरु) सर्जिकल विभाग	--	२	--	--	--	२
२८.	भिषक	--	१	--	--	--	१

अ. क्र.	प्रवर्गानुसार कर्मचारी	प्रवर्गानुसार कर्मचारी (आकड्यांमध्ये)					एकूण
		प्रशासकीय	वैद्यकीय	परिचारीका	तांत्रिक	कामगार	
२९.	शस्त्रक्रियागार सहाय्यक	--	२	--	--	--	२
३०.	कक्ष सहाय्यक	--	१५	--	--	--	१५
३१.	दुय्यम अभियंता (यांत्रिकी व विद्युत)	--	--	--	१	--	१
३२.	कनिष्ठ अभियंता(यांत्रिकी व विद्युत)	--	--	--	१	--	१
३३.	औषध निर्माता	--	--	--	११	--	११
३४.	वरिष्ठ औषध निर्माता	--	--	--	३	--	३
३५.	मुख्य औषध निर्माता	--	--	--	१	--	१
३६.	दूरध्वनी चालक (अ" श्रेणी)	--	--	--	४	--	४
३७.	प्रयोगशाळा सहाय्यक	--	--	--	९	--	९
३८.	क्ष-किरण सहाय्यक	--	--	--	१०	--	१०
३९.	प्रशितन तंत्रज्ञ	--	--	--	१	--	१
४०.	सहाय्यक हविलदार	३	--	--	--	--	३
४१.	नाईक	१	--	--	--	--	१
४२.	हविलदार	३	--	--	--	--	३
४३.	शिपाई	१४	--	--	--	--	१४
४४.	कामगार	--	--	--	--	६७२	६७२
४५.	नर्सिंग	--	--	३१३	--	--	३१३
	एकूण	१२९	७४	३१३	६०	६७२	१२४८

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

कार्यान्वयन अहवाल : २०२३-२०२४

चिकित्सालयाचे नाव : रामकुंवर दफ्तरी क्षयरोग चिकित्सालय, दादर.

१. प्रस्तावना :

दादर येथील रामकुंवर दफ्तरी क्षयरोग चिकित्सालयामार्फत पार पाडली जाणारी कार्ये :

- १) क्षयरोग रुग्णांचे निदान व उपचार करणे,
- २) क्षयरोग रुग्णालय समूह, शिवडी येथील रुग्ण भरतीच्या प्रतिक्रिया यादीवर नोंद करण्यासाठी क्षयरोग रुग्ण रवाना करणे,
- ३) आरोग्य सेविकांच्याद्वारे आरोग्य शिक्षण देणे आणि समाजामध्ये रोगाचा प्रादुर्भाव न होण्यासाठी रोग प्रतिबंधात्मक सूचना देणे,
- ४) क्षयरोग रुग्णांचा पाठपुरावा करणे,
- ५) फिरत्या वाहनातून राहण्याच्या ठिकाणी स्थानिक रुग्ण शोधून काढणे.

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचा तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	क्षयरोगाचे निरीक्षण व उपचार	१,०३,९८	८५,७७	१,३०,००
	एकूण	१,०३,९८	८५,७७	१,३०,००

३. कार्यानुरूप / उपक्रमानुसार कार्यभार गोषवारा

(परिमाणाच्या गणनेत)

अ.क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय	प्रत्यक्ष	अर्थसंकल्पीय
			अंदाज	आकडे	अंदाज
			२०२२-२०२३	२०२२-२०२३	२०२३-२०२४
१.	क्षय रुग्ण	रुग्णांची संख्या	६००	२९६	६००
२.	क्षय विरहीत रुग्ण	-"-	१५००	१००५	१५००
३.	क्ष-किरण चित्रे (एमएमआर)	-"-	--	---	---
४.	क्ष-किरण चित्रे (मोठी)	-"-	१५००	८७	१५००
५.	थुंकी चिकित्सा	-"-	२०००	५०७	२०००
६.	आरोग्य प्रचार	-"-	८००	---	८००

४. कर्मचारीविषयक गोषवारा (आकड्यांमध्ये)

अ) प्रवर्गानुसार

अ.क्र.	प्रवर्गानुसार कर्मचारी	अर्थसंकल्पीय	प्रत्यक्ष	अर्थसंकल्पीय
		अंदाज	आकडे	अंदाज
		२०२२-२०२३	२०२२-२०२३	२०२३-२०२४
१.	वैद्यकीय	३	२	३
२.	परिचारिका	१	१	१
३.	तांत्रिक	६	२	६
४.	प्रशासकीय	३	१	३
५.	कामगार	९	८	९
एकूण		२२	१४	२२

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
कार्यानुरूप अहवाल : २०२३-२०२४

चिकित्सालयाचे नाव : शामलदास गांधी मार्ग क्षय चिकित्सालय, मरीन लाईन्स

१. प्रस्तावना :

मरीन लाईन्स येथील शामलदास गांधी मार्ग क्षय चिकित्सालयामार्फत पार पाडण्यात येणारी कार्ये :

- १) क्षयरोग रुग्णांचे निदान व उपचार करणे,
- २) क्षय रोग रुग्णालय समूह, शिवडी येथील रुग्ण भरतीच्या प्रतीक्षा यादीवर नोंद करण्यासाठी क्षय रुग्ण रवाना करणे,
- ३) आरोग्य सेविकांच्याद्वारे आरोग्य शिक्षण देणे आणि समाजामध्ये रोगाचा प्रादुर्भाव न होण्यासाठी रोग प्रतिबंधात्मक सूचना देणे,
- ४) क्षय रुग्णाचा पाठपुरावा करणे,
- ५) फिरत्या वाहनातून राहण्याच्या ठिकाणी स्थानिक रुग्ण शोधून काढणे.

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचा तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	क्षयरोगाचे निरीक्षण व उपचार	२७,५२	४७,८६	५३,३४
	एकूण	२७,५२	४७,८६	५३,३४

३. कार्यानुरूप / उपक्रमानुसार कार्यभार गोषवारा : (परिमाणाच्या गणनेत)

अ. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	क्षय रुग्ण	रुग्णांची संख्या	५००	--	५००
२.	क्षय विरहीत रुग्ण	-"-	६००	--	६००
३.	क्ष-किरण चित्रे (एमएमआर)	-"-	--	--	६००
४.	क्ष-किरण चित्रे (मोठी)	-"-	५००	--	५००
५.	शुंकी चिकित्सा	-"-	३०००	--	३०००
६.	आरोग्य प्रचार	-"-	८००	--	८००

४. कर्मचारीविषयक गोषवारा (आकड्यांमध्ये)

अ) प्रवर्गानुसार

अ.क्र.	प्रवर्गानुसार कर्मचारी	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	वैद्यकीय	२	२	२
२.	परिचारिका	१	१	१
३.	तांत्रिक	४	४	४
४.	प्रशासकीय	४	३	४
५.	कामगार	४	२	४
	एकूण	१५	१२	१५

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

कार्यान्वयन अहवाल : २०२३-२०२४

चिकित्सालयाचे नाव : बाळाराम पथ क्षयरोग चिकित्सालय, ग्रँट रोड

१. प्रस्तावना :

ग्रँट रोड येथील बाळाराम पथ क्षयरोग चिकित्सालयामार्फत पार पाडण्यात येणारी कार्ये :

- १) क्षयरोग रुग्णांचे निदान व उपचार करणे,
- २) क्षय रोग रुग्णालय समूह, शिवडी येथील रुग्ण भरतीच्या प्रतिक्रिया यादीवर नोंद करण्यासाठी क्षय रुग्ण रवाना करणे,
- ३) आरोग्य सेविकांच्याद्वारे आरोग्य शिक्षण देणे आणि समाजामध्ये रोगाचा प्रादुर्भाव न होण्यासाठी रोग प्रतिबंधात्मक सूचना देणे,
- ४) क्षय रुग्णाचा पाठपुरावा करणे,
- ५) फिरत्या वाहनातून राहण्याच्या ठिकाणी स्थानिक रुग्ण शोधून काढणे.

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	क्षय रोगाचे निरीक्षण व उपचार	५३,९१	४७,०१	८५,०४
	एकूण	५३,९१	४७,०१	८५,०४

३. कार्यानुसूच / उपक्रमांनुसार कार्यभार गोषवारा : (परिमाणाच्या गणनेत)

अ. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	क्षय रुग्ण	रुग्णांची संख्या	६००	१०४	६००
२.	क्षय विरहीत रुग्ण	-"-	१५००	७९८	१५००
३.	क्ष-किरण चित्रे (एमएमआर)	-"-	--	---	---
४.	क्ष-किरण चित्रे (मोठी)	-"-	५००	---	५००
५.	थुंकी चिकित्सा	-"-	३०००	३४९	२५००
६.	आरोग्य प्रचार	-"-	८००	---	८००

४. कर्मचारीविषयक गोषवारा (आकडयांमध्ये)

कर्मचारीविषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमांनुसार-२०२३-२०२४

अ.क्र.	प्रवर्गानुसार कर्मचारी	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	वैद्यकीय	२	२	२
२.	परिचारिका	२	१	२
३.	तांत्रिक	४	३	४
४.	प्रशासकीय	१	१	१
५.	कामगार	५	५	५
	एकूण	१४	१२	१४

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
कार्यान्वयन अहवाल : २०२३-२०२४

चिकित्सालयाचे नाव : श्री आणि श्रीमती एम.एम.मुन्शी महानगरपालिका क्षयरोग चिकित्सालय,
खार (पश्चिम)

१. प्रस्तावना :

खार (पश्चिम) येथील श्री आणि श्रीमती एम.एम.मुन्शी महानगरपालिका क्षयरोग चिकित्सालयामार्फत पार पाडण्यात येणारी कार्ये :

- १) क्षयरोग रुग्णांचे निदान व उपचार करणे,
- २) क्षयरोग रुग्णालय समूह, शिवडी येथील रुग्ण भरतीच्या प्रतिक्रिया यादीवर नोंद करण्यासाठी क्षयरुग्ण रवाना करणे,
- ३) आरोग्य सेविकांच्याद्वारे आरोग्य शिक्षण देणे आणि समाजामध्ये रोगाचा प्रादुर्भाव न होण्यासाठी रोग प्रतिबंधात्मक सूचना देणे,
- ४) क्षयरुग्णांचा पाठपुरावा करणे,
- ५) फिरत्या वाहनांतून राहण्याच्या ठिकाणी स्थानिक रुग्ण शोधून काढणे.

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	क्षयरोगाचे निरीक्षण व उपचार	३,१८,९१	३,०३,३०	३,५३,३६
	एकूण	३,१८,९१	३,०३,३०	३,५३,३६

३. कार्यानुरूप / उपक्रमांनुसार कार्यभार गोषवारा : (परिमाणाच्या गणनेत)

अ. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	क्षय रुग्ण	रुग्णांची संख्या	१५००	२९२	१५००
२.	क्षय विरहीत रुग्ण	-"-	३०००	१६२०	२५००
३.	क्ष-किरण चित्रे (एमएमआर)	-"-	क्ष-किरण यंत्र नादुरुस्त आहे.		
४.	क्ष-किरण चित्रे (मोठी)	-"-	८००	---	८००
५.	थुंकी चिकित्सा	-"-	३५००	२२४	३०००
६.	आरोग्य प्रचार	-"-	५००	---	५००

४. कर्मचारीविषयक गोषवारा (आकड्यांमध्ये)

कर्मचारीविषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमांनुसार - २०२३-२०२४

अ.क्र.	प्रवर्गानुसार कर्मचारी	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	वैद्यकीय	२	२	२
२.	परिचारिका	१	१	१
३.	तांत्रिक	४	३	४
४.	प्रशासकीय	२	१	२
५.	कामगार	७	७	७
	एकूण	१६	१४	१६

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
कार्यान्वयन अहवाल : २०२३-२०२४

चिकित्सालयाचे नाव : नवाब टँक क्षयरोग चिकित्सालय, डॉकयार्ड रोड

१. प्रस्तावना :

डॉकयार्ड रोड येथील नवाब टँक क्षयरोग चिकित्सालयामार्फत पार पाडण्यात येणारी कार्ये :

- १) क्षयरोग रुग्णांचे निदान व उपचार करणे,
- २) क्षयरोग रुग्णालय समूह, शिवडी येथील रुग्ण भरतीच्या प्रतिक्रिया यादीवर नोंद करण्यासाठी क्षयरोग रुग्ण रवाना करणे,
- ३) आरोग्य सेविकांच्याद्वारे आरोग्य शिक्षण देणे आणि समाजामध्ये रोगाचा प्रादुर्भाव न होण्यासाठी रोग प्रतिबंधात्मक सूचना देणे,
- ४) क्षयरोग रुग्णांचा पाठपुरावा करणे,
- ५) फिरत्या वाहनातून राहण्याच्या ठिकाणी स्थानिक रुग्ण शोधून काढणे.

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	क्षयरोगाचे निरीक्षण व उपचार	८४,७१	७४,३२	८९,९५
	एकूण	८४,७१	७४,३२	८९,९५

३. कार्यान्वयन / उपक्रमानुसार कार्यभार गोषवारा : (परिमाणाच्या गणनेत)

अ. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	क्षय रुग्ण	रुग्णांची संख्या	६००	१०५	६००
२.	क्षय विरहीत रुग्ण	-"-	८००	३४८	८००
३.	क्ष-किरण चित्रे (एमएमआर)	-"-	--	---	---
४.	क्ष-किरण चित्रे (मोठी)	-"-	५००	---	५००
५.	थुंकी चिकित्सा	-"-	३०००	१२४	२०००
६.	आरोग्य प्रचार	-"-	१०००	१०५	१०००

४. कर्मचारीविषयक गोषवारा : (आकड्यांमध्ये)

कर्मचारीविषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमांनुसार २०२३-२०२४

अ. क्र.	प्रवर्गानुसार कर्मचारी	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	वैद्यकीय	२	२	२
२.	परिचारिका	१	१	१
३.	तांत्रिकी	४	४	४
४.	प्रशासकीय	२	१	२
५.	कामगार	४	४	४
	एकूण	१३	१२	१३

सही /-

वैद्यकीय अधीक्षक

क्षयरोग रुग्णालय समूह

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

कार्यान्वयन अहवाल - २०२३-२०२४

रुग्णालयाचे नाव : अँक्वर्थ महानगरपालिका कुष्ठरोग रुग्णालय

१. प्रस्तावना :

अँक्वर्थ महानगरपालिका कुष्ठरोग रुग्णालय ७ नोव्हेंबर १८९० रोजी तत्कालिन महापालिका आयुक्त श्री.अँक्वर्थ यांनी स्थापन केले. सुरुवातीची ५० खाटांची क्षमता गरजेमुळे १९५७ साली ५०० पर्यंत वाढविण्यात आली. त्यावेळी आंतररुग्णासाठी वैद्यकीय सेवांबरोबर अनेक पुनर्वसन उपक्रमही सुरू करण्यात आले. परंतु त्यानंतर अनेक समाजाधारित सेवा पुरविण्यासाठी रुग्णालयाने बाह्यरुग्ण विभाग सेवा व बृहन्मुंबई कुष्ठरोग नियंत्रण योजना सुरू केल्या. या योजनेखाली रोगनिदान व उपचार सुविधांसह १० परीक्षेत्रीय केंद्रे मुंबईत सुरू करण्यात आली. तदनंतर १८९८ चा कुष्ठरोग कायदा रद्द झाल्याने व कुष्ठरोगासाठी बहुविध औषधोपचाराच्या प्रगतीमुळे १९८४ नंतर संस्थाधारित दीर्घकालीन आंतररुग्ण सेवेची गरज राहिली नाही. त्यामुळे रुग्णालयातील खाटांची संख्या हळूहळू कमी होत जाऊन आता ती २४० झाली आहे. अशा प्रकारे रिकामे झालेले पाच कक्ष आता एड्स नियंत्रण प्रकल्पाच्या कामासाठी वापरण्यात येत आहेत.

एप्रिल १९९१ पासून हे रुग्णालय पूर्णपणे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने घेतले असून कार्यकारी आरोग्य अधिकाऱ्यांच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखाली विशेष रुग्णालयापैकी एक म्हणून कार्यरत आहे.

रुग्णालयातर्फे पुरविण्यात येणाऱ्या सेवा :-

१. **आंतररुग्ण सेवा :-** सध्याची आंतररुग्ण शय्याभरती ४० टक्के असून, सर्व आंतररुग्णांना अन्न, वस्त्र, निवारा या सुविधा पुरविल्या जातात. कुष्ठरोग व संबंधित इतर आजारांवर वैद्यकीय उपचारांबरोबर, पुनर्वसनात्मक व कल्याणकारी सेवाही आंतररुग्णांना पुरविल्या जातात.
२. **बाह्यरुग्ण सेवा :-** रोगनिदान व उपचार सुविधांबरोबर भौतिकोपचार, प्रयोगशाळा, दवाखाना, समाजसेवा, व्रणोपचार या सोयीही बाह्य रुग्ण विभागात उपलब्ध आहेत. या विभागात सरासरी ५० रुग्ण दररोज येत असतात.
३. **कार्यक्षेत्रातील कार्य :-** राष्ट्रीय कुष्ठरोग निर्मूलन कार्यक्रमांतर्गत महानगरपालिकेच्या 'ई', 'एफ/उत्तर' व 'एफ/दक्षिण' विभागात कुष्ठरोग विषयक सर्वेक्षण, आरोग्य शिक्षण व उपचार हे कार्यक्रम या रुग्णालयातर्फे हाती घेतले जातात.

४. **प्रशिक्षण** : रुग्णालयातर्फे अॅलोपथी व बिगरअॅलोपथी पदवीपूर्व व पदव्युत्तर वैद्यकीय विद्यार्थी तसेच विद्यार्थी परीचारिका, सुक्ष्मजीवशास्त्र, समाजसेवा, भौतिकोपचार व व्यवसायोपचार, स्वच्छता निरीक्षक इत्यादींनाही कुष्ठरोग विषयक प्रशिक्षण दिले जाते. सरकारी वैद्यकीय अधिकारी, अवैद्यकीय पर्यवेक्षक व प्रयोगशाळा तंत्रज्ञांनाही प्रशिक्षण देण्यात येते.

५. **वैद्यकीय अभिलेख** :- रुग्णालय कुष्ठरोग कार्यक्रम विषयक सांख्यिकी अभिलेख जतन करून वेगवेगळे अहवाल तयार करित असते आणि याद्वारे मुंबईतील राष्ट्रीय कुष्ठरोग निर्मूलन कार्यक्रमाच्या प्रगतीचा आढावा घेतला जातो.

संयुक्त प्रकल्प :

अॅक्वर्थ कुष्ठरोग संग्रहालय : कुष्ठरोगाविषयी संपूर्ण शास्त्रोक्त माहिती देणारे हे भारतातील एकमेव संग्रहालय आहे.

फुटवेअर विभाग : कुष्ठरुग्णांना या विभागातर्फे जरूरी असणारे फुटवेअर व स्लीटस् सवलतीच्या दरात उपलब्ध करून दिले जातात.

२. उपक्रमाच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	प्रशासकीय सर्वसाधारण	७,५०,०५	३,३२,३६	७,८४,१९
२.	कुष्ठरोग पिडीतांकरिता वैद्यकीय उपचार व सेवा	३,२४,५७	२,०६,६३	३,५८,७०
		---	--	---
	एकूण	१०,७४,६२	५,३८,९९	११,४२,८९

३. कार्यानुरूप / उपक्रमानुसार कार्यभार गोषवारा : (परिमाणाच्या गणनेत)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	सर्वसाधारण प्रशासन आणि पर्यवेक्षण		आस्थापना कामे		
२.	सर्वेक्षण				
	अ. सामुहिक	रुग्णसंख्या	२५००००	१९४२२४	२५०००
	ब. शाळा (विद्यार्थी)	-"-	१००००	६८४६	१००००
	क. इतर (वर्कप्लेस सर्वे)	-"-	१००	--	५०
३.	कुष्ठरोग दूरीकरण मोहीम	-"-	२५००००	१९४२२४	२५००००
४.	नविन नोंदविलेले रुग्ण	-"-	६२	८२	८२
५.	बरे झालेले रुग्ण	-"-	४०	३१	५०
६.	इतर वगळलेले रुग्ण	-"-	--	३	---
७.	शिल्लक क्रियाशील रुग्ण	-"-	--	६३	---
८.	भौतिकोपचार				
	अ. सल्ला दिलेले रुग्ण	रुग्ण संख्या	५००	४६४	५००
	ब. निर्धारण / अभ्यास	-"-	५००	४६४	५००
	क. वॅक्स बाध	-"-	५०	६	५०
	ड. मसल स्टिम्युलेशन	-"-	३००	३८७	३००
	इ. कसरत	-"-	६००	६७६	६००
	ई. स्लिट्स	-"-	६०	९९	७०
	फ. एमसीआर पादत्राणे	-"-	१५०	२२२	१५०
	ग. प्लॅस्टर	-"-	--	--	--
	घ. इतर	-"-	१०	२	१०

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
९.	सामाजिक सेवा				
	अ. वैयक्तिक सल्ला	-"-	४००	५१२	६००
	ब. संदर्भित	-"-	१००	१५१	१००
	क. कार्यक्षेत्र भेटी	-"-	८००	६२०	८००
	ड. आर्थिक सहाय्य	-"-	१०	१६	३०
	इ. इतर	-"-	१००	---	---
१०.	सुघटन शल्यक्रिया विभाग	-"-	--	--	--

४. कर्मचारीविषयक गोषवारा (आकड्यांमध्ये)

कर्मचारीविषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमानुसार २०२३-२०२४

अ.क्र.	प्रवर्गानुसार कर्मचारी	प्रशासकीय	वैद्यकीय	निम्न वैद्यकीय	इतर	एकूण
१.	वैद्यकीय अधिक्षक	--	१	--	--	१
२.	उप वैद्यकीय अधिक्षक	--	१	--	--	१
३.	प्रमुख वैद्यकीय अधिकारी	--	--	--	--	--
४.	वरिष्ठ वैद्यकीय अधिकारी	--	--	--	--	--
५.	वैद्यकीय अधिकारी	--	--	--	--	--
६.	वरिष्ठ वैज्ञानिक अधिकारी	--	--	--	--	--
७.	भौतिकोपचार तज्ञ	--	--	१	--	१
८.	मिश्रक	--	--	--	--	--
९.	निम्न वैद्यकीय कार्यकर्ता	--	--	६	--	६
१०.	प्रशासकीय अधिकारी	१	--	--	--	१
११.	मुख्य लिपिक	१	--	--	--	१

अ.क्र.	प्रवर्गानुसार कर्मचारी	प्रशासकीय	वैद्यकीय	निम्न वैद्यकीय	इतर	एकूण
१२.	लिपिक	३	--	--	--	३
१३.	सी.डी.ओ.	--	--	--	--	--
१५.	परिचारिका	--	--	--	--	--
१६.	नोंदणी सहाय्यक	२	--	--	--	२
१८.	प्रयोगशाळा तंत्रज्ञ	--	--	१	--	१
१९.	प्रयोगशाळा सहाय्यक	--	--	१	--	१
२०.	विजतंत्री	--	--	--	--	--
२३.	शिपाई	--	--	--	२	२
२४.	शस्त्रक्रिया परिचर	--	--	--	१	१
२५.	प्रयोगशाळा परिचर	--	--	--	१	१
२६.	मुख्य आचारी	--	--	--	१	१
२७.	आचारी	--	--	--	४	४
२८.	सहा. आचारी	--	--	--	१	१
२९.	कक्षसेवक	--	--	--	४	४
३१.	व्रणोपचारक	--	--	--	--	--
३२.	सफाई कामगार	--	--	--	२	२
३४.	मानद सुघटन शल्य विशारद	--	--	--	--	--
	एकूण	७	२	९	१६	३४

सही/-

प्रमुख वैद्यकीय अधिकारी
 अँक्वर्थ महानगरपालिका कुष्ठरोग रुग्णालय

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

कार्यान्वयन अहवाल २०२३-२०२४

रुग्णालयाचे नाव :- नायर रुग्णालय दंत महाविद्यालय

१. प्रस्तावना :

नायर रुग्णालय दंत महाविद्यालय हे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेचे एकमेव दंत महाविद्यालय असून ते १९३३ सालापासून सुरु करण्यात आले. नायर रुग्णालय दंत महाविद्यालय देशातील सर्वात जुन्या डेंटल कॉलेजामध्ये दुसऱ्या क्रमांकाचे रुग्णालय असा नावलौकिक आहे. माहे जुलै २०२२ या कालावधीतील 'आऊटलुक' आणि माहे ऑगस्ट २०२२ या कालावधीतील 'द वीक', 'इंडिया टूडे' या साप्ताहिकांनी या कॉलेजचा उत्कृष्ट कार्यासाठी गौरव केला आहे. तसेच नॅशनल इन्स्टिट्यूशनल रँकिंग फ्रेमवर्क (N.I.R.F.) २०२१ सर्वेक्षणात या महाविद्यालयास ११ वे स्थान व सरकारी संस्थांमध्ये द्वितीय स्थान प्राप्त झालेले आहे. या महाविद्यालयातून दंतशास्त्रातील पदवी आणि पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाच्या विद्यार्थ्यांना बी.डी.एस. आणि एम.डी.एस. पदवी प्रदान करण्यात येते. तसेच महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठाकडून तीन विभागामध्ये अधिकृत पी.एच.डी. केंद्र सुरु करण्यात आलेले आहे.

या रुग्णालयातून शहरातील नागरिकांना फार मोठया प्रमाणात दंत आरोग्य सेवा पुरविण्यात येते. दंत शास्त्रातील पुढील प्रमुख आठ शाखांमध्ये पदव्युत्तर शिक्षण देण्यात येते आणि रुग्णांवर उपचार करण्यात येतात. तसेच २००८-०९ पासून या रुग्णालयात इम्प्लान्ट ही अद्ययावत उपचार पध्दती सुरु झालेली आहे.

दिनांक २४ मार्च २०२० पासून कोरोना विषाणूचा प्रसारामुळे नायर रुग्णालय दंत महाविद्यालयात कोरोना झालेल्या रुग्णांवर उपचार करण्याकरिता ६४ खाटा बा.य.ल.नायर रुग्णालयामार्फत पर्यवेक्षणाखाली उपलब्ध करण्यात आल्या.

१. मुख औषध शास्त्र, रोग निदान आणि क्ष-किरण शास्त्र विभाग,
२. मुखशल्यशास्त्र विभाग,
३. हिरडी रोग उपचार विभाग,
४. दात भरण्याचा व वाचविण्याचा विभाग,
५. बालदंत उपचार विभाग,
६. दंतविकृती उपचार विभाग,
७. कृत्रिम दंत विभाग,
८. मुखरोग निदान व सूक्ष्मजीवशास्त्र विभाग.

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	सर्वसाधारण प्रशासन आणि पर्यवेक्षण	४१,५३,७०	३३,०१,३४	४१,२४,५४
२.	मुखरोग परीक्षा आणि क्ष-किरण विभाग	५५,८४	४९,३६	४१,२६
३.	मुखहनुसुघटन उपचार विभाग	१,३५,५१	१,१०,८५	१,२०,९३
४.	हिरडीरोग उपचार विभाग	६४,०९	५५,७३	४९,५१
५.	बालदंत उपचार विभाग	८३,४५	७०,६७	६८,८७
६.	दात भरण्याचा व वाचविण्याचा विभाग	१,७७,०२	१,४२,८८	१,६२,४४
७.	कृत्रिम दंत विभाग	९२,८८	७७,९५	७८,३०
८.	दंत विकृती उपचार विभाग	८०,२९	६८,२३	६५,७१
९.	मुखरोग चिकित्सा विभाग	१८,८०	२०,७८	४,२२
१०.	सामाजिक दंत चिकित्सा विभाग	५९,७५	५२,३८	४५,१७
	एकूण	४९,२१,३३	३९,५०,१७	४७,६०,९५

३. कार्यानुरूप / उपक्रमानुसार कार्यभार गोषवारा (परिमाणाच्या गणनेत)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	सर्वसाधारण प्रशासन आणि पर्यवेक्षण		आस्थापना आणि प्रशासकीय कामे		
२.	मुखरोग परीक्षा आणि क्ष-किरण विभाग	रुग्णांची संख्या	३६४२०	४१५६८	४२१५०
३.	मुखहनुसुघटन उपचार विभाग	-"	३२३४६	५१५५९	५२१००
४.	हिरडीरोग उपचार विभाग	-"	१८५४०	२८५३७	२९१५०
५.	बालदंत उपचार विभाग	-"	१२३८०	१६८२०	१७१००
६.	दात भरण्याचा व वाचविण्याचा विभाग	-"	५५४२०	५५४७१	५५८००
७.	कृत्रिम दंत विभाग	-"	२५५५०	३०९०२	३१२००
८.	दंत विकृती उपचार विभाग	-"	१२५००	१६१६६	१६५००
९.	मुखरोग चिकित्सा विभाग	-"	५५५०	३१८२	४१००
१०.	सामान्य दंत चिकित्सा विभाग	-"	२२००	८१८८	८२००
११.	वैद्यकीय शिक्षण	विद्यार्थ्यांची संख्या	३२०	३३५	३४०

४. कर्मचारी विषयक गोषवारा (आकड्यांमध्ये)

कर्मचारी विषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमानुसार - २०२३-२०२४

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	कर्मचाऱ्यांचे उपक्रमानुसार संख्या उपक्रमांचे वर्णन				एकूण कर्मचारी संख्या
		प्रशासकीय आणि कामगार	डेन्टल	पॅरा मेडीकल		
				नर्सिंग	तंत्रज्ञ	
१.	प्रशासकीय कर्मचारी	३०	--	--	--	३०
२.	मुखरोग परीक्षा आणि क्ष-किरण विभाग	--	४	१	२	७
३.	मुखहनुसुघटन उपचार विभाग	--	८	१३	--	२१
४.	हिरडीरोग उपचार विभाग	--	६	२	२	१०
५.	बालदंत उपचार विभाग	--	६	२	-	८
६.	दात भरण्याचा व वाचविण्याचा विभाग	--	१०	२	१	१३
७.	कृत्रिम दंत विभाग	--	१०	२	३	१५
८.	दंत विकृती उपचार विभाग	--	६	२	२	१०
९.	मुखरोग चिकित्सा विभाग	--	५	--	२	७
१०.	सामाजिक दंत चिकित्सा विभाग	--	३	--	१	४
११.	वैद्यकीय	--	२६	--	--	२६
१२.	कामगार व विद्युत विभागातील कर्मचारी	७७	--	--	--	७७
१३.	वसतीगृहातील कर्मचारी	--	--	--	--	--
१४.	इंटरन्स	--	७५	--	--	७५
१५.	पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाचे विद्यार्थी	--	७५	--	--	७५
	एकूण	१०७	२३४	२४	१३	३७८

सही/-

अधिष्ठाता

नायर रुग्णालय दंत महाविद्यालय

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

कार्यान्वयन अहवाल : २०२३-२०२४

पर्यावरण प्रदूषण संशोधन केंद्र, रा. ए. स्मा. रुग्णालय

१. प्रस्तावना :

जगाला काही वर्षांपासून कोविड-१९ महामारीचा सामना करावा लागत आहे. अलिकडे असे दिसून येते की, दिवसेंदिवस सामान्य व्यक्तीमार्फत घरामधील स्वच्छता आणि जंतूनाशके/रसायनाचा वापर मोठ्या प्रमाणात करीत आहे. ज्यामुळे घरातील हवेच्या गुणवत्तेवर परिणाम होऊन घरातील साफसफाई व निर्जंतुकीकरणामुळे घशात खवखवणे, छातीत घट्टपणा जाणवणे यासारखी श्वसन मार्गातील लक्षणे दिसून आलेली आहेत.

सन २०२२ मध्ये सामान्यतः मध्ये सामान्यतः वापरल्या जाणाऱ्या फ्लोअर क्लीनिंग एजंट्स, व जंतूनाशकाचा अभ्यास केईएम हॉस्पिटलमधील मल्टीडिसिप्लिनरी रिसर्च युनिटच्या सहकार्याने करण्यात आला. असे आढळून आले आहे की, नागरिकांमार्फत विविध घरगुती स्वच्छता एजंट्सचा मोठ्या प्रमाणातील वापर यामुळे श्वसननलिका विकार, घशात घरघर आणि छातीत घट्टपणा अशी लक्षणे नागरीकांनी नमूद केली आहेत. श्वासोश्वासाच्या लक्षणासाठी श्वसन मार्गातील लक्षणासंबंधी कारणांविषयी चौकशी केल्यावर एकापेक्षा अधिक जंतूनाशके आणि स्वच्छता एजंटच्या वापरात मोठ्या प्रमाणात असणारा व्होलाटाईल ऑर्गॅनिक कॅम्पाऊंड (VOC) घटक म्हणून ओळखला गेला. अलिकडच्या पाहणीतून असे निदर्शनास आले की, घरामधील साफसफाईची वारंवारिता तसेच घरगुती जंतूनाशके वापरात मोठी वाढ झालेली आहे.

गॅस लिक्वीड क्रोमॅटोग्राफी आणि मास स्पेक्ट्रोफोटोमेट्री वापरून अस्थिर सेद्रीय संयुगे आणि अतर घटकांचे प्रमाण जाणून घेण्यासाठी २६ प्रकारच्या घरगुती स्वच्छता एजंट्स आणि जंतूनाशकाचा अभ्यास केला गेला.

घरगुती वापरातील क्लीनिंग एजंट्स आणि जंतूनाशके यामधील असिड्स, ब्लीचिंग एजंट्स मधील क्लोरीन हे अस्थिर सेद्रीय संयुगाशी रासायनिक अभिक्रिया होऊन क्लोरीन हे अस्थिर सेद्रीय संयुगाशी रासायनिक अभिक्रिया होऊन क्लोरीनेटेड संयुगे तयार होतात तसेच ते दमा होण्यास कारणीभूत ठरू शकतात.

घरगुती स्वच्छतेसाठी वापरले जाणारे विविध क्लीनिंग एजंट एकत्रित करू नये.

पश्चिम द्रुतगती महामार्गाच्या लगत प्रश्नावलीवर आधारित अभ्यास :

उद्दीष्टे :

पश्चिम द्रुतगती महामार्गावरील परिसरात वायू प्रदुषणाचा परिणाम जाणून घेण्यासाठी रस्त्यालत असलेल्या झाडांच्या संभाव्य परिणामाचा अभ्यास करणे.

अभ्यासपध्दती :

रस्त्याच्या कडेला हरीत पट्टा असलेल्या आणि हरीत पट्टा नसलेल्या अंदाजे ५०० मीटरच्या परिसरात प्रायोगिक तत्वावर अभ्यास करण्यात आला. श्वसन संबंधी विकार आणि वायु प्रदुषण याबाबतीत लोकांमध्ये असलेली धारणा प्रश्नावलीवर आधारित निरीक्षण करण्यात आले.

रुग्णासंख्या

पी.एफ.टी. - ३०६७

ए.बी.जी. - ५००८५

ओ.पी.डी. - १९९९५ (२०२३)

सर्वे - ९७४

२०२३ मध्ये Multicity Study for National Environmental Health Profile Project अंतर्गत अभ्यास केला जाणार आहे. (MOEF and climate change Environmental Health cell)

सन २०२३ या वर्षाच्या कालवाधीत खालील विभागात आरोग्य पहाणी व तपासणी केली गेली.

दिनांक ०१ जानेवारी २०२३ ते ०२ नोव्हेंबर २०२३

अ. क्र.	दिनांक	वितरण	एकूण
१.	०७.०२.२०२३ ते २८.०२.२०२३	न्यु संजय नगर एस.आर. ते बिल्डींग अंधेरी (पू) राष्ट्रीय पर्यावरण आरोग्य प्रकल्प (एन.ई.एच.पी.) आरोग्य तपासणी	८०
२.	०३.०३.२०२३ ते ३१.०३.२०२३	बामणपाडा अंधेरी (पूर्व) राष्ट्रीय पर्यावरण आरोग्य प्रकल्प (एन.ई.एच.पी.) आरोग्य तपासणी	८०
३.	०५.०४.२०२३ ते १२.०४.२०२३	उत्कर्ष नगर चाळ अंधेरी (पूर्व) राष्ट्रीय पर्यावरण आरोग्य प्रकल्प (एन.ई.एच.पी.) आरोग्य तपासणी	८१
४.	१८.०४.२०२३ ते १९.०४.२०२३	एॅरो एॅलर्जन सर्वे – वरळी	२
५.	१६.०५.२०२३	कबूतर खानामुळे होणाऱ्या श्वसन आजार संदर्भातील ठिकाणीची पाहणी १. व्ही.आय.पी. शोरुम परेल (पू) २. एफ/साऊथ वार्ड इनकम टॅक्स ऑफीस जवळ चिंचपोकळी ३. व्होल्टास हाऊस स्टेट बँक जवळ चिंचपोकळी	३
६.	२७.१०.२०२३	राष्ट्रीय पर्यावरण आरोग्य प्रकल्प (एन.ई.एच.पी.) नेहरु नगर कूपर हॉस्पिटल एन.ई.एच.पी. १. नेहरु नगर रोड नं-५ ओएजीसी कॉलनी विलेपार्ले २. त्रिवेणी सोसायटी विलेपार्ले ३. नंदनवन फ्रेंड्स बिल्डींग विलेपार्ले ४. लक्ष्मी निवास विलेपार्ले	५
७.	०१.०१.२०२३ ते ३०.१०.२०२३	दमा समुपदेशन	७२३
एकूण :			९७४

२. उपक्रमांच्या वर्गवारीनुसार वित्तीय आवश्यकता :

(रुपये हजारात)

अनु. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	एअर क्वालिटी मॉनिटरिंग रिसर्च लॅब, खार यांच्याकडून येणाऱ्या हवेतील विविध वायूंच्या प्रमाणाच्या आधारे प्रदूषणव्याप्त परिसरातील लोकांची शीरगणती करणे व त्यांच्या आरोग्याची तपासणी करणे. व इतर श्वसनविकारांची चिकित्सा व उपचार करणे.	८०,९६	७७,८२	८०,४०
२.	मुंबई शहरातील रहिवाशांकडून महापालिकेला येणाऱ्या प्रदूषणाबाबतच्या तक्रारींचे निवारण करण्यासाठी तेथील लोकांचा सर्व्हे करणे व आरोग्य तपासणी करणे. विधान परिषद व विधानसभा यामधील पर्यावरण प्रदूषणविषयक तारांकित प्रश्नांना उत्तरे देणे. अस्थम्यामुळे होणाऱ्या श्वसनदाह विकाराचे प्रमाण कमी करण्याकरिता अस्थमा एज्युकेशन वर्ग घेणे.			
	एकूण	८०,९६	७७,८२	८०,४०

३. कार्यानुरूप उपक्रमानुसार कार्यभार गोषवारा : (परिमाणाच्या गणनेत)

अ. क्र.	उपक्रमांचे तपशील	परिमाणाचे गणन	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२२-२०२३	प्रत्यक्ष आकडे २०२२-२०२३	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०२३-२०२४
१.	श्वसनविषयी विकृती चे मूल्यांकन (बाह्यरुग्ण संख्यांच्या आधारावर)	रुग्णसंख्या	१९९९५	१९९९५	२१०००
२.	रुग्णालयात एबीजी (अर्टेरीअल ब्लड गॅस)	-"-	५००८५	५००८५	५२०००
३.	रुग्णालयात केलेल्या पल्मोनरी फंक्शन टेस्ट	-"-	३०६७	३०६७	४०००

४. कर्मचारीविषयक गोषवारा

कर्मचारीविषयक गोषवारा प्रवर्गानुसार आणि उपक्रमानुसार २०२३-२०२४

अनु. क्र.	प्रवर्गानुसार कर्मचारी	कर्मचाऱ्यांची उपक्रमानुसार संख्या / उपक्रमाचे वर्णन				एकूण कर्मचाऱ्यांची संख्या
		अ	ब	क	इतर	
१.	अधिव्याख्याता	१	--	--	--	१
२.	प्रबंधक (रजिस्ट्रार)	१	--	--	--	१
३.	वरिष्ठ वैज्ञानिक अधिकारी (तांत्रिक)	१	--	--	--	१
४.	कनिष्ठ वैज्ञानिक अधिकारी	--	३	--	--	३
५.	प्रयोगशाळा तंत्रज्ञ	--	३	--	--	३
६.	वैद्यकीय सामाजिक कार्यकर्ता	--	२	--	--	२
७.	आरोग्य प्रचारक	--	१	--	--	१
८.	मुख्य लिपिक	--	१	--	--	१
९.	लिपिक नि टंकलेखक	--	१	--	--	१
१०.	शिपाई	--	--	--	१	१
११.	सफाईगार	--	--	--	१	१
	एकूण	३	११	--	२	१६

सही/-

प्राध्यापक व प्रमुख ऊर औषध विभाग व
पर्यावरण प्रदूषण संशोधन केंद्र

